

**MAGNETOFONSKI SNIMAK 18. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 7.3.2000. godine, sa početkom u 12.10 sati**

PERO SKOPLJAK

Gospodo, akademsku četvrt smo ispoštovali, trudeći se da sjednice održavamo i kvalitetno i korektno i točno, što ću se ja zaista potruditi. Ja otvaram 18. sjednicu i predlažem da se odsvira bosanskohercegovačka himna.

/INTONIRANJE HIMNE/

Molim Tajništvo da nam priopći broj nazočnih.

Uvaženi zastupnici, na sjednicu su, pored zastupnika, pozvani: predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predstavnici Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnici Promatračke misije u BiH, predstavnici Misije UN BiH, predstavnik FAR programa, predstavnik Političkog odjela Ambasade SAD u BiH, uz to su jasno pozvani i predstavnici javnog priopćavanja koje pozdravljamo ovdje, uz sve ostale naše goste.

Štovana gospodo, ja vas izvještavam da je do sada iz Federacije BiH nazočno 15 zastupnika, iz RS 2 zastupnika. Svoj izostanak su izjavili, odnosno opravdali: Ivo Mijačević, Safet Oručević iz zdravstvenih razloga, Munira Karić zbog porodijskog bolovanja, Ljubomir Zovko i Sejfudin Tokić, zbog službenih obveza. Uz nazočne ljude koje imamo ovdje, prema podacima dobijenim iz Tajništva, nemamo uvjeta, nemamo kvoruma za održavanje ove sjednice. Usput, mi smo dobili i jednu obavijest od gospode iz RS, koja glasi. Poštovana gospodo, želim vas obavijestiti da su poslanici srpske nacionalnosti iz RS u Zastupničkom domu PSBiH javili da ne mogu doći na sjednicu Doma dok se ne razjasni bezbjednosti aspekt njihovog boravka na teritoriju Federacije BiH, poslije izjave predsjedatelja Predsjedništva BiH i predsjednika SDA, gospodina Alije Izetbegovića, objavljene u listu Dnevni avaz od 4.3.2000. godine.

Ovim ja, nažalost, moram konstatirati da, evo, nismo imali, u mom debiju, sreće da održimo ovu planiranu 18. sjednicu i, prema tome, nažalost, moram tu sjednicu prolongirati. O sljedećem terminu održavanja sjednice, bit ćete blagovremeno obaviješteni. Ovim, nažalost, smatram da je ova sjednica završena.

Sjednica je završena u 12.20 sati.

MAGNETOFONSKI SNIMAK
NASTAVKA 18. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 22.3.2000. godine sa početkom u 10.30 sati

PREDSJEDAVALJUĆI
PERO SKOPLJAK

Gospodo, nastavljamo sa 18. sjednicom i, prije dnevnog reda, odnosno izglasavanja, evo, trebao sam odraditi svečanu zakletvu gospodina Kulovića, za koga ja sad imam informaciju da nije došao, pa je zbog toga došlo do malo pauze, ja se ispričavam. Onda nastavljamo sjednicu. Nazočno je točno 22 zastupnika, što je i kvorum.

Na nastavak sjednice, pored zastupnika, pozvani su predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, kopredsjedatelji i dopredsjedatelji i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnici Promatračke misije u BiH, predstavnici Misije UN u BiH, predstavnik FAR projekta, predstavnik Političkog odjela Ambasade SAD u BiH.

Na sjednici su, isto tako, nazočni, koje, isto kao naše goste, srdačno pozdravljam, i predstavnici javnih sredstava informiranja. Ispriku za nenazočnost na ovoj sjednici smo dobili od gospodina Mijačevića, gospođe Munire Karić te gospođe Tarika Čaršimamovića i Ive Lozančića.

Štovana gospodo, kao što rekoh, imamo kvorum, imamo predloženi dnevni red, koji, nažalost, nismo mogli usuglasiti na proširenom Kolegiju, jer nismo imali na proširenom Kolegiju kvoruma, zato stavljam ovaj predloženi dnevni red na glasovanje, odnosno, otvaram diskusiju o dnevnom redu. Izvolite, gospodine Deretiću.

MIODRAG DERETIĆ

Poštovane kolege poslanici, uvaženi predsjedavajući, uvaženi gosti, kada je u pitanju dnevni red, ja bih, u svakom slučaju, predložio da na prvu tačku dnevnog reda, odnosno da se u dnevni red uvrsti i tačka koja bi se odnosila na donošenje zaključka povodom izjave gospodina Alije Izetbegovića, od 3.3.2000. godine, kojom je na jedan najneprimjerniji način poistovjetio, između ostalog, i ovdje veći dio poslanika u Predstavničkom vijeću PSBiH, nazvavši ih, u najpogrdnijem značenju, četnicima i ustašama, protivnicima BiH, nazvavši ih onim ljudima koji su podigli ruku protiv donošenja Zakona o Graničnoj službi, funkcionisanju državnih institucija, jedinstvenom pasošu, jedinstvenoj valuti, itd. U tom kontekstu, ja molim, u svakom slučaju, s obzirom na izuzetno, od određenih meritornih krugova, blage reakcije na ovakve izjave, koje, u svakom slučaju, ne doprinose međunacionalnom pomirenju, prije svega, u BiH, da se poslanici jednim zaključkom, u svakom slučaju, ili jednim svojim zaključkom odrede povodom jedne ovakve izjave, dakle, osobe koja dijeli drugim etikete u BiH, a svi dobro znamo da je upravo to lice bilo jedan od glavnih generatora za međunacionalni rat koji je vođen od '92. do '95. godine.

PERO SKOPLJAK

Molim uvaženog zastupnika, Vaš je prijedlog na koju točku dnevnog reda?

MIODRAG DERETIĆ

Da se uvrsti kao prva tačka dnevnog reda.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospodin Spahić se javio.

IBRO SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodine predsjedavajući, gospodine Skopljak, želim Vam da sa uspjehom vodite parlament do izbora novog parlamenta u BiH. Koliko znam i koliko osjećam ne bi trebalo produžiti rad ovog parlamenta dalje od oktobra i trebalo bi, u svakom slučaju, osigurati da imamo izbore u oktobru mjesecu.

Povodom prekida rada 18. sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, ja sam, kao predsjednik GDS BiH i kao predsjednik LGK BiH, izjavio i uputio pismo, posebno svim političkim partijama koje čine Parlament BiH i kolegijima jednog i drugog doma Parlamenta BiH, i napisao sam sljedeće. Zbog nedolaska 25 poslanika iz svih dijelova BiH, po mom dubokom uvjerenju, kao i danas, zbog, takođe, odsustva značajnog broja poslanika, dovodi se u pitanje funkcionisanje Parlamenta BiH i donošenja Zakona o Vijeću ministara BiH, institucije bez koje nije moguće funkcionisanje nijedne normalne pa ni dejtonske BiH. Danas je BiH jedina zemlja u svijetu članica UN koja nema Vijeće ministara, koja nema nikakvu vrstu vlade. Imam obavezu da, kao poslanik, kažem da je jednostavno to nedopustivo za BiH. Radeći ionako zakašnjelu informaciju, Predsjedništvo BiH, na zahtjev koji sam ja uputio u decembru, čini mi se, o realizaciji obaveza BiH u vezi sa Paktom o stabilnosti za Jugoistočnu Evropu, mi smo dovedeni u situaciju da razgovaramo o toj informaciji poslije, praktično, čitavog jednog ciklusa okruglih stolova i radnih stolova na ovu temu. Mi, zapravo, i nemamo, u suštini, informaciju o tome s kojim projektima će koncem mjeseca BiH izaći, i na koji način će izaći pred konferenciju na kojoj će se utvrđivati partnerstvo za projekte, a ne donatorska konferencija kako je više puta u medijima pokušalo da se predstavi.

Kako BiH i nema neke posebno značajne projekte koji su dobili širu verifikaciju, bilo da je riječ o ekspertima u vladi, bilo da je riječ u ovom parlamentu, kad govorim o parlamentu, onda se možemo osvjedočiti da nam čak i predstavnici bh. diplomacije, koji predsjedavaju radnim stolovima, koji učestvuju u radnim grupama, govore kako je nedopustivo loše pripremljena ...

PERO SKOPLJAK

Gospodine Spahiću, prema konsultacijama mojih kolega i moje osobno pitanje koje se odnosi na dnevni red.

IBRO SPAHIĆ

Čini mi se da je zbog toga sasvim jasno da i ono što smo imali na dnevnom redu, a to su uslovi za prijem u Savjet Evrope, nije moguće razvijati na ovakav način u parlamentu. Zato sam ja smatrao da ponašanje jednog broja kolega poslanika i predstavnika političkih partija pokazuje da ovdje se sve želi podrediti lokalnim izborima, što pokazuju i ovi parlamenti na nižoj razini, uslovno rečeno, na odgovarajućoj razini, recimo, lokalni, entitetski, kantonalni i zato ja predlažem sljedeće u vezi sa dnevnim redom. Da se jasno kaže građanima BiH, mi smo dobili, barem sam ja dobio, nadam se da su i sve partije dobile od gospodina Kurtovića Mirsada, poslije 6-7 mjeseci, prvi put informaciju na naš zahtjev.

PERO SKOPLJAK

Mislim da ovo nije dnevni red.

IBRO SPAHIĆ

Jeste, ja ću reći za dnevni red tačku, obrazlažem prijedlog za tačku dnevnog reda. Gospodin Kurtović je dostavio Nacrt ekonomske strategije i socijalne politike na razini BiH, što je izričit pismeni zahtjev ova dva doma, Zastupničkog doma i Doma naroda. Prvi put sam vidio, kao poslanik, od kad sam ovdje, da je neki ministar napisao nešto što se tiče ekonomske politike i socijalne politike u BiH. Ja sam dobio taj dokument, ako vi niste dobili, volio bih da vam se danas umnoži. Rečeno je da će, kad gospodin Kurtović dostavi taj dokument, biti zakazana vanredna sjednica oba doma i da ćemo o tome razgovarati i da je to prioritet, to je prva stvar koju tražim da se stavi na dnevni red.

Druga stvar, rečeno je da će onog časa kada Predsjedništvo BiH dostavi informaciju, prva tačka, također, biti na januarskoj sjednici, a sada je već kraj marta, biti rasprava o Paktu stabilnosti. Nijednu od te dvije obaveze ovaj parlament ne može preskočiti i ništa nije prioritetnije od ove dvije stvari jer one pretpostavljaju i naše razgovore ekspertnih timova o ulasku u Savjet Evrope i veze sa onim što se odnosi na Deklaraciju o specijalnim odnosima sa EU. Uostalom, ako smo imali u jednom periodu korektan odnos Ministarstva vanjskih poslova prema Rezoluciji o evropskim integracijama i Paktu o stabilnosti, nije u redu da to ne stavimo danas na dnevni red. Moj je prijedlog zvaničan. Da tačka dnevnog reda Pakt o stabilnosti, informacija Predsjedništva BiH, uz prisustvo članova Predsjedništva BiH, podvlačim uz prisustvo članova Predsjedništva BiH bude na dnevnom redu.

Drugo, da bude vanredna sjednica danas i da ostanemo na zasjedanju kako smo ranije dogovorili u odnosu na ekonomsku i socijalnu politiku. To je nešto što mora nas vezivati. To su dvije tačke koje direktno kažu, u sljedećoj tački dnevni red, to je prijem u Savjet Evrope. Ovo što se sada radi, to je jednostavno razvlačenje i gubljenje vremena.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, diskusija je na dnevni red, dajte, kažete, ta točka ne valja, hoćemo drugu i predložimo neku koja je korektnija. Ja vas molim da se tako pridržavamo diskusije o dnevnom redu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici i uvaženi gosti, ja ću, na samom početku, da pozdravim inicijativu gospodina Miodraga Deretića da skupština povede raspravu o izjavi predsjedavajućeg Predsjedništva BiH gospodina Alije Izetbegovića, ne iz razloga što sam ubijeđen da će naša izjava promijeniti stav ili mišljenje gospodina Alije Izetbegovića, nego iz razloga da se možda uvjerimo da postoje, a ubijeđen sam da postoje, i ostale političke opcije na nivou Federacije BiH i da veliki broj građana BiH ne dijeli mišljenje gospodina Alije Izetbegovića, to bi bilo davanje nade da je u ovom parlamentu moguće otvoriti demokratski tolerantan dijalog o svim pitanjima koja se tiču BiH i sudbine BiH, kao međunarodno priznate države, dakle, sudbine BiH, entiteta RS i Federacije BiH.

Druga tačka, iza ove koju predlažem, jeste, i zatražit ću, naravno, kao poslanik pauzu da mi rukovodstvo Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH da odgovor kakva je sudbina poslanika gospodina Ibrahima Đedovića, koji već godinu i dva mjeseca trebao da sjedi u ovim poslaničkim klupama, jer mu nismo oduzeli poslanički imunitet. Na to me pre svega tjera poslanička dužnost, jer smo se zakleli da ćemo štiti zakon i Ustav BiH, dakle, Ibrahim Đedović, poslanik iz stranke koju vodi i zastupa Fikret Avdić, godinu i dva mjeseca ne učestvuje u radu parlamenta, a niko od poslanika, izuzev što sam dva puta postavljao poslaničko pitanje, i rukovodstva nije dao odgovor šta se dešava sa narodnim poslanikom. To je drugo pitanje koje kandidujem.

Treće pitanje, da se dnevni red pomjeri, da to postane peta tačka dnevnog reda iza ovih usaglašanih tačaka, da se formuliše tačka dnevnog reda, Analiza dosadašnjeg rada Nezavisne komisije za medije BiH, kao i uslova za njeno gašenje. Daću obrazloženje.

Nezavisna komisija za medije osnovana je 11. juna 1998. godine, na osnovu odluke visokog predstavnika, u to doba gospodina Karlosa Vestendorpa. Nezavisna komisija za medije, osnovana je na osnovu Bonske deklaracije, kao privremena Komisija za standarde nezavisnih medija i lincence, čiji je isključivi mandat raspodjela frekvencija za medije. Mediji, po Dejtonskom sporazumu, nigdje nisu predviđeni kao nadležnost BiH, što znači da su u apsolutnoj nadležnosti entiteta, a telekomunikacije, gdje spada i pitanje frekvencija za medije, je jedna od zajedničkih funkcija BiH.

Budući da je Zakon o telekomunikacijama BiH, koji je već usvojen...

PERO SKOPLJAK

Gospodine Špiriću, molim Vas, dajte uz Vaše prijedloge koje ste već izložili koncizno šta želite, jer nemojte poslanička pitanja...

NIKOLA ŠPIRIĆ

Sad ću ja Vama reći. Ja poštujem raspravu, ja obrazlažem zašto predlažem tu tačku dnevnog reda, izvolite, budite strpljivi da obrazložim tačku pod tim nazivom.

PERO SKOPLJAK

Dobro, ali ističe Vam vrijeme.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ne može mi isteći vrijeme za predlaganje tačaka dnevnog reda. Kakva je tačka dnevnog reda ako je poslanik ne obrazloži, onda gubi smisao predlaganje tačaka dnevnog reda. Ja ću vam reći na kraju i za što tražim tu tačku. Moram obrazložiti da bih bio ubjedljiv za ostale kolege poslanike koji će sa svojim izjašnjavanjem izjasniti se za ili protiv te tačke.

Kao krajnji rok za povlačenje Nezavisne komisije za medije ocijenjen je 30. juni ove godine, pri čemu neke od funkcija Nezavisne komisije za medije treba da pređu na entitetske komisije za medije i druge organe u entitetima. U pripremama za Bonsku konferenciju, govorilo se ne samo o entitetskim, nego čak i o kantonalnim komisijama za medije. Komisija za medije, kakva je do sada postojala, imala je apsolutno nejasan status, iz više razloga. Nakon potpisivanja Odluke o osnivanju Nezavisne komisije za medije, kodeksa za ponašanje elektronskih medija i propisa o Nezavisnoj komisiji za medije, od strane visokog predstavnika, Nezavisna komisija za medije je sama donosila propise, sama sprovodila propise, propisivala i izvršavala sankcije bez ičije, ikakve kontrole u tome, u potpunosti je neograničena. Nezavisna komisija za medije se, u stvari, ponašala kao klasičan organ uprave, koji, pri tome, sam sebi piše i propise i sprovodi sankcije. Budući da su mediji u nadležnosti entiteta, potrebno je da nadležni organi entiteta usvoje odgovarajuće dokumente o svim slučajevima vezanim za Nezavisnu komisiju za medije. Danas Nezavisna komisija za medije, izdajući dozvolu, traži od radio i televizijskih stanica u RS da poštuju izjavu kojom priznaju Nezavisnu komisiju za medije, kao najvišu vlast što je mimo svih normi.

Time se Nezavisna komisija za medije ponaša mimo ikakve demokratske kontrole od strane parlamenta i drugih organa, organ sam za sebe, nekontrolisan ili nije kontrolisan od bilo koga.

Nezavisna komisija za medije treba da preduzme mjere da se od prestanka njenog rada uspostave entitetske komisije za medije, čiji je zadatak da se bave programom elektronskih medija, a frekvencije bi se rješavale u skladu sa usvojenim Zakonom o telekomunikacijama koji smo mi usvojili ovdje.

U budućoj agenciji za telekomunikacije, moralo bi se obezbijediti da polovina profesionalno zaposlenih ljudi bude iz RS, itd., jer se na takav način i finansira ta komisija, a hoću da vam kažem da šefovi te komisije imaju platu od 30 maraka mjesečno, pa se postavlja pitanje ko i na kakav način, 30 hiljada maraka, pa se postavlja način da li se BiH zadužuje i njeni entiteti da bi finansirali takvu komisiju za medije. Ja tražim, dakle, da otvorimo raspravu i da vidimo da li su se stekli uslovi za

gašenje Nezavisne komisije za medije, s obzirom da ulazimo u novo demokratsko vrijeme, u predizbornu kampanju i sve ono što tišti i sve stranke i sve građane u BiH. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Ja sam koncipirao nekoliko ovdje točaka koje ste Vi ovdje predložili pa ćemo se izjasniti o njima.

HALID GENJAC

Dame i gospodo, poštovane kolege i kolegice, vama je poznato da je još uvijek pitanje usaglašenosti Zakona o Vijeću ministara BiH sa Ustavom BiH otvoreno pitanje. Poznato vam je, takođe, da smo mi na jednom od zasjedanja Predstavničkog doma PSBiH, nakon tumačenja procedure glasanja, ustanovili da je prijedlog poslanika gospodina Rakića dobio potrebnu većinu na Predstavničkom domu PSBiH i da je bilo potrebno da se ta procedura završi na Domu naroda PSBiH. Dok se ta procedura ne završi na Domu naroda PSBiH, stav je bio da se svi ostali prijedlozi ostave i sačekaju. Mi smo vršili određena nastojanja da se postigne kompromis i da se na sjednici Doma naroda PSBiH konačno riješi to pitanje. Nažalost, na jučerašnjoj sjednici Doma naroda nije usvojen kompromis koji je ponuđen i mi nismo pitanje, otvoreno pitanje Vijeća ministara BiH riješili. Budući da je to tako, budući na važnost tog pitanja i na hitnost rekao bih, predlažem da prva tačka dnevnog reda bude razmatranje i usvajanje svih prijedloga zakona o Vijeću ministara BiH ili izmjena zakona o vijeću koji su pristigli blagovremeno, koji su ispunili i ostvarili potrebnu proceduru za razmatranje na Predstavničkom domu PSBiH, jer ne vidim prepreke da se to stavi na dnevni red.

Podsjetit ću vas da je Predsjedništvo BiH dostavilo jedan prijedlog 9. februara ove godine, prije toga sam ja, kao poslanik, dostavio jedan prijedlog, dostavila je prijedlog i poslanik gospođa Ana Havel i Klub poslanika SDP-a. Predlažem da svi ti prijedlozi budu prva tačka dnevnog reda, eventualno osim ako neko od poslanika ne povuče svoj prijedlog.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine.

ANA HAVEL

Poštovani zastupnici, ja bih samo jedno pitanje postavila, vezano je za dnevni red, naravno. Znam da imamo kvorum, ali isto tako vidim ovdje sad je jedan član SDA došao, a prije toga je samo gospodin Genjac bio ispred SDA. Postavila bih pitanje, pretpostavljam da gospodin Genjac zna o čemu se radi, da nas obavijesti o čemu se radi. Ako će ovaj parlament raditi, ja mislim da bez predstavnika te stranke ne bi trebalo raditi pa ni utvrđivati dnevni red. Predlažem da vidimo o čemu se radi, pa da eventualno sačekamo delegate, odnosno zastupnike da dođu. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospođo Havel.

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, dame i gospodo, sve su prilike da bi ovo današnje zasjedanje, kako je započelo, moglo da bude jedan dobar predizborni skup, ali ja vas molim da to, ipak, ostavimo za naše zakazane predizborne skupove, a da ovo zaista posmatramo kao Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH. U tom pogledu, ključno pitanje za mene, u ovom trenutku, je pitanje Zakona o Vijeću ministara BiH, odnosno nepostojanja legalne i ustavne vlade BiH, nepostojanja Zakona o Vijeću ministara BiH i nepostojanje Vijeća ministara BiH, kao vlade BiH, to smatram najtežim udarom na BiH, za koju smo mi u ovom Predstavničkom domu odgovorni. Zbog toga to smatram apsolutnim prioritetom u utvrđivanju dnevnog reda.

U tom pogledu, da ne bismo prijedlog dnevnog reda pretvorili u beskonačno nizanje novih inicijativa, ja smatram da bi predsjedavajući ovog doma, odmah nakon ovih prvih diskusija, trebao da da pauzu, da sazove Kolegij, da li Kolegij tri člana ili Prošireni kolegij sa predstavnicima stranaka i da se pokuša doći do dnevnog reda.

Insistiram, kao poslanik u ovom domu, da Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH, u svim verzijama koje imamo, sa mogućnošću dolaska do kompromisnog prijedloga, bude prva tačka dnevnog reda na današnjem zasjedanju, a da sve druge tačke dnevnog reda budu naknadno, i one koje smo čuli, eventualno, oko kojih se složimo, i u tom pogledu nejasna mi je izjava predsjedavajućeg doma da Kolegij nije imao kvorum.

PERO SKOPLJAK

Prošireni kolegij.

RASIM KADIĆ

Prošireni kolegij ne utvrđuje prijedlog dnevnog reda. Prijedlog dnevnog reda utvrđuje Kolegij ovog doma, a u tom Kolegiju sjede tri čovjeka koja ja vidim ovdje. Prema tome, pošto prijedlog dnevnog reda utvrđuje Kolegij, a prošireni Kolegij samo može pomoći utvrđivanju dnevnog reda i pošto sad vidim da su se stekli uslovi da postoji Kolegij u punom sastavu i Kolegij u proširenom sastavu, smatram da Vi imate razloga da date pauzu i da predložite dnevni red koji bi mogao biti prihvaćen na ovom domu, a bez dodatnih, po mom mišljenju, počesto i nepotrebnih rasprava. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Dopredsjedavajući Mirko Banjac ima intervenciju.

MIRKO BANJAC

Poštovane kolegice i kolege, zbog istinitog informisanja javnosti želim da kažem sledeće. Prihvatam konstataciju gospodina Kadića i gospodina Genjca da je udar na BiH nedonošenje Zakona o Savjetu ministara BiH, da je to udar na funkcionisanje BiH. Ali, gospodo, vašu pažnju želim usmjeriti na ono što se događalo u vezi toga.

Predstavnički dom je usvojio Zakon o Savjetu ministara BiH i taj je zakon bio juče na Domu naroda. Na polazni tekst prijedloga, amandmane su dali bošnjački poslanici, dva amandmana koja imate pred sobom, ako ne ovdje, onda na prethodnoj sjednici, i srpski i hrvatski poslanici su prihvatili tu intervenciju. Uslijedio je dalje dogovor da ima još nekih nerazjašnjenih problema i uslijedio je dogovor oko kompromisnog rješenja. I taj kompromisni prijedlog je usaglašen i sa srpskim i sa hrvatskim i sa bošnjačkim poslanicima i delegatima u Domu naroda i juče na Domu naroda pojavio se i treći prijedlog amandmana od strane bošnjačkih delegata i dogodilo se nešto što želim da sasvim jasno čuje gospoda iz međunarodnih organizacija, da ovo zapišu i razmotre. Taj treći prijedlog amandmana, koje je predložio gospodin Avdo Čampara, a ja ih imam ovdje, evo ih, prihvatili su, možete misliti kakav apsurd, predstavnici hrvatskog i srpskog naroda, a nisu prihvatili predstavnici predlagača. Ovdje u današnjem dnevnom Avazu, radi se o obmanjivanju javnosti BiH. Evo dokaza sa potpisom gospodina Čampare, da nije tačno ovo što ovdje piše. Zašto i sa kojim ciljem se obmanjuje javnost. Znači, ko je taj ko blokira rad Savjeta ministara BiH? Postavljam pitanje svima na temelju onoga što ovdje prezentujem javnosti. Ne vidim razloga da mi stalno prihvatamo dodatna uslovljavanja za prihvatanje zakona od strane onih koji neće ništa. Doslovno neće ništa i sada s te strane dolaze inicijative za nekakvim novim usaglašavanjima. Kome se ovo, gospodo, podmeće i zašto? Otvoreno, javno, argumentovano i pod punom odgovornošću želim da kažem da se ovdje želi pokazati kako Savjet ministara BiH i neke druge institucije ne funkcionišu i ne mogu funkcionisati da bi se ostvarili neki drugi uskostranački interesi i da u toj opstrukciji, odgovorno tvrdim, ne učestvuje nijedna politička stranka, nijedan poslanik iz RS, a odgovorno mogu da kažem da sam primijetio da to ne čine ni hrvatske stranke, jer su juče na Domu naroda pokazali ko nije htio da glasa za Zakon. Šta se sada hoće? Hoće se, gospodo, da se dođe do zakona kojeg hoće samo jedna strana ili jedna grupacija stranaka, dok druge se nipodaštavaju. Molim vas, ko na to ima pravo? Dokle ćemo ovako. Sinoć je na televiziji jedan insert bio, koji je mene zaprepastio, a lično sam ga čuo uz mog uvaženog kolegu Skopljaka koji je sjedio na tom sastanku, gospodin Genjac nije bio prisutan, kada zamjenik predsjedavajućeg u Domu naroda, iz reda bošnjačkog naroda ovako kaže: "Nećemo mi prihvatiti ništa, gdje ima paritet i konsenzus". Ja, gospodo, kažem, ovo je veoma ozbiljna, teška, neprihvatljiva izjava koja može imati veoma teške posljedice.

Šta se hoće? Da li se sada može govoriti, pitam sve prisutne i javnost, o majorizaciji? Hoće li se dozvoliti da se ovo događa? Prije prihvatanja bilo kakvog prijedloga o Savjetu ministara BiH, treba da se razjasni novonastala situacija, koja je isprogramirana da se ništa ne dogodi, da se ništa ne usvoji, da se vrši, da li je to sada predizborni marketing ili nešto drugo, neka o tome odlučuju na temelju argumenata odgovorni, a odgovoran je i ovaj parlament, odnosno, Predstavnički dom PSBiH. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Je li replika ili rasprava? Jeste li sada zadovoljni?

MIODRAG DERETIĆ

Ja sam se, gospodine predsjedavajući, ja se izvinjavam, odmah javio na repliku poslije diskusije uvaženog kolege Kadića, ali niste me očito primijetili, a ja

nisam htio, već kad je izašao gospodin Banjac da insistiram na mom izlasku. Ne bih se složio samo u dijelu diskusije sa gospodinom Banjcem, nakon mog prijedloga na početku ove sjednice, s obzirom da sam predložio da se dnevni red proširi, pa u tom kontekstu i prijedlozi koji su išli, pored toga da se ova govornica, da bi se služila i da može poslužiti kao nekakav, kao govornica za predizbornu kampanju, itd. Mislim da se radi o vrlo ozbiljnim pitanjima koja zavređuju da ovo Predstavničko vijeće zaista zauzme svoj stav, s obzirom da su određene izjave došle od najodgovornijih ljudi u BiH, koji preko svojih izaslanika ili lično, s druge strane, odašilju tako olako parole, u smislu multietničnosti, suživota, međunacionalne tolerancije, itd.

Ovo sam predložio, iz prostog razloga, što želim, pored ove diskusije koju je sada ovdje imao i gospodin Banjac, da i predstavnici međunarodne zajednice vide da istina ima i drugu stranu medalje, da istina nije samo ono što se javnosti prezentiralo '92. godine, nažalost, u tom kontekstu se ništa bitno ne mijenja, s jedne strane. S druge strane, ne bih se složio s gospodinom Kadićem, kad u svojoj diskusiji on govori o Savjetu ministara BiH, u kontekstu Savjetu ministara BiH, spominje i termin vlade. Kada je ovaj zakon, odnosno Prijedlog zakona posrijedi, ja, kao poslanik, sam o tome dao svoje mišljenje i ja ću glasati onako kao što sam glasao, s jedne strane. S druge strane, smatram da nije ovo goruće pitanje o kojemu mi danas trebamo diskutovati. Savjet ministara BiH ne funkcioniše već od 12. mjeseca ili od kada je konstituisan, na način kako je konstituisan, prije prošlih izbora. Za mene je ključno i osobno pitanje danas, centralno pitanje je Izborni zakon. Dva nacrti koja mi imamo pred sobom. Prvi nacrt je Nacrt izbornog zakona SDP-a i HDZ-a, to je ono o čemu mi moramo, pored svega onoga što je ovdje pobrojano, odraditi danas, i u tom smislu, gospodine predsjedavajući, molim da date na dnevni red, prije svega, odnosno na glasanje prijedloge za dopunu dnevnog reda, a da se nakon toga pređe na rad. Bojim se da ove diskusije, koje i do sada imamo, dobrim dijelom neće nas dovesti u poziciju da danas obavimo posao radi koga smo se sastali.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ja se apsolutno slažem da zaista oko dnevnog reda zaokružimo diskusiju, ako je moguće, i gori nam pod nogama, odnosno, ako ova država jedina na svijetu nema svoju vladu, onda, zaista, ne znam čemu mi, kao parlament, služimo.

Molim vas, gospodin Silajdžić.

RASIM KADIĆ

Moja replika će biti dosta kratka. Čini mi se da se svi slažemo o tome da je bespredmetno i nepotrebno nastavljati rad Parlamentarne skupštine BiH, a ne izaći iz neriješene situacije u vezi sa Zakonom o Vijeću ministara BiH, odnosno, nakon njegovog usvajanja, izborom, ne popunjavanjem članova Vijeća ministara BiH, odnosno izborom novih članova Vijeća ministara BiH. Mi ne možemo sebi dozvoliti luksuz da radimo u Parlamentarnoj skupštini BiH kao da se ništa ne dešava i kao da imamo Vijeće ministara BiH. Ja zbog toga plediram i smatram da je velika odgovornost, i nakon ovih dodatnih informacija gospodina Banjca, bez obzira što se radi o informacijama iz drugog doma, ali one su važne za nas. Velika je odgovornost predsjedavajućeg ovog doma i Kolegija za traženje rješenja u ovom trenutku, u vezi sa situacijom u Domu naroda i u vezi sa interesom BiH da ima Vijeće ministara BiH i

Zakon o Vijeću ministara BiH i to je u interesu ovog parlamenta, da mora raditi u tom pravcu.

MIRKO BANJAC

Imam intervenciju. Mi smo usvojili Zakon o Savjetu ministara BiH, ovaj dom je usvojio, samo to da kažem. Druga stvar, samo da kažem gospodinu Deretiću, nisam ja mislio na Vaš zaključak, prije svega, Vi znate da sam ga ja podržao.

PERO SKOPLJAK

Rakiću, vi imate repliku.

VITO RAKIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo poslanici, ja sam se javio da repliciram gospodinu Kadiću, ali dosta je tog rekao gospodin Banjac. Međutim, ja smatram da je bespredmetno stavljati kao tačku dnevnog reda, bilo koju, Zakon o Ministarskom vijeću BiH, odnosno o Savjetu ministara BiH, ukoliko prije toga mi se ne usaglasimo šta hoćemo. Prema tome, ja predlažem da mi danas u neko vrijeme sjednemo i da vidimo, je li se mi slažemo u koncepciji i šta hoćemo, jer je sigurno neprihvatljivo da nemamo Savjet ministara BiH i da radimo u ovim uslovima i to je sigurno jedno od urgentnih pitanja za ovu skupštinu, za predsjedništvo ove skupštine. Mislim da se to danas mora odraditi, pa tamam napravili pauzu, i u nekom sastavu, da kažem, raspravili oko toga šta mi možemo ovog trenutka izvući i šta hoćemo. Ići na ovakav način i stalno da se neko nađe, da vrši opstrukciju, mi nikad nećemo doći do zakona.

Drugo pitanje o kome sam ja htio da kažem. Ja moram da dam objašnjenje. Meni je drugi put bilo da prošli put nisam bio na ovoj skupštini. Probam svaki put da nađem vremena da dođem na skupštinu i lično sam tražio da se odloži ta skupština od prošlog puta, nažalost, ona nije odložena. Vi ste držali skupštinu. Utvrdili ste kvorum i vidjeli da se skupština ne može održati.

Ja moram da kažem da, kao poslanik, kad sam došao u ovaj parlament, smatrao sam da ću zajedno sa svima vama stvarati skladne odnose, uslove za pomirenje naroda, da ćemo donositi zakone, koji su u duhu Ustava BiH, u duhu demokratskih načela, Povelje UN, Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava, itd.

PERO SKOPLJAK

Molim Vas, ako je replika, mislim da je vrijeme.

VITO RAKIĆ

Ja dajem objašnjenje zašto nisam prošli put bio na skupštini, rekao sam u drugom dijelu. Ako ćete mi dozvoliti, ako nećete, ja ću otići.

PERO SKOPLJAK

Ne morate otići, nego zaokružite i dajte prijedlog.

VITO RAKIĆ

Ja ću otići, ali ću tražiti ponovo da se javim.

PERO SKOPLJAK

Može, nema problema. Po onome što ja znam, gospodin Dokić ima repliku ili diskusiju.

IBRO SPAHIĆ

Mi se možemo dogovoriti da više ne dajemo replike nego da diskutujemo, ali o čemu. U svakom slučaju, ja mislim da je jako dobro i vrlo bitno da mi jednu stvar raščistimo. U ovom slučaju, u BiH car je go. Nema vlade, nema Vijeća ministara, nema Savjeta ministara. Dakle, u BiH niko nije u ovom trenutku s punim kapacitetom kao mandatar, kao premijer, kao kopredsjedavajući, koordinator bilo koje funkcije koja predstavlja Vijeće ministara BiH, da ode na neki međunarodni skup. Zadnji put smo to vidjeli u Budimpešti.

Drugo, ja sam sasvim određen bio. Ne mislim ja da mi treba danas da pričamo veliku priču. Mi, ako hoćemo da imamo isto Vijeće ministara, međunarodna zajednica i mi moramo, pošto smo partneri do 2002. u ovoj BiH, podvlačim to sto puta, partneri sa istim pravima i zna se ko je konačni tumač. Mi moramo, kao Vijeće ministara, imati i tog mandatara i od tog vijeća očekivati neki program. Minimalni je program ovo što je urađeno o ekonomskoj politici i socijalnoj i evropskim integracijama, to je minimalno. Prema tome, i taj mandatar mora imati vrijeme da dogovori s tom vladom, s kim će ući u kakve razgovore, u kakve pregovore. Ja ne mogu da shvatim da neko može danas mirno da razgovara o drugim stvarima osim o Vijeću ministara BiH. Ja bih predložio, i upozoreni smo na to, tražim da se prekine sjednica. Možemo diskutovati do neke mjere, da onda prekinemo sjednicu, pošto smo mi odgovorni ljudi. Dom naroda nije uradio svoj dio posla. Mi imamo Prijedlog zakona koji je usvojen ovdje, ali mi nemamo zakona koji je usvojen u Domu naroda. Mi moramo usaglasiti i naći rješenje i reći kako smo, po Poslovniku, u toj situaciji i mi moramo stvoriti uvjete da razgovaramo ozbiljno. Dom naroda je uradio jedno, mi drugo. Mi sad moramo sjesti, Dom naroda i Zastupnički dom, Kolegij, rasčistiti te stvari i jednostavno doći u poziciju, legitimno u odnosu na Ustav i Poslovnik Parlamenta BiH, oba doma naroda. Nisam ja tražio vanrednu sjednicu napamet. Ja znam i podvlačim to, dok ne sjedne Zastupnički dom i Dom naroda zajedno i dok ne rasprave tu stvar oko Vijeća ministara BiH, ne završe je i dok ne pročitaju i ne usvoje osnove ili nacrt ekonomskog programa, socijalnog programa i ovih evropskih integracija, vlastite odluke, vlastite stavove, to su stavovi ova dva doma, nema nikakvog boljitka u ovoj zemlji. Mi možemo replicirati koliko hoćete, ali ovo prelazi u bezobrazluk s naše strane prema građanima BiH, jer se ponašamo kao da se ništa nije dogodilo. Treba reći rečenicu koju sam počeo. Car je go. Nađite poslovnički izraz, gospodo, iz Kolegija, prekinite sjednice, zakažite Kolegij sa svojim kolegama iz Doma naroda, dođite do rješenja da Predsjedništvo BiH može biti deblokirano, da predloži mandatara. Onda ima i pravni lijek. Ako nema Vijeća ministara BiH, zna se šta je

tehnički onda za parlament potrebno. Onda se može i parlament raspustiti i raspisati opšti izbori u BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Spahiću. Molim vas, bar jedan konsenzus ima, što se tiče nas trojice, da nakon rasprave o dnevnom redu, koja ne znam dokle će se ovako otegnuti, ako ovako bude. Ja vas još jednom molim da ona bude što kraća, pa da po tome onda sjedemo u proširenom Kolegiju pa da pokušamo usmjeriti ovaj sastanak, jer ovako zaista nema ni kraja ni početka. Ja osobno, kažem vam, želio bih da konačno se pozabavimo urgentnim pitanjima, a to je Zakon o Vijeću ministara BiH, kojega zaista nema smisla više prolongirati.

HARIS SILAJDŽIĆ

Poštovano predsjedništvo, kolegice i kolege, ja mislim da je ovdje došlo do zamjene teza. Vijeće ministara BiH je samo odraz opšteg stanja, a ne uzrok ovog stanja. Kako formirati novo vijeće ministara, piše u Dejtonu jasno i glasno, i tu ne trebaju nikakve interpretacije.

Što se tiče sadašnjeg stanja, Zakon o Vijeću ministara BiH kaže ovako. Ako vlada, odnosno Vijeće ministara da ostavku ili ako Parlament odbaci vladu, u oba slučajeva, Vijeće ministara BiH nastavlja sa radom do sljedeće vlade. Ko je dao interpretaciju, da nema kopredsjednika i dopredsjednika, da imaju ministri koji su imenovani od strane kopredsjednika i dopredsjednika, taj je pravni diletant i igra se sa ovom državom. Neko je dao tu interpretaciju, ja tačno ne znam ko je, da znam ko je, ja bih rekao to ime. Uglavnom, stanje je kakvo jeste, ali stanje u Vijeću ministara BiH je bilo ovako i prije. Zašto? Vi znate da su entiteti države, da su po Dejtonu su trebali dati nove nadležnosti Vijeću ministara BiH, one su oduzimale te nadležnosti. Predsjedništvo BiH se, također, utrkivalo da uzme koju nadležnost Vijeću ministara BiH. Vi, gospodo ovdje u Parlamentu, čak i kad se složimo u Vijeću ministara BiH, niste izglasavali naše zakone, a sad svi kažemo kako nam je potrebno Vijeće ministara BiH. Prema tome, vidite da to nije uzrok, to je posljedica kod jednog stanja koje se mora mijenjati i to korjenito. Ja sam predložio i predlažem sada za dnevni red ono što predlažem već četiri godine dana. 3.8.1999. godine, kao član Parlamenta sam predložio 21 zakon od kojih je jedan raspravljan, a raspravljano je o Zakonu o zaštiti ljudskih prava utvrđenih međunarodnim konvencijama, što je, po Dejtonu, izričito, a što je Parlament odbacio bez diskusije. Govorim o ostalih 20 zakona. To je ono, gospodo, što je važno. To je ono što važno da uradimo mi kao Parlament. Zakoni su: Krivični zakon BiH, Zakon o Sudu BiH, Zakon o Tužilaštvu BiH, Pravobranilaštvu, Upravi itd. To je ono što smo se dogovorili u Madridu, što nismo do dan danas uradili i to je uzrok našeg stanja. Vijeće ministara BiH je samo posljedica. Predlažem da se ovih 20 zakona, obzirom da je zakonski rok prošao, stave na dnevni red, a da se Vijeće ministara BiH riješi onako kako to piše u Dejtonu, to je sasvim jasno i glasno.

Dalje, ako dođe do diskusije o tome u Vijeću ministara BiH i izbora novog vijeća, ja ću imati izlaganje, povodom Odluke Ustavnog suda BiH, i moje mišljenje o svemu tome.

Još jedna stvar. Gospoda je ovdje rekla, ne znam ko je rekao da su frekvencije u nadležnosti entiteta ili kantona. Frekvencije su izričito u nadležnosti Vijeća

ministara BiH i to lijepo piše tamo. OHR je izdvojio tu nadležnost za sebe dekretom. Dobro bi bilo da tako radi i u drugim slučajevima kada je potrebno, da ovo ne bude selektivni protektorat, da urade i druge stvari koje su potrebne za BiH. Ovo samo kažem onima koji misle da frekvencije nisu u okviru centralnih organa. One jesu i to sasvim jasno piše i to nije sporno. Zamolio bih još jednom da se na dnevni red stave stvari i, molim vas, da pokušamo ovu današnju sjednicu, poštovane kolege, privesti kraju i uraditi nešto danas. Ako počnemo o izjavama, vi znate da se o tome može govoriti danima. Ja ću početi govoriti o milion i po ljudi, koji su četiri i po godine nakon Dejtona još uvijek van svojih domova, o gradovima u koje se niko nije vratio, koji su potpuno očišćeni, o patnjama naših ljudi, itd. Ja ne bih, ja bih danas da radimo, ako može, imamo dosta posla i da krenemo.

PERO SKOPLJAK

Nije to pitanje dnevnog reda, gospodine Silajdžiću, molim Vas da zaokružite, odnosno, prijedloge imate.

HARIS SILAJDŽIĆ

Ima još jedna rečenica, molim vas. Sve ovo što sam rekao, sve ove zakone koje sam nabrojao, ovo nije nešto što bi trebalo uraditi. Ovo se moralo davno uraditi i od toga nam zavise investicije, strana ulaganja i pokretanje privrede u našoj zemlji, penzije, socijalna zaštita, itd., ovo je trebalo donijeti davno, prije tri godine. Kasnimo, molim vas, obratite pažnju na to, svi građani BiH očekuju ovo od nas. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Mi smo po prioritetima, stvarno, i u ovom dnevnom redu, stavljali ove točke, kako smo ih predložili i mi smo na odgovor, ne znam, mislim da je gospodin Kadić postavio to pitanje. Mi smo imali Kolegij. Mi smo se u Kolegiju usuglasili o ovom dnevnom redu, uz napomenu da ja osobno podržavam pitanje prve točke dnevnog reda, to je pitanje Vijeća ministara BiH, koji bi, zaista, trebalo staviti na dnevni red. Sve ostalo će nas odvesti u ćorsokak. Gospodine Špiriću, je li replika ili diskusija? Netačan navod, izvoli.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja ne znam da li je gospodin Silajdžić, možda nije dobro čuo šta sam rekao. Mislim da, onako kako je interpretirao podjelu frekvencija, nije rečeno iza ove govornice, a o tome sam govorio samo ja, pa ću da pročitam da budemo jasni. Budući da je Zakon o telekomunikacijama BiH, koji je već usvojen, riješeno pitanje raspodjele svih frekvencija, a to se odnosi i na frekvencije za elektronske medije. Nezavisna komisija za medije postaje potpuno nepotrebna i zato od samog početka i sami članovi Nezavisne komisije su govorili da je mandat komisije ograničen i da će prestati da postoji kad se steknu uslovi, to je, dakle, što se tiče raspodjele frekvencija, jesu li entitetske ili nisu? Zakon je to regulisao i u Zakonu je posve jasno.

Druga stvar, Nezavisna komisija za medije naplaćuje sredstva za frekvencije od svih elektronskih medija, najviše tih sredstava se troši za plate osoblja u Sarajevu i funkcionisanje Komisije u Sarajevu, čime je RS na specifičan način postala donator Federacije BiH. To su bitne stvari za svakog poslanika, ne samo poslanika iz RS.

Treća stvar koja je jako bitna. Nezavisna komisija za medije, i mimo svog mandata, je počela da se bavi problemima štampe, pri čemu nastoji da osnuje tijelo zajedničko za BiH koje ima tendenciju da preraste, praktično, u Ministarstvo za štampu ili informisanje BiH, to su stvari koje treba staviti na dnevni red i utvrditi potrebu prestanka takve komisije, ne samo, to se ne odnosi samo na problematiku na nivou RS, nego BiH u cjelini. Ja vas molim samo da se ne iskrivljuje. Nije niko govorio gdje su locirane entitetske frekvencije, nego da li ta Komisija za medije, čiji predsjednik ima 26.000 maraka platu, koja se obezbjeđuje sa grbače 90% gladnog naroda, treba da postoji ili smo u stanju naše odnose urediti na valjan način. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Zaokružujemo sada, zaista. Sad imamo gospodina Rakića i gospodina Prlića i mislim da onda možemo zaokružiti ovu diskusiju, odnosno Dokić.

BRANKO DOKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, prije svega, ja bih sugerisao da pokušate napraviti što jasniju definiciju replike i da je velikim slovima ovdje napišete kako bi kolege poslanici uvijek imali na umu i pred očima šta je to replika. Javio sam se za riječ, za diskusiju po dvije stvari ili po dva prijedloga za dnevni red. Jedno je pitanje Ministarskog vijeća BiH. Mislim da to pitanje danas u najmanju ruku treba da bude definisano kako ga dalje rješavati i zbog toga podržavam, neko je predložio da se napravi jedna pauza da Kolegij razmotri to pitanje, da se vidi ima li uslova da to bude stavljeno danas na dnevni red ili da se vidi najduže kada mora doći na dnevni red, a moja bi bila sugestija da se mnogo ne čeka i da se stavi rok najkasnije 7-8 dana, možda i manje. Po tom pitanju toliko.

Moram da izrazim svoje zaprepaštenje u ove činjenice, ako one stoje, a nema sumnje da ne vjerujem da stoje, što je gospodin Banjac rekao, da su oni koji su predložili amandmane, na kraju te amandmane odbili. Ja mislim da to nije zabilježeno u parlamentarnoj praksi.

Drugi dio moje diskusije odnosi se, ipak, na izjavu gospodina Izetbegovića. Da je to rekao neko drugi, da je to rekao neko i od poslanika, što je rekao, ja isto bih smatrao da se jednom takvom izjavom ne treba baviti, ali trebamo da imamo u vidu da je takvu izjavu izrekao u ovom trenutku predsjedavajući BiH. U toj svojoj izjavi, on je dva naroda proglasio neprijateljima BiH. Dva od tri konstitutivna naroda, čiji je on sad čelnik u Predsjedništvu BiH, proglašava neprijateljima BiH. I da apsurd bude veći, jedan od elemenata koje navodi, zbog čega su oni neprijatelji BiH, jeste i odbijanje, kako kaže, jedinstvenog pasoša. Ja bih vas podsjetio, istine radi, da je ono što je sada sugerisano da se skine sa pasoša, Predstavničkom vijeću Skupštine BiH došlo upravo iz Predsjedništva BiH, čiji je i tada predsjedavajući bio gospodin Izetbegović i na tadašnjoj Skupštini BiH, odnosno Predstavničkom vijeću PSBiH, bila je sporna samo veličina slova entiteta, toliko prisjećanja radi. Danas oni ljudi, koji su bili za to da se jedan zakon koji je prošao svu skupštinsku proceduru ne dira, zbog toga, kako ovdje mnogi naglašavaju, imamo još mnogo drugih zakona koje treba da usvajamo, ti ljudi se proglašavaju neprijateljima. Po toj logici, moglo bi se desiti da će sutra gospodin Izetbegović i treći narod na čijem je on sada čelu proglasiti

neprijateljem BiH, jer, eto, taj narod je odbio amandmane na jedan vrlo važan zakon i to amandmane koje je predložio.

Moram, istine radi, da kažem, da nijedno znanje, nijedno mišljenje ne počinju od istine. Istina im je krajnji cilj. Ostaje da se nagađa šta je krajnji cilj u izjavi gospodina Izetbegovića. Taj krajnji cilj se može tražiti u drugom dijelu izjave, koja ovdje nije ni citirana, ovdje se traži jedno blago ograđivanje svih nas ovdje od te izjave, a u tom dijelu njegove izjave, na istom predizbornom skupu se kaže: "cilj SDA je jak bošnjački narod u jakoj BiH". Da li se taj cilj može povezati sa onim što je on definisao kao svoje ciljeve?

PERO SKOPLJAK

Ja vas molim, zaokružite. Zaista nema veze sa dnevnim redom. Dajte, molim Vas. Dajte prijedlog, ako imate. Dajte da se discipliniramo koliko je moguće.

BRANKO DOKIĆ

Ja ću završiti, uz jednu poruku. Nadam se da će ovaj dom imati snage i da prihvati jednu blagu ogradu od ovakvih izjava i nagovještenih istina koje mi niste dali da izgovorim za ovom govornicom, nagovještenih istina Alije Izetbegovića. Mislim da je ovo jedan veliki test.

JAHIĆ ADNAN

Netačan je navod u tome što gospodin Izetbegović nije proglasio dva naroda neprijateljima BiH, a mislim da ovaj Predstavnički dom PSBiH ima pametnija posla nego da problematizira izjave pojedinih političkih predstavnika, pojedinih političara na predizbornim skupovima, jer bi se po istoj osnovi moglo problematizirati i pitanje zašto pojedini poslanici nisu došli na zasjedanje Predstavničkog doma PSBiH zbog pojedinih izjava pojedinih političara. Hvala lijepa.

MARA PERKANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo poslanici, uvaženi gosti. Ne radi se ovdje o pojedinim političarima da se razumijemo. Da se radi o pojedinim političarima, reakcija ne bi ni bilo. Radi se o gospodinu predsjedavajućem Predsjedništva BiH. Ako je gospodin predsjedavajući Predsjedništva BiH, predsjedavajući i predsjednik svih naroda u BiH, ne može on dijeliti narode na prijatelje i neprijatelje određenih naroda. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Evo, smatram da replika više nemamo. Imamo sad gospodina Prlića, konačno, pa onda gospodin Lagumdžija i gospodin Malkić.

JADRANKO PRLIĆ

Dame i gospodo zastupnici, ja sa naslova funkcije koju obnašam, želim vas informirati o nečemu što smatram da je dosta bitno za današnji rad Parlamentarne skupštine BiH. Želim reći da se u ovom trenutku situacija u BiH prosuđuje u

međunarodnoj zajednici vrlo ozbiljno, možda čak i najozbiljnije nakon Dejtonskog mirovnog sporazuma. Naravno, ona nije tako teška kao što je bila prije četiri godine, ali je vrlo ozbiljna u svakom slučaju. Mi zapravo stojimo i gubimo korak, dok drugi idu naprijed. Još prije dvije godine smo u nekim elementima bili ispred, danas je sasvim definitivno da mi gubimo korak i to onim elementima koji zaista predstavljaju zajednički interes svih ljudi koji sjede danas i u Parlamentu, pa i svih građana BiH.

Shvatam u potpunosti da je situacija nervozna, predizborna, da postoji potreba da se razgovara o brojnim pitanjima. Međutim, danas mogu reći da Makedonija počinje 5.4. pregovore o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, da je nakon izrađene studije podobnosti za Albaniju napravljen (gore) mjere i aktivnosti koje danas premijer prezentira u Briselu, da Hrvatska kreće sa *feasibility* studijom, odnosno studijom podobnosti, sredinom ove godine, mi, zapravo, ostajemo nigdje. Mi smo dobili tzv. *road maps* sa 18 mjera sa Evropskom unijom. On je juče prvi put razmatran na sastanku konstativne radne skupine koja je okupila više od 80 sudionika iz oba entiteta, institucija BiH i mi ćemo napraviti program aktivnosti na implementaciji tih mjera i prezentirati ga Parlamentu BiH. To je jedan stav koji želim danas iznijeti. Ja ću ovim reći da su danas bitne dvije točke ako želimo stvoriti nekakvu, bilo kakvu priliku da možemo nastaviti normalan proces i da ta pitanja nisu i da ne treba da budu od pitanja prijepora između različitih stranaka koje postoje u parlamentu. To je pitanje Vijeća ministara BiH i pitanje Izbornog zakona. Danas je na dnevnom redu i Pakt stabilnosti. Mi nemamo šta razgovarati o Paktu stabilnosti. Meni je žao što vam to mogu reći. Meni je jutros jasno rečeno da mi nemamo šta reći u srijedu i četvrtak, Predsjedništvo BiH je odredilo mene, zajedno sa gospodinom Kurtovićem, i premijerima entiteta da budemo u delegaciji na toj tzv. finansijskoj konferenciji, ukoliko nemamo šta donijeti. To nije donatorska konferencija. Mi tom prilikom moramo reći koje smo rezultate postigli i koje rezultate namjeravamo postići. Ukoliko nemamo barem Vijeće ministara, mi nemamo što govoriti. Svaka rasprava o tim pitanjima je potpuno bespredmetna. Inače, kada je riječ o projektima, pošto o tome često govori, tek jutros je stiglo izvješće glavnog koordinatora, gospodina Hombaha. Ukupan paket je negdje oko 1,54 milijarde eura, što će se vjerovatno povećati za 200 miliona eura za povratak izbjeglica i možemo reći da pozicija BiH je više nego adekvatno zastupljena u tom paketu brzog početka. Mi očekujemo potvrdu za projekte koji su vezani za BiH u iznosu od oko 420 miliona eura ili, pomnoženo sa 2, negdje oko 840 miliona maraka koje pokrivaju sve tri oblasti, prije svega je to vezano za infrastrukturu. Zbog toga smatram da bi danas, prije svega, trebalo naći načina da se dođe do rješenja kada je riječ o Vijeću ministara BiH i Izbornom zakonu, bez toga mi nikakvih šansi nemamo ni kada je riječ o Vijeću Evrope. Mi, eventualno, ako bismo usvojili Izborni zakon, mi bismo mogli nekim aktivnostima doći u situaciju da se naše pitanje nađe na sjednici Parlamentarne skupštine BiH u 6. mjesecu ove godine. Ako to ne bude slučaj, onda to apsolutno nije realno. Ukoliko ispunimo ove zadatke p... moguće je imati studiju podobnosti tek, početak rada na njoj je tek krajem ove godine. To je objektivno stanje u kojem se mi nalazimo.

Mislim da je u ovom trenutku apsolutna odgovornost ovog parlamenta. Ja vjerujem da parlament ima snage prihvatiti tu odgovornost i danas donijeti taj rezultat, kako bi Predsjedništvo BiH i eventualno ponovo parlament, početkom sljedećeg tjedna, došli do novog Vijeća ministara BiH, što bi nam dalo onda mogućnost da, ipak, neku pozornost međunarodne zajednice na BiH zadržimo i da ostvarimo nešto,

što bi nas moglo uopće održati u životu. Svaka druga varijanta apsolutno jeste katastrofalna i ja uopće ne želim čak ni pomišljati o tome šta bi se moglo događati.

PERO SKOPLJAK

Sad gospodin Lagumdžija, pa onda gospodin Malkić i ja smatram da ovim možemo zaključiti diskusiju po ovoj točki, a onda ću najaviti pauzu od pola sata i sastanak Proširenog kolegija, što se tiče ove problematike.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, cijenjene kolege poslanici i zastupnici, sasvim prirodno da je na sjednici ovoj današnjoj pokušalo se, kako u dnevni red koji smo dobili u pripremi, tako i kroz dopunu dnevnog reda, svako od nas je pokušao da stavi neka pitanja koja smatra urgentnim. Situacija u zemlji je takva da vjerovatno se pitanja takmiče jedna sa drugim koje je urgentije i vjerovatno svako od nas ima dovoljno razloga da obrazloži zašto je mnogo toga važno i da dnevni red, koliko god dugačak bude, vjerovatno će na njemu nedostajati nešto od onoga što je bitno. Želim u startu reći da, što se tiče partije iz koje ja dolazim, odnosno iz SDP-a, da mi smatramo da, u svakom slučaju, u vrhu prioriteta za zasjedanje Parlamenta je čitav set pitanja koja se odnose na pripreme BiH za novi donatorski ciklus i realizaciju projekata o Paktu stabilnosti. Želim to da obrazložim.

Potpuno se slažem sa uvažanim kolegom Prlićem da načelne priče o Paktu stabilnosti nas neće daleko odvesti, kao parlament. Međutim, ja sam upravo sad saznao iz ovog izlaganja da je spisak projekata gotov i da on iznosi oko milijardu i po eura. Recimo, informacije koje ja imam su nešto drugačije kad je u pitanju donatorska konferencija u Briselu i ono što nas tamo očekuje. Činjenica da šef jedne političke partije, koja ima respektabilan broj poslanika u parlamentu, i ministar vanjskih poslova ne barataju istim informacijama je vjerovatno dovoljan razlog da o tome se razgovara. Međutim, to samo po sebi nije dovoljan razlog niti potreban razlog. Ključni razlog je, u stvari, u ovoj situaciji u kojoj se i mi nalazimo činjenica da BiH se, to znaju manje više ovdje svi, a neki ljudi u ovoj zemlji su još uvijek plaćeni za to da znaju i da alarmiraju javnost. Ova zemlja se nalazi pred potpunim ekonomskim kolapsom. Neka neko izađe i kaže da nisam u pravu i to, prije svega, sa stanovišta obaveza koje proizilaze prema međunarodnim finansijskim institucijama i sa stanovišta naših očekivanja od međunarodnih finansijskih institucija. Za mene je potpuno neprihvatljivo da, evo, čekali smo skoro dva sata i mislili smo da će u pripremi za ovaj parlament, ja sam očekivao, moram priznati, ako ne od Ministarstva za ekonomska pitanja, ali sam očekivao, praktično, od Predsjedništva BiH da sazove posebnu sjednicu Parlamenta BiH, na kojoj bi se razgovaralo o onome što je proizveo čitav kuršlus koji je nastupio sa MMF-om, jer to se ne radi samo o produživanju jedne tranše, nego se radi o tome da je stranim investitorima, o kojima je gospodin Silajdžić govorio, pa i gospodin Spahić, kao i mnogi drugi, da je to znak stranim investitorima, da ova zemlja je crna rupa, to je znak investitorima. Neki dan je u *Wall street* žurnalu izašla respektabilna rang lista zemalja koje su interesantne za strana direktna ulaganja. Na spisku od 27 zemalja bivšeg Sovjetskog Saveza i čitave istočne Evrope, BiH se nalazi na 25 mjestu od 27 mjesta i o čemu mi pričamo. Nakon toga je došlo upozorenje MMF-a. Ovdje se vlasti utrkuju s tim da kažu mi smo ispunili uslove. Entitetske vlade kažu, mi smo ispunili te uslove, kao da je time riješen problem. Već se sad zna koji će problemi nastupiti vrlo brzo.

Da bih obrazložio tu tačku, želim reći, pošto mi ne bježimo od priče o ustašama i četnicima. Mi zaista ne bježimo od togam, kao SDP, mi od toga ne bježimo. Za SDP je, pazite, mi smo protiv ustaša i četnika, kao SDP, koji su na strani fašizma i nacizma bili, iako ima i danas. Mi nikad zbog toga nismo bili za kolektivnu odgovornost bilo kog naroda, bez obzira da li je to bošnjački, srpski, hrvatski, njemački, itd. i bilo čija izjava koja čitav narod poistovjećuje sa fašistima je za nas neprihvatljiva. Ja želim da malo to razjasnimo. Izjave koje narod trpaju u jedan koš negativno je, za nas neprihvatljivo od koga god dolaze, ali to SDP ni na koji način ne dajem nikome za pravo da me optuži zbog toga što je SDP protiv fašizma u vidu četnika, ustaša koji su bili na fašističkoj strani i danas se nalaze na fašističkoj strani, fašističke ideologije. Međutim, to uopšte nije primarna stvar za danas. Možemo o tome. Nikakav problem nije. Takođe je neprihvatljivo da bilo ko, to su naši politički protivnici, to vam je valjda jasno, jer mi ne pripadamo toj ideologiji, mi smo stranka koja je idejno vrlo jasna. Ali svako poistovjećenje naroda, ponavljam još jednom, gospodine Skopljak, poistovjećivanje naroda sa bilo kojom ideologijom je apsolutno neprihvatljivo i takođe ovdje odbacujem bilo kakva povezivanja koja su bila u diskusijama da neko, šef bilo kojeg naroda... Molim vas, gospodin Izetbegović je predsjednik Predsjedništva BiH, on je šef nama svima, gledano sa te tačke gledišta, a kao šef stranke, meni nije šef stranke, nekom ovdje jeste i Bože moj. Nekom je voljom on šef. Nekom je od nas mimo volje šef, jer je čovjek dobio toliko glasova na izborima i ne želim o tome razgovarati, a možemo i o tome. Da se vratim na ono što želimo da dopunimo dnevni red. Naime, mi predlažemo, gospodine Skopljak, ne da se uvrsti, što se kaže, na silu, nazor, zovite to kako god hoćete.

Tačka dnevnog reda koja se zove Informacija o pripremi BiH za novi donatorski ciklus i realizaciju projekata o Paktu stabilnosti u svjetlu odnosa sa međunarodnim finansijskim institucijama. Ponavljam, Informacija o pripremi BiH za novi donatorski ciklus i realizaciju projekata o Paktu stabilnosti u svjetlu odnosa sa međunarodnim finansijskim institucijama. Ne predlažem da to bude prva tačka dnevnog reda, zato što ona nije pripremljena. Predlažem da rad na Kolegiju zaključi, ako ne ovaj dom, da nam Predsjedništvo BiH pripremi tu tačku dnevnog reda. Ponavljam, Predsjedništvo BiH, pa nek onda ona zove ministarstvo koje god želi i nek ono zaduži, ako hoće, bilo koga. Predsjedništvo ove zemlje treba to da uradi. Da ne bi bilo nesporazuma, razlog za to je što je još davno Vijeće ministara BiH, da budem precizan, tamo negdje 29.5.1998. godine zaključilo *stand by* aranžman sa MMF-om, uz, citiram: "Obavezu provođenja reformi koje će obezbijediti jedinstveni makroekonomski prostor zemlje, to je staro već dvije godine. 6.6.1999. godine, trebalo je harmonizirati oba seta entitetskih zakona i onda je to prolongirano sa 6.6.1999. godine na 18.2.2000. godine, pa po tome na 6.3. da bi 8.3. bili obaviješteni da nas više neće čekati. Pošto je evidentno da imamo obavezu da pravimo jedinstveni makroekonomski prostor zemlje i da zbog toga nećemo dobijati nove pare, takođe, vjerovatno je i razlog o čemu govorim o ovome. Cijenjena gospodo, drage kolege poslanici – zastupnici, za juni ove godine je bila planirana nova donatorska konferencija, posvećena BiH, u radnom iznosu od 2,3 milijarde dolara. Da li ovaj parlament o tome išta zna. Da li ovaj parlament zna u koja se doba s tim došlo i da li vi znate da bez tog donatorskog ciklusa, ko god bio vlast, nema šanse.

Gospodine ministre Prliću, ja bih želio da čujem, ne od Vas, nego od ljudi koji pripremaju taj papir koji ste Vi dobili, koliko u paketu, tzv. paketu za brzi početak za Pakt stabilnosti koji treba da iznosi 2 milijarde dolara sada, koliko se odnosi na BiH?

Ko je pripremio te projekte? Kakva je naša šansa da uđemo u sledeći paket koji se sada najavljuje u iznosu od 2,5 milijarde dolara, jer je poznato da će zemlje, koje budu se dobro pripremale, za to biti nagrađene. BiH nema nikakvu šansu da na ovaj način bude među zemljama koje će vidjeti ikakvog hajra, ćara, sreće od Pakta stabilnosti i od donatorskog ciklusa, ali ponavljam još jednom, tražim odgovor, pod hitno, od Predsjedništva BiH, ukoliko ne želi da nam se ovdje o tome govori, da se obavijesti javnost, gdje smo sa novim donatorskim ciklusom, jer novi donatorski ciklus je, cijenjene dame i gospodo, za vlast koja će biti konstituisana nakon opštih izbora, ona će njime upravljati. Ako ovaj parlament ne interesuje šta će ostaviti novom parlamentu u amanet, ja molim da se onda to zna, s obzirom da ćemo vrlo vjerovatno do godine u ova doba ispostavlјati fakture za ono što je u ovoj godini urađeno u deset godina.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, samo sekundu jednu. Ja ovdje imam prijavu gospodina Malkića, vjerovatno za raspravu. Je li Vi odustajete? Odustajete. Diskusiju zaključujemo. Molim vas, nemojte se javljati. Mislim da ovo što radimo sve ponavljamo. Javili su se u međuvremenu gospođa Rađević, gospodin Špirić, gospođa Perkanović i gospodin Spahić i, molim vas, ovim zaključujem.

DESANKA RAĐEVIĆ

Replika je na jednu od rečenica gospodina Zlatka Lagumdžije, koji je sad ovdje izgovorio. Gospodine Lagumdžija, ja se sa Vama slažem da Vama razmatranje izjave gospodina Alije Izetbegovića nije primarno ni prioritetno i, na Vašem mjestu, ja bih doslovce 100% isti stav i mišljenje imala. Međutim, gospodine Lagumdžija, da ste u mojoj koži, vjerovatno biste o tome nešto drugačije mislili i, usput da kažem, da iz te izjave mene apsolutno ne vređaju termini ustaše i četnici, neka vređaju onoga ko se tako osjeća ili neka se time ponosi onaj ko se tako osjeća. Mene u toj izjavi nešto drugo vrijeđa, da onaj ko je glasao protiv zakona tog i tog, da ne dužim, i pasoša tog i tog je neprijatelj, a kad predsjednik države kaže da je neko neprijatelj, to, maltene, znači hajmo ga tući i ubiti. Znae, da ste u mojoj koži sasvim biste drugačije o tome mislili i mislili biste da je to pitanje svih pitanja. Hvala.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospođu Rađević, evo, ja citiram šta sam rekao. Bilo čija izjava, koja čitav narod poistovjećuje sa četnicima i ustašama, je neprihvatljiva, a prozivanje poslanika fašistima je, takođe, neprihvatljivo zbog načina na koji su oni eventualno glasali. Molim vas, proglašavati vas ili bilo koga, ili mene sutra imenom koje smatram pogrdnim zbog toga što sam bio za ili protiv nekog zakona je neprihvatljivo. To valjda nije sporno. Međutim, gospođu Rađević, molim Vas, savršeno je jasno da izjave kojima se poslanici nazivaju pogrdnim imenima zbog njihovog glasanja i proglašavati vas neprijateljem što ste glasali o velikom broju zakona protiv onoga kako sam ja glasao, mislim da nije u redu i neprihvatljivo je i to je savršeno jasno. Međutim, još jednom, savršeno je jasno, vjerovatno i Vama i nama svima, da je sasvim normalno i legitimno da se mi idejno oko nečega ne slažemo, a ne slažemo se oko ocjene i naši nisu ili jesu politički prijatelji ljudi koji pripadaju fašističkim ideologijama. Moja stranka, stranka iz koje ja dolazim, stranka koju ja predstavljam, stranka čiji sam ja član i čiju istoriju baštinim, uključujući i pravno i svako drugo naslijeđe, je protiv

ustaške i četničke ideologije i to nije sporno. To nije razlog da me neko proziva i da ja nekog prozivam ovdje i da ne sjedim s njim da razgovaram u parlamentu, ukoliko on to i zagovara i još jednom skrećem pažnju, mi smo se javili, prvi poslanik SDP-a se javio tek sada da govori o pitanjima ekonomske prirode, jer smo smatrali da parlament danas ne treba pretvoriti u predizborni skup. Ali, ukoliko neko želi da napravimo od ovoga predizborni skup, mi smo spremni, otvorite tačku dnevnog reda predizborna obraćanja i predizborna svađanja, nikakvih problema nema. Dijalozi, replike predizborne, bacanje udice svom i tuđem narodu, to možemo, nismo spremni, ali ne želimo, ne želimo, ponavljam, ali smo spremni.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Replika na ovo obraćanje.

PERO SKOPLJAK

Ja vas molim, nema više uopće ni rasprava ni replika na ovu tačku, jer mislim da idemo, nema više javljanja.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, suviše je, izgleda, izgubljenog vremena u sklopu parlamentarnih rasprava u okviru ovog parlamenta, suviše je potrošeno strpljenja međunarodne zajednice i suviše naglašenog kajanja za sve ono u čemu smo i sami učestvovali. Ja se slažem za sve ove stranke, koje su kolege nabrojale, da budu tačke dnevnog reda i da vidimo koliko dugo će trajati zasjedanje ove Parlamentarne skupštine BiH. Nemam ništa protiv svih ovih tačaka o kojima se može raspravljati, o ovome o čemu je govorio gospodin Zlatko Lagumdžija. Ali, nije, vidite, ako misli gospodin Lagumdžija da je svoju raspravu iscrpio time što je dao izjavu vezano za Izetbegovića, mi tražimo da to bude tačka dnevnog reda. Ona može trajati dvije i po minute, da svako kaže kako vidi izjavu, vezano za svoje kolege poslanike. Nije meni uopšte bitan Alija Izetbegović, vjerujte, ni SDA, niti se ja bojim izjava Alije Izetbegovića, niti se bilo ko boji bilo kakvih izjava, ali mi moramo ovdje, pre svega, da njegujemo takvu atmosferu da kolega poslanik stane iza poslanika i to javno. Dakle, nije bitno dati izjavu, nego da mi, kao parlament, zauzmemo stav da niko, ma kako se on zvao, ovaj put Alija Izetbegović, drugi put neko drugi, ne može, nema pravo da daje uvredljive izjave za poslanike, narode i građane BiH. To je samo pružanje ruke u smislu ovog demokratskog dijaloga o svim problemima. Nemojte da se bavimo raspravom, ako nismo spremni staviti tačku dnevnog reda. Što se mene tiče, ta rasprava može trajati dvije i po minute i ništa duže, ali mi ćemo svoje pravo i svoj stav, da se izjasnimo o izjavi Alije Izetbegovića, očitovati na takav način što ćemo prihvatiti da to bude tačka dnevnog reda, eto, u tom smislu.

MARA PERKANOVIĆ

Imala bih razumijevanje prema izjavama gospodina Lagumdžije, po pitanju četništva i ustaštva, da u isti rang stavlja i fundamentalizam i mudžahedine. Molim vas, nemojte toliko isticati samo prisutnost nacionalizma na jednoj strani i o tome pričati, a da u isto vrijeme ne spominjete taj isti nacionalizam u redovima svog naroda, ma koliko vi bili neutralna partija, sve dok ne stavite u isti rang sve struje, ne možete pričati o politici koja vodi ka anacionalnosti.

IBRO SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja bih samo htio da Vas podsjetim na činjenicu, jer smo na početku pokrenuli jedno pitanje, u ime onih koji su smatrali da je sasvim ispravno što je parlament, oba doma parlamenta, prihvatio obavezu da Ministarstvo za vanjsku trgovinu i Vijeće ministara BiH izade sa programom ekonomske strategije i socijalnom politikom i drugo, da su oba doma Parlamenta BiH zatražila od Predsjedništva BiH, po našoj inicijativi, informaciju o projektima za Pakt stabilnosti i njihovoj realizaciji. Pošto to podrazumijeva odgovornost Predsjedništva BiH i Vijeća ministara BiH, sad se ponašamo kao u situaciji je li starije jaje ili koka. Možemo mi reći da nije bitno, da danas možemo prenijeti zadaće, recimo, na gospodina Kurtovića, na gospodina Prlića i na Predsjedništvo BiH. Uostalom, koliko sam razumio gospodina Prlića, on je izjavio da je Predsjedništvo BiH ovlastilo ova dva ministra i dva entitetska premijera da idu na ovu konferenciju 29. i 30. marta u vezi sa Paktom stabilnosti. Ja sam sasvim bio precizan. Mi ne možemo prepustiti Predsjedništvu BiH i pretvarati Predsjedništvo BiH u novu vladu BiH, u novo vijeće ministara. Mi moramo razriješiti taj gordijev čvor. Mi ne možemo prepustiti entitetskim premijerima da glume državnike tamo gdje nemaju nikakve kompetencije, bez obzira što su oni bili dijelovi svih dosadašnjih donatorskih konferencija, kao eksperti, da omoguće usaglašavanje i harmonizaciju zakona, propisa i da uredi odnose između onoga što se zove centralne institucije BiH i entitetske. Možemo mi to slušati ovdje kao informaciju koju je dao korektno gospodin ministar, ali to jednostavno ničemu ne vodi. Mi ćemo ponovo imati istu situaciju i mi moramo otvoriti to pitanje, htio to neko ili ne.

Drugo, sasvim je ispravna konstatacija koju smo čuli od gospodina Silajdžića i drago mi je da sam ja, nadam se, pažljivo slušao, kao što je pažljivo slušao mene. Riječ je o sljedećem. Ne možemo fingirati da imamo Vijeće ministara u BiH. Nema predsjedavajućeg, nema kopredsjedavajućih, to je jedna rečenica, car je go. Gospodo, ja sam bio u nekoliko posjeta, u proteklo vrijeme, u BiH i u Evropi. Pitaju svi, od Prodijsa do zadnjeg poslanika i građana Evrope, šta vi to radite, ljudi? Vi nemate vijeće ministara, oni ne priznaju ministre koji na ovaj način funkcioniraju. Moj je stav jednostavan. Ne slažem se sa onim što smo razgovarali prošli put, pretpošli put, gospodin Lagumdžija je iznio čitav niz vrlo konkretnih primjedbi. Nisam za to da mi, kao parlament, prenesemo zahtjev Predsjedništvu BiH. Mi se moramo ovdje suočiti sa činjenicom da nema Vijeća ministara BiH, da moramo doći do tih odluka i da moramo početi raditi. Moramo deblokirati pitanje vlastite odgovornosti. Ništa ne znači bježati od tog pitanja.

PERO SKOPLJAK

Ima još gospodin Baković. Više nema javljanja na bilo šta. Gospodin Baković.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, kolege. Ja, zaista, ne bih replicirala gospodinu Spahiću, nego svojoj gospodi koja su juče bila ovdje u Sarajevu. Znali ste da Dom naroda zasjeda. Da je veliki dio posla bio urađen do juče. Trebali ste založiti svoj autoritet, razgovarati sa delegatima u Domu naroda da se to završi. Nemojte sad nama naturati da mi pod hitno moramo završiti ono što smo već uradili.

Juče je bio dan da se to uradi. Ja sam sinoć tek u sredstvima informisanja čula kako se završilo. Vjerujem da ste vi svi bili tu. Nemojte potencirati ono nešto kao primarno što smo mi već odradili. Gospodo, vi ovdje imate jak uticaj, mogli ste da utičete na pet delegata u Vijeću naroda i da mi možemo danas raditi i da Pakt stabilnosti, u koji se ja ne razumijem, ali ovo što je rekao gospodin Prlić, drago mi je što se ne razumijem, od tog nema ništa. Znači, molim vas, to što je juče uradio Dom naroda, pa mislim, stvarno, nemojte nama vraćati sad pet zakona da ih razmatramo za pet minuta. Oni prijedlozi o Vijeću ministara BiH.

MIRKO BAKOVIĆ

Poštovane dame i gospodo, cijenjene kolege zastupnici, poštovani predsjedavajući, ja bih samo rekao nekoliko riječi u vezi sa nastupom gospodina Lagumdžije.

Mislim da gospodin Lagumdžija nastupa, imajući u vidu predizbornu kampanju. SDP kao takav se može uzeti. Međutim, meni je jako, jako neugodno ako gospodin Lagumdžija, kao predsjednik SDP-a, kaže da SDP nasljeđuje u pravnom i političkom smislu, i u filozofijskom smislu, sve ono što su komunisti imali, to vrijeđa. Ja mislim da i fašizam i da komunizam, kao takvi, pripadaju totalitarnim režimima i da oni nama moraju biti strani. Prema tome, uporaba termina ustaša i četnik, slično je kao i boljševik, u stvari, donekle kao i komunisti. Prema tome, dajmo, molim vas, prepustimo to sve povijesti, a mi gradimo politiku i političke odnose na sasvim drugim i demokratskim osnovama. Mislim da izjavu gospodina Izetbegovića i njegov nastup treba osuditi i on je naš predsjednik i on je naš šef države i treba, u svakom slučaju, da izjavljuje na jedan demokratskiji, ljudskiji, humaniji način, a ne da rabi ono što nas razbija, što nas razdvaja.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, zaokružujemo ovu rapsravu, ovakvu kakva jeste, kao da nemamo važnijeg posla, a da uradimo, ipak, nešto konkretno. Ja predlažem da novog našeg člana Zastupničkog doma promoviramo, odnosno da da zakletvu. Molim vas, da me još malo pažljivo slušate.

Kao što znate, gospođa Alma Čolo je dala ostavku pred Izbornom komisijom. Ostavka je prihvaćena. Ovdje razloga ja nemam i nisu mi poznati, uglavnom, Privremeno izborno povjerenstvo je prema propisima i pravilima Privremenog izbornog povjerenstva dalo odobrenje da se ostavka Alme Čolo prihvaća, a da njen sljedeći kandidat sa liste Koalicije CD BiH, gospodin Hamdija Kulović, bude član našeg parlamenta. Gospodine Hamdija, dobro nam došli. Izvolite pristupiti ovdje na svečanu izjavu.

Gospodine Divkoviću, šta ste Vi htjeli?

IVO DIVKOVIĆ

Postaviti pitanje.

PERO SKOPLJAK

Prije ovoga? Ne znam u kojem smislu sad. Može li poslije ovoga? Dobro, molim Vas, sačekajte.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja sam član Imunitetsko-mandatne komisije i mi smo se, rekao bih ovako, vrlo brzo dogovorili da gospodin Kulović ispunjava sve uvjete da ovdje položi svečanu obavezu, to nije sporno. Međutim, postavljam pitanje da li mi možemo, kao parlament, bez ikakvih obrazloženja, prihvatiti ostavku jednog člana Parlamenta, složiti se s tim prećutno, a da nemamo baš nikakvo obrazloženje o čemu se zapravo radi. Ako tako nastavimo, onda sutra, prekosutra, svaki naš član parlamenta, može da javi da više nije član parlamenta iz samo njemu znanih razloga i da mi to jednostavno tako prihvatimo. To je nešto što meni nije jasno da možemo tako prihvatiti. Ja tražim da mi se da obrazloženje koje ću ja prihvatiti, sasvim logično, ako je realno obrazloženje. Međutim, da ne uvodimo praksu da svako daje ostavku bez obrazloženja. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Evo ja sada dobijam jednu vijest da ona, zbog nespojivosti funkcije koju ona obnaša, daje ostavku ovdje u Zastupničkom domu PSBiH. Ja sam dobio službeni dopis od gospode koja su zadužena i za demokratizaciju i za ustrojenje u ovoj državi, prema tome, ne smatram da radim išta protuzakonito i bilo šta što je protiv Poslovnika. Predlažem da mi gospodina Kulovića, evo, ako ima nešto, evo, sad ćete čuti.

HALID GENJAC

Gospođa Alma Čolo, do sada poslanik, podnijela je pismeno zahtjev Privremenoj izbornoj komisiji da je razriješi mandata poslanika u Predstavničkom domu PSBiH, iz razloga ambicija da se bavi pravosudnom funkcijom i zbog inkompatibilnosti te funkcije sa mandatom, te funkcije sa mandatom poslanika. Mi smo pretpostavili da je taj zahtjev podijeljen poslanicima, obzirom da je to išlo direktno Privremenoj izbornoj komisiji, nije dostavljeno poslanicima, ali to je obrazloženo i mislim da je razumljivo i prihvatljivo.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Ovdje ima pismeni dopis gospodina Berija u kojem se objašnjava da je ostavka Alme Čolo prihvaćena i da je gospodin Kulović sljedeći kandidat. Molim gospodina Kulovića, a vas molim da ustanete, jer ovo je, ipak, svečano.

Gospodine Kuloviću, Vi ćete čitati na svom jeziku koji imate.

Obvezujem se da ću savjesno obnašati dužnosti koje su mi dodijeljene.

HAMDIJA KULOVIĆ

Obavezujem se da ću savjesno obavljati dužnosti koje su mi dodijeljene.

PERO SKOPLJAK

Da ću podržavati i braniti Ustav BiH.

HAMDIJA KULOVIĆ

Da ću podržavati i braniti Ustav BiH.

PERO SKOPLJAK

Da ću u potpunosti sprovoditi Mirovni sporazum.

HAMDIJA KULOVIĆ

Da ću u potpunosti sprovoditi Mirovni sporazum.

PERO SKOPLJAK

Promovirati ljudska prava i osnovne slobode.

HAMDIJA KULOVIĆ

Promovirati ljudska prava i osnovne slobode.

PERO SKOPLJAK

I štiti interese i ravnopravnost svih naroda i građana.

HAMDIJA KULOVIĆ

I štiti interese i ravnopravnost svih naroda i građana.

PERO SKOPLJAK

Dobro nam došli. Molim Prošireni kolegij da se sad sastanemo, pauza pola sata.

/PAUZA/

Prema dogovoru prije pauze, Kolegij je imao sjednicu u proširenom sastavu i prijedloge koje smo mi, odnosno zaključke koje imamo u prijedlogu, vi ste dobili napisмено i nadam se da imate na stolu. Onda idemo po redu.

Prijedlog broj 1., gospodina Miodraga Deretića, da se pod točkom dnevnog reda uvrsti donošenje zaključaka u vezi sa izjavom Alije Izetbegovića, i to pod prvom točkom, izrečene na predizbornom skupu 3.3.2000. godine.

Svi prijedlozi koji jesu za glasanje, bit će dati na glasanje, onako kako se izjasnimo i tako će biti uvršteni, odnosno skinuti sa dnevnog reda.

Molim vas, imamo kvorum, imamo 29 zastupnika. Bit će jasno pitanje. Ko je za to da ovaj prijedlog ide kao prva točka dnevnog reda. Izvolite se izjasniti. Više diskusija zaista nema.

16 – od 29.

Sad po entitetima glasanje. Ko je iz Federacije BiH za? Hvala lijepa.

Iz Federacije BiH, ko je protiv?

Ko je suzdržan?

Ko je iz RS za? – 11

Ko je protiv?

Više suzdržane uopće nećemo brojati, jer znamo da se suzdržani ne broje, osim u kvorum. Molim Tajništvo da priopći rezultate glasanja.

Za je bilo 16 sveukupno. Iz Federacije BiH, 5 je bilo za, 6 je bilo protiv, suzdržana su bila 4 glasa.

Iz RS 11 za i 1 je protiv.

Ima li ko primjedbu na ovaj prijedlog, na rezultate glasanja ili na način glasanja? Konstatiramo da ovaj prijedlog nije prošao na dnevni red. Nema usuglašavanja.

Prijedlog Ibrahima Spahića, rasprava o Paktu stabilnosti, rasprava o ekonomskoj i socijalnoj politici u svezi s time, Kolegij je konstatirao da se prava o Paktu stabilnosti mogu voditi pod točkom 8. prijedloga dnevnog reda, gdje imamo Informaciju Predsjedništva BiH. U vezi sa raspravom o ekonomskoj i socijalnoj politici, zauzet je stav da se zajedno sa Kolegijom Doma naroda obavi dogovor oko održavanja posebne sjednice u vezi sa ovim problemom, najkasnije u roku od 7 dana.

Treći prijedlog, zastupnika gospodina Špirića, imamo dvije točke ovdje.

1. Da Dom raspravlja o sudbini poslanika Ibrahima Đedovića.

Sad pitam zastupnike ko je za to da to bude točka dnevnog reda?

Glasamo sad za prvi. Sudbina gospodina Ibrahima Đedovića. – 27 za. Tu imamo većinu.

Ko je protiv od svih poslanika? – Nema niko.

Po entitetima glasanje. Iz Federacije BiH, ko je za?

Ko je protiv toga da to ide na dnevni red?

Iz RS, ko je za da to ide na dnevni red?

Prema tome, smatram da je ova točka dobila zeleno svjetlo.

Shvatite da je to tehnička greška.

Imamo točku 2. gospodina Špirića, pa pitam sve poslanike ko je za točku 2. gospodina Nikole Špirića, da se kao točka 5. uvrsti analiza dosadašnjeg rada Nezavisne komisije za medije i stvaranja uvjeta za njeno gašenje.

Ko je za? – 17

Tko je protiv – 1

Po entitetima. Iz Federacije BiH, ko je za? – 6

Ko je protiv? –

Ostali su suzdržani, a rekli smo u glasovanju da ćemo imati što manje suzdržanih, a to je naše pravo svakog od nas.

U RS, ko je za? – 11

Tko je protiv? – 1

U prvom krugu mora biti jedna trećina za iz svakog entiteta. Deset je trebalo biti za. Nažalost, ovaj prijedlog nije prošao, Nikola. Ovo je u redu.

Ovo je tačka dnevnog reda, kakvo usaglašavanje, nije zakon. Ona otpada.

Prijedlog gospodina Halida Genjca da se kao prva tačka uvrsti razmatranje Prijedloga zakona o Vijeću ministara BiH, svih predlagača, Predsjedništva BiH, Halida Genjca, Ane Havel i Kluba poslanika SDP-a.

Kolegij je zauzeo stav da se u vezi sa ovim prijedlogom, u roku od 7 dana, održi Zajednički kolegij oba doma radi postizanja kompromisa oko prijedloga zakona. Ovo je samo informacija. Imam informaciju Halidovu da uz ovaj zaključak, s kojim se on slaže, on povlači svoj prijedlog, prema tome, nemamo ništa, ovo je samo informacija.

Pod točkom 5. prijedlog gospodina Zlatka Lagumdžije, da Predsjedništvo BiH, pripremi informaciju o pripremama BiH za novi donatorski ciklus i o realizaciji projekta Pakta stabilnosti, u svjetlu odnosa sa međunarodnim finansijskim organizacijama. Kolegij je zauzeo stav da se ova inicijativa, uputi Predsjedništvu BiH, da pripremi materijal. Ovo samo radi informacije.

Pod 6. prijedlog gospodina Harisa Silajdžića da se uvrsti u dnevni red onih 20 zakona koje je uputio parlamentu, kao poslanik, u kolovozu '99. godine. Kolegij je zauzeo stav da zakoni se upute u proceduru Ustavnopravnoj komisiji. Navodno, taj dio posla još nije odrađen. Hvala vam lijepa. Prema tome, uz ove napomene i uz ovu točku koja je izglasana, imamo dnevni red koji je usvojen.

Nikola ima jedno kompromisno rješenje. Dajte da usvojimo bar cjelokupni dnevni red, pa da onda... Ostaješ ti pri pauzi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, vezano za prvu raspravu oko tačaka koje su prihvaćene i koje nisu, ja želim da saopštim sledeće. Poslanici iz RS, iz reda različitih političkih opcija, vezano za traženje prve tačke dnevnog reda su odlučili da daju izjavu za prvu tačku dnevnog reda. Odluka Parlamenta BiH je takva kakva jeste. Neprihvatanjem od strane dijela bošnjačkih poslanika u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, da se u dnevni red nastavka 18. sjednice uvrsti i najoštrije osudi deo izjave gospodina Alije Izetbegovića, izrečena na predizbornom skupu SDA, održanom 3.3. u

Skenderiji, a koji glasi: "Neprijatelji su, zapamtite to, ustaše i četnici. To su oni ljudi koji su u teškim, kritičnim danima podigli ruku na nevini narod, protiv države BiH i svega onoga što ona znači, pa su tako i protiv Granične službe, funkcionisanja državnih institucija, jedinstvenih pasoša, jedinstvene valute, itd.". Domaćoj i međunarodnoj javnosti se jasno daje do znanja da većina poslanika u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, bošnjačke nacionalnosti, još uvijek nije spremna da gradi suživot, međunacionalnu toleranciju i pomirenje na prostorima BiH.

Ovakav stav većine poslanika iz reda bošnjačkog naroda ugrožava rad zajedničkih institucija, samim tim ugrožava implementaciju Dejtonskog mirovnog sporazuma, to su potpisali poslanici iz RS i dostavit će medijima BiH.

Vezano za drugu tačku, koju sam tražio, želim da kažem da sam informisan od člana Kolegija, gospodina Banjca, da je bio sasvim drugi zaključak Kolegija, a to je da će se ova tačka uvrstiti na narednoj sjednici Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH, kada se za to pripreme potrebni materijali, dakle, to nije usaglašeno, kao ovdje što piše, i ja ću iskoristiti svoje poslaničko pravo da materijale dostavim za narednu jednicu Skupštine, a vas molim da ono što ste zaključili na Kolegiju vjerno prezentirate poslanicima u Predstavničkom vijeću PSBiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Špiriću. Ja se to trudim raditi, koliko znam i umijem, zaista, i vidjet ćemo, ukoliko to bude omaška, mi ćemo je popraviti.

Ja vas molim, budući da sad imamo konačno viziju dnevnog reda. Ova tačka gospodina Nikole Špirića pod broj 1. je usvojena i ona ide normalno, budući da nije tražio posebno mjesto u ovom dnevnom redu, ona ide pod tačku 13., a tačka 13. je odgovori na zastupnička pitanja i pitanja zastupnika idu pod tačku 14. Ovo je sad prijedlog cijelog dnevnog reda, ovakav integralan kakav jeste.

Mi se sad moramo izjasniti o integralnom dnevnom redu, svih ovih 14 tačaka. Pitam ko je za ovakav dnevni red, ovakav kakav je sad predložen?

MIRKO BANJAC

Proces glasanja je počeo. Čovjek je pitao ko je za?

HALID GENJAC

Njemu je data pauza. Da li odustaje od prijedloga predlagač ili se slaže sa ovim, o tome se radi.

MIRKO BANJAC

Proces glasanja je krenuo. Čovjek je pitao ko je za, ljudi. Pa valjda sam čuo ja dobro, nemojte biti smiješni.

PERO SKOPLJAK

Neka to bude i na moju dušu i kompromisno rješenje, budući da sam gospodinu Špiriću dao riječ, ja dajem sada i gospodinu Silajdžiću. Izvolite, gospodine Silajdžiću.

HARIS SILAJDŽIĆ

Ja moram reći, prvo, da me iznenađuje, poštovane kolegice i kolege, da se ovoliko insistira na jednoj izjavi, a da se ne insistira na tome šta ko radi i šta je ko radio od '92. do danas. Vjerovatno je gospodin Izetbegović mislio na one koji su pobili 200.000 ljudi ovdje. To se desilo i zato su neki u Hagu. Prema tome...

PERO SKOPLJAK

Nemojte, molim Vas, neki su bili u Hagu pravi zdravi. Nemojte tu diskusiju započinjati ovdje.

HARIS SILAJDŽIĆ

Oprostite, molim Vas, ova diskusija je davno započela. Ja sam čekao da prestane. Zamolio sam da to ne radimo. Sada kada je ta diskusija počela, sada ću ja reći ovo, gospodo. Ovo je jedna dimna zavjesa iza koje stoji etnički očišćena BiH, a mi pričamo o tome šta je ko izjavio, razumijete, i kome se ne sviđa, neka ide. Ako smo završili, završili smo. Kakav je ovo način. Dvadeset gradova stoji očišćenih u BiH, a mi pričamo o izjavama ovdje.

PERO SKOPLJAK

Ja, ipak, molim zastupnike da ostanu na svojim mjestima.

HARIS SILAJDŽIĆ

Otkud izjava, otkud da se čita ovdje izjava na javnom mjestu dijela poslanika? Ko je to rekao? Jesmo li rekli da tačka ne ide. S kojim pravom?

Drugo, idem dalje. Ja hoću da znam šta je sa mojom tačkom dnevnog reda ovdje u vezi Zakona o zaštiti ljudskih prava, Krivičnog zakona, Zakona o Sudu, evo, zašto, gospodo, Zakon o imovini, itd. Ovih 20 zakona je trebalo biti na dnevnom redu prije dva mjeseca. Mi govorimo o Paktu stabilnosti, o prijemu u Vijeću Evrope, itd. Bez ovog temelja, gospodo, država ne može nigdje ići i zato insistiram, insistiram da se glasa o ovoj tački dnevnog reda, a to je 20 zakona, molim vas. Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja, Zakon o međudržavnom i međuentitetskom željezničkom transportu, Zakon o osnivanju i registraciji institucija, Zakon o imovini, ne možemo ni u privatizaciju kako valja, ni u Vijeće Evrope, ni u Pakt stabilnosti bez toga. Ovdje gubimo vrijeme na izjavi, a od nas narod očekuje da učinimo nešto da dođu investicije, da krene posao u BiH. Mi o izjavama gubimo vrijeme ovdje, čitav dan pričajući o izjavama šta je ko rekao. Dajte da vidimo šta ko radi. Naš je posao da usvajamo ove zakone. Evo su napravljeni nacrti, i predloženi, i, molim vas, insistiram da se radi na onome što je u interesu svakog građanina BiH, od čega žive građani, a ne izjave. Mogu li dobiti to? Mogu li dobiti glasanje o svakom pojedinačnom zakonu?

PERO SKOPLJAK

Tražite glasanje i dobit ćete glasanje i vas molim i molim Tajništvo da se vidi ima li kvoruma.

HALID GENJAC

Pozovite poslanike da se glasa.

PERO SKOPLJAK

Dajte, molim vas, pokušajte uvjeriti poslanike da dođu da izglasamo za ovaj prijedlog ili protiv njega, kako hoćete. Ja vas lijepo molim, ovakvim pristupom, mi zapravo miniramo sve, koliko god je nama stalo ili nije stalo do nekakvih rješenja. Ja kažem, zaista se apsolutno slažem da nam gori pod nogama i da mi imamo puno pametnijeg posla nego što ovdje radimo trenutačno. Ali, nažalost, kako to možemo usmjeriti, ja zaista ne znam. Gospodine Kadiću, je li odustajete ili imate nešto?

Pokušat ćemo zastupnike vratiti ako mognemo.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, prije, otprilike, sedam mjeseci, četiri zastupnika su zatražili da se na dnevni red Doma, sazove posebna sjednica, na temu ekonomska i socijalna politika BiH u 2000. godini. Mi smatramo da je to važna tačka i tada je bio zaključak Kolegija da, kada se pripreme odgovarajući dokumenti, odnosno materijali, da će to doći na dnevni red i to je izgleda u završnoj fazi i može da se sazove ta sjednica. Ovo sam iskoristio kao priliku da kažem kako je Kolegij danas, usvajajući, dogovarajući se o prijedlogu dnevnog reda, radio nekonzistentno, pa je za prijedlog o izjašnjanju na bazi prijedloga zastupnika u ovom domu, pod tačkom 5., gospodina Zlatka Lagumdžije, zauzeo stav da se ova inicijativa uputi Predsjedništvu BiH, da pripremi adekvatan materijal kako bi se o tome moglo raspravljati. Ja vas, međutim, gospodo iz Kolegija, upozoravam, možda je malo gruba riječ, da isti stav niste zauzeli prilikom nekih drugih tačaka dnevnog reda, a o čemu sam vas ja obavijestio na Proširenom kolegiju, a to je, recimo, tačka dnevnog reda Analiza dosadašnjeg rada Nezavisne komisije za medije i stvaranja uvjeta za njeno gašenje.

Vi ste morali da zauzmete stav da ne postoji nikakav relevantan stav u dokumentu u Predstavničkom domu i da mi ne možemo se izjašnjavati u Predstavničkom domu samo zato što je jedan zastupnik to tražio. Morali ste, takođe, zauzeti stav da mi nemamo relevantnih dokumenata u vezi sa gospodinom Ibrahimom Đedovićem, odnosno njegovim statusom, a da bismo mi, vjerovatno, ovdje vrlo rado raspravljali sada, ali na bazi svih relevantnih dokumenata koje Kolegij mora da pripremi za Predstavnički dom PSBiH. Predstavnički dom ne može biti pričaonica na nepripremljene teme. Ako, dakle, u slučaju Spahić – Kadić- Filipović – Branković se čeka sedam mjeseci za tačku dnevnog reda, ako gospodin Zlatko Lagumdžija će sačekati novu sjednicu da Predsjedništvo BiH pripremi materijal, onda ne može ići. Ako je ovo 20 zakona koji su već dvije i po godine u fazi u kojoj su se morali izjasniti. Vi ste to čak preskočili zbog pauze koju je preskočio gospodin Špirić i zato sam ja intervenirao sa mjesta, onda se mora do kraja biti konzistentan na Kolegiju, da se ne može ni predlagati ili, mislim, dobro bi bilo, može u krajnjoj varijanti, ako Predstavnički dom odluči, ali da na Predstavnički dom idu one tačke dnevnog reda,

koje su pripremljene, koje imaju materijale od ovlaštenih predlagača i o kojima se može zauzeti konačan, jasan stav, ako su u pitanju informacije, zaključci, odnosno usvojiti kao zakoni, kao u slučaju dr. Silajdžića. To je jedna moja primjedba u vezi sa tim. Da smo imali sve relevantne materijale u slučaju Đedovića i u slučaju Komisije za medije, možda bi glasanje u ovom domu bilo nešto drugačije od onoga kako je bilo i možda bi ono smanjilo nepotrebne tenzije koje, inače, postoje kada se predloži tačka na dnevni red. Na tom zasjedanju, bez ikakvog dokumenta, onda zastupnici, jednostavno, ostanu u poziciji da se teško izjašnjavaju, a možda bi se izjasnili za da imaju pripremljenu tačku dnevnog reda. Zahvaljujem.

BRANKO DOKIĆ

Predsjedavajući, ja se ovaj put Vama lično obraćam, i ja Vas molim da energičnije vodite sjednicu i da, ako jednom napravite grešku, ne dozvolite da se zbog te greške cijela sjednica dovodi u pitanje.

Mi danas imamo pred sobom prijedlog dnevnog reda, koji je usaglašen i za koji je trebalo da glasamo. Ja obraćam se vama, kolege poslanici, da krajnje ozbiljno shvatimo ovo, da, ukoliko danas i apsolviramo ovaj dnevni red, da ćemo mi napraviti veliki posao. Ne završava se danas sve. Inicijative koje su pokrenute, one će dobiti, kroz proceduru, pravo da dođu, ukoliko zaslužuju da dođu na ovaj dom, ali dajte zaista sada da glasamo o ovom dnevnom redu o kome je postignuta saglasnost. Mi imamo šansu danas da usvojimo nekoliko zakona. Imamo šansu da dođemo do nacrtu izbornog zakona koji je jedan od suštinskih zakona za naše evropske integracije. O tim evropskim integracijama su nam svima puna usta, a zaista sve činimo da ne dođemo do tog zakona. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Ovdje imamo zahtjev gospodina Harisa Silajdžića da se i o njegovom prijedlogu glasa. Je li tako, gospodine Silajdžiću? Ja smatram da, u duhu ovoga što smo gore imali ove prijedloge, da to možemo staviti. Gospodine Banjac, je li se Vi slažete? Mi moramo to staviti na glasovanje, to je njegova volja, kao zastupnika, pa ja pitam sve zastupnike, ko je za to da se i prijedlog Harisa Silajdžića uvrsti u dnevni red? Ovaj prijedlog broj 6. Razmatranje 20 zakona gospodina Harisa Silajdžića koje je podnio u kolovozu 1999. godine.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo poslanici, pomalo se neke stvari kreću pravcem koji nije u redu. Gdje je spisak tih 20 zakona, da smo dobili pred sebe? Zakoni su ranije dostavljeni poslanicima, znači, ne može se reći da nisu dostavljeni. Dostavljeni jesu. Drugo pitanje, jesu li prošli proceduru Ustavnopravne komisije? Ja znam da nisu. Ja vas molim, nemojte stavljati na dnevni red, postoji zaključak da se ne stavlja na dnevni red nešto što nije prošlo Ustavnopravnu komisiju, a ovi zakoni, odgovorno tvrdim, nisu bili na Ustavnopravnoj komisiji i nisu prošli proceduru. Prema tome, ne mogu se, po mom mišljenju, staviti i skrećem pažnju na zaključak ovog doma u vezi procedure, stavljanje tačke na dnevni red.

HARIS SILAJDŽIĆ

Slažem se sa kolegama koji su rekli da se BiH nalazi u teškoj situaciji, upravo zbog ovoga. Nemamo temelja države. Ako nisu bili, onda je to Vaša odgovornost, gospodine. Vi nemojte mene pitati zašto nisu bili. Vi pitajte Vas i Vaše kolege zašto to do sada nije bilo, jer je rok istekao. Tvrdim da bez ovoga, a ovo smo još u Madridu rekli da ćemo uraditi odmah, ne možemo ni u VE, ni dobiti investicije, i dalje ćemo se kretati u krug. Ovo su temelji. Ne kažem da ovi zakoni treba da budu ovako ili onako poredani sa ovim prioritetima, ali da trebamo o njima i da ćemo raspravljati prije ili kasnije, to je sasvim sigurno.

Ne može nas niko nigdje primiti ovako kakvi smo. Ova država nema temelja i zbog toga insistiram na tome. Neće biti investicija, neće biti prijema nigdje ako ovo ne uradimo, jer su nam to ljudi rekli, uradite ovo što piše ovdje. Reforma pravosudnog sistema u Madridu, pogledajte Madrid. Prema tome, ako nije bilo na Ustavnoj komisiji, oprostite, ne znam, to biste Vi trebali znati.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodo, mi pokušavamo, nas trojica, odrađivati onako prijedloge zakona, odnosno sve ono što je nama na dnevnom redu, kako dobijemo od Tajništva, odnosno, evo, ovdje imamo pregled materijala koji nisu razmatrani na sjednici Zastupničkog doma PSBiH. Ovo su sve naši prioriteti i bez ikakvih pridilekcija, oni na dnevni red. Ja kažem, možda to nije apsolutno pravedno, i postoji li takva pravednost, ja ne znam, ali ako na to atakirate, onda nećemo imati ni kraja ni početka. Ja jesam za to da se i ovaj prijedlog gospodina Silajdžića stavi na glasovanje, pa šta mu Bog dadne, ali vas molim, kako ćemo onda to, ako stavimo danas kao točku dnevnog reda, kako ćemo raspravljati, kako, nemamo uopće te zakone ovdje u ruci itd., koje su posljedice svega toga, da ne uđemo u ćorsokak i sve ostalo. Ja vas molim samo da ne otvaramo sad opet raspravu o ovome.

RASIM KADIĆ

Samo kratka informacija. Radna komisija za ustavna i pravna pitanja razmatrala je četiri od predloženih 20 zakona dr Silajdžića i imali smo namjeru da sukcesivno razmatramo sve zakone na sjednici Komisije za ustavna i pravna pitanja. Nažalost, na toj sjednici Komisije za ustavna i pravna pitanja, Komisija nije imala potrebnu većinu glasova da zauzme stav, s obzirom na protivljenje nekih članova Komisije da ovi zakoni, ili neke njegove odredbe nisu u skladu sa Ustavom BiH. Zbog toga Komisija nije mogla da donese većinsku odluku o postojanju ustavnog osnova, kad su ovi zakoni, barem ova četiri u pitanju, ali to, naravno, ne znači da mi nećemo razmatrati sve druge zakone u normalnoj proceduri. Vama, predsjedavajući, bih želio skrenuti sljedeću pozornost. Zakoni koje je predložio dr Silajdžić su prošli svu predviđenu proceduru, po zaključku koji je usvojio Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Ustavna komisija će staviti na dnevni red zakone onda kada Kolegij Predstavničkog doma PSBiH te zakone uvrsti u prijedlog dnevnog reda i tada se Ustavna komisija izjašnjava o tim zakonima. Zbog toga, kao i o svakom današnjem zakonu, mi smo danas imali sjednicu i izjašnjavali smo se o Budžetu, o Zakonu o izvršenju Budžeta i o svim sporazumima koje imate u dnevnom redu.

Ustavna komisija može da se izjasni i prije toga, ali se ona obično izjašnjava na bazi prijedloga dnevnog reda za sjednicu Predstavničkog doma PSBiH, koji utvrdi Kolegij. Zato bi dobro bilo, pošto je prošla sva procedura i nezavisno od ovog

današnjeg glasanja, ako ne prođe, da Kolegij utvrdi Silajdžićeve zakone kao tačku dnevnog reda za sledeće ili neko drugo zasjedanje, a Ustavna komisija će se u pripremi te sjednice, kao i svaka druga komisija, izjasniti o postojanju ustavnog osnova, ili nepostojanju ustavnog osnova za svaki od tih zakona.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjene kolege, kolege poslanici – zastupnici, kolegice, gospodine predsjedavajući, javio sam se ponukan Vašim komentaram da ne krenemo u nešto što bi nas moglo dovesti u novi ćorsokak. Da Vas samo podsjetim, mi smo na prijedlog Kolegija, pod tačkom 6., materijale koje smo dobili, prijedlog Kolegija je bio da se zakoni upute u proceduru Ustavnoj komisiji. Prijedlog Kolegija, koji je bio jednoglasan, što znači, Vi, gospodine Skopljak, gospodin Banjac i gospodin Genjac. Normalno, svakog poslanika poslaničke grupe koju vi predstavljate, to ne obavezuje da poslije toga ne traži nešto drugo. Vi ste se usaglasili da ovo ide na Ustavnu komisiju. Poslanik Silajdžić ima potpuno poslovničko pravo, a i političko pravo, da traži da, ipak, ovaj dom se izjasni o njegovom prijedlogu.

Da mi ne bismo upali u neke nepotrebne probleme, mislim da biste, gospodine predsjedavajući, Vi trebali sada sasvim normalno i da ne stvaramo novu paniku oko toga, da stavite na glasanje legitimni zahtjev poslanika Silajdžića. Ukoliko ovaj dom to uvrsti u dnevni red, mi već imamo zaključak ovog doma da Ustavna komisija to mora da učini. Što znači, kad dođemo, ako Bog da lijepe sreće do 15. tačke dnevnog reda, koja je set Silajdžićevih predloženih zakona, onda će, vjerovatno, Ustavna komisija, tada po odluci ovog doma, morati da se sastane. Da li će to biti danas ili neki drugi put, ne bi ovo bio ni prvi ni posljedni put da smo počeli pa nastavili sjednicu neki drugi put. Zato mislim da ne otvaramo nove poslovničke dileme. Nažalost Kolegij se usaglasio, ali jedan dio poslanika, očigledno u Kolegiju, nije imao usaglašen stav unutar svoje poslaničke grupe, CD Koalicije, i to je stvar te koalicije i tih odnosa, i mi u to ne treba da ulazimo. Međutim, mi se moramo izjasniti o prijedlogu poslanika Silajdžića.

Ja bih, takođe, pošto je ovdje rečeno da materijala nema za tačku koju smo utvrdili, koja se odnosi na Ibrahima Đedovića, kad dođemo na tu tačku dnevnog reda, jer smo je usvojili da ona bude na dnevnom redu, onda ćemo, ili konstatovati da nema materijala, pa onda nešto zaključiti po tome, a samo vas podsjećam i molim da negdje u Sekretarijatu postoji materijal, da nam se dostavi, jer na prošloj sjednici, bilo je poslaničko pitanje šta je sa gospodinom Đedovićem, to je Klub poslanika SDP-a postavio i ja želim da vas obavijestim da mi nismo dobili odgovor na to pitanje, pa ukoliko dobijemo odgovor na to pitanje u pismenoj formi, onda ćemo, vjerovatno, imati podlogu za tačku dnevnog reda, kad ona dođe na dnevni red i ne bismo trebali praviti probleme oko toga i to je razlog, gospodine Špiriću, zašto smo mi bili suzdržani na prijedlog Vaše analize dosadašnjeg rada Nezavisne komisije, zato što nismo imali materijal, inače, vrlo rado bismo voljeli da se o tome, takođe, razgovara.

Gospodine Skopljak, ja bih Vas zamolio da stavite, po Poslovniku, ovo na dnevni red, ali da onda obavežemo Ustavnu komisiju da se što prije sastane, pod uslovom da to bude uvršteno u dnevni red, takođe, još jednom podsjećam Sekretarijat da nam nije dostavljen, je li to odgovor.

PERO SKOPLJAK

Prema informaciji koju ja imam od Tajništva, evo, ja se isto ne sjećam da sam ga dobio, a vjerovatno jeste u materijalima, ima odgovor na informaciju o gospodinu Ibrahimu Đedoviću.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Skopljak, da ne ulazimo u to kako to ja nisam dobio. Predsjednik Ustavne komisije je, u funkciji poslanika, zastupnika, ovdje rekao da nemamo materijal i ja sam samo, vjerujući poslaniku Kadiću, rekao, eto, nemamo materijal jer ni ja ga nemam. Drugim riječima, vrlo jednostavno, kad tačka dnevnog reda Đedović dođe, onda ćemo očigledno imati materijal pred sobom, što je vjerovatno bio cilj ovoga.

HARIS SILAJDŽIĆ

Ne želim da se zadržavamo na ovoj tački, samo jedno kratko, malo pitanje ovdje. Gospodin Kadić je rekao da je u pitanju ustavni osnov. Mi smo na Vijeću ministara BiH raspravljali o tome, nismo se ponegdje mogli složiti oko ustavnog osnova i zato smo zatražili mišljenje od OHR-a. OHR je dao svoje mišljenje i na osnovu toga, recimo za dio zakona, pravosudna reforma kad je u pitanju, sada to radi Venecijanska komisija na osnovu mišljenja OHR-a. Da li to znači ponovo da ćemo mi sada ponovo tražiti ustavni osnov, pa ponovo slati OHR-u na isto mišljenje, pa ponovo slati u Venecijansku komisiju, itd., mi gubimo vrijeme, o tome se radi. Tri godine smo izgubili govoreći ovo. Radi se o tome da postoji ustavnopravni osnov, ustavni osnov za ove zakone i da je o tome već OHR dao svoje mišljenje i da na osnovu toga Venecijanska komisija radi, da ne gubimo vrijeme oko toga. Pazite, vi ćete ponovo doći do OHR-a i do pravnog njihovog mišljenja, vrtimo se u krug, a od ovoga zavisi zaposlenje i penzije, itd. Ako ove uslove ne ostvarimo, od ulaganja nema ništa, od privrede nema ništa, itd. Zbog toga ja insistiram na tome. Hvala lijepa.

VITO RAKIĆ

Ja sam se javio za riječ, jednostavno, a neke stvari moramo jasno kazati i kako smo se dogovorili da se ponašamo. Mi jesmo dobili set zakona od gospodina Silajdžića, bez ikakvog obrazloženja i bez ikakvih materijala koji moraju biti uz svaki zakon. Mi smo u jednom zaključku skupštine jasno rekli kako ćemo raditi, pa smo rekli. Na prvom mjestu mora biti obrazložen ustavni osnov. Na drugom mjestu mora biti jasno obrazloženje zašto se zakon donosi. Na trećem mjestu mora biti materijalna osnova, odakle će se obezbijediti sredstva za sprovođenje zakona i na četvrtom mjestu da ne nabrajam, itd.

Prema tome, ako sam ja, recimo, predlagao Zakon o Vijeću ministara BiH, Ustavna komisija nije htjela da ga razmatra dok nisam dao takvo obrazloženje. Sad odjednom se vraćamo da danas glasamo o dnevnom redu i zakonima koje smo dobili u jednom paketu, bez jasnih svih ovih definicija koje mora imati svaki zakon. Danas na proširenom Kolegiju smo se dogovorili, dajte za narednu skupštinu pripremite, kompletirajte sve te zakone, pošaljite zakone prema Ustavnoj komisiji i, u zavisnosti od toga, stavljat ćemo jedan po jedan na dnevni red ili sve zajedno.

Prema tome, ja danas neću da glasam za ove zakone, iz ovog razloga, što smatram da ne možemo raditi u haosu, nego moramo raditi principijelno, prema svakome i prema svakom zakonu koji se predlaže u ovoj skupštini.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dame i gospodo, izvinjavam se cijenjenim kolegama gospodinu Silajdžiću i gospodinu Rakiću što sam eventualno upao u njihovu raspravu. Međutim, dužan sam reći, ovo zovite krivi navod, kako god hoćete. Ja sam sad tražio da mi se dostavi odgovor vezano za gospodina Đedovića, jer za ovom govornicom sam se izvinuo što, ne znam, ja nisam to dobio, rekao sam da nisam to dobio. Vi ste neki rekli da ste dobili. Sad sam u međuvremenu i ja to dobio i želim da se konstatuje, povlačim izvinjenje svoje, ispriku, zato što ovo zašto se tvrdi da je odgovor za gospodina Đedovića, je odgovor za gospodina Đedovića gospodinu Špiriću i to odgovor od OSCE-a. Ja sam prošli put, ne problematizirajući pitanje koje je postavio gospodin Špirić, koje je glasilo, šta je sa valjanosti mandata gospodina Đedovića, pod jedan, i pod dva kakva su prava DNZ-a da imenuje drugog, to je bilo pitanje gospodina Špirića. I ja znam da je OSCE dostavio ovaj odgovor, ali ovo nije odgovor meni, ali ono što je još bitnije, ovo nije odgovor na pitanje koje sam ja postavio. Ja sam postavio sasvim drugačije pitanje i nisam pitao OSCE, nego sam pitao nadležne institucije ove zemlje. Molim vas, gospodo, radi krivog navoda, SDP i poslanik SDP-a, Klub i ja lično nismo dobili odgovor na svoje pitanje i o tome će biti prilike da se izjasnimo po 14. tački dnevnog reda kad jednog dana dođemo do nje i očekujem da dobijemo odgovor na to prije nego stigne tačka dnevnog reda, ali ne da dobijemo odgovor od gospodina Berija. Ne interesuje me odgovor OSCE-a u kontekstu pitanja, koje sam ja postavio. Ne drži se poslanik u pritvoru po nalogu OSCE-a. I ne interesuje me odgovor gospodina Berija kao odgovor na pitanje koje sam postavio, a o tome će na 14. tački dnevnog reda itekako biti prilike da neko odgovori, naročito onaj ko tvrdi da smo već odgovorili sve.

HARIS SILAJDŽIĆ

U vezi sa ranijim istupanjem gospodina Rakića. Samo da vam kažem, gospodine Rakiću, ako ste čitali taj paket, onda ste mogli vidjeti, da je svaki nacrt zakona urađen lege artis, nakon javne rasprave od oko 50 stručnjaka u BiH, bez obzira na stranke i nacionalnost, to smo radili mjesecima i rezultat su nacrti zakona koji imaju ustavni osnov, članove i obrazloženje. Ne preambulu, i ovako kako se danas radi, jer je to nešto moderno. Mi smo to radili na stari način. Ustavni osnov, materija, članovi, pa obrazloženje, svaki od tih zakona to ima i to se ne zove kaos nego red, tako smo to uradili i to je staro ravno tri godine dana. Prema tome, svako je mogao pročitati ko želi. Ima ustavni osnov, druga je stvar da li se Vi s tim slažete ili ne slažete, zato i tražim raspravu, imaju članovi, imaju obrazloženje. Nema to ko će taj zakon plaćati, jer to još uvijek ne znamo, naravno, ali, znat ćemo uskoro.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Svakako ćemo mi to staviti na glasovanje, to moramo i to je naš ...

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, da se samo nadovežem na diskusiju dr. Lagumdžije. I ja sam, prije dvije minute, dobio odgovor u vezi sa, mislio sam slučajem Đedović, kako je to postavljeno na prošlom zasjedanju, ali ovo je odgovor na poslaničko pitanje, on je dosta redukovan u odnosu na ono što je tražio SDP. To je prvo. Drugo, mi nemamo nikakvog odgovora ni od jedne zvanične institucije, na bazi onoga kako je tražio SDP na prošlom zasjedanju, u vezi sa slučajem Đedović i u tom slučaju sam ja rekao da tačka dnevnog reda je možda mogla biti i bolje pripremljena. Ali, pošto je ona sada uvršćena, onda ćemo u raspravi, vjerovatno, donijeti zaključke, tako da je pripremimo, ili odgovore za neko naredno zasjedanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja sam upravo htio da skrenem pažnju na to da se o tački dnevnog reda, koja je usvojena, otvorila rasprava. Ja ne bih volio da ova tačka dnevnog reda doživi sudbinu zaključka, da se uopšteno ispričamo, a da nismo, tačka je u dnevnom redu. Svi će reći šta imaju o toj tački dnevnog reda, pa valjda će ljudi stati iza onog poslanika koji, po ocjeni nekih, nije dobar Bošnjak ili Musliman. Mi smo za to da se štiti pravo svakog građanina BiH i svakog poslanika i zato vas molim, to je tačka dnevnog reda i zadržite pravo da diskutujemo u okviru tačke dnevnog reda.

PERO SKOPLJAK

Smatram da smo ovim iscrpili diskusiju. Sad vas molim sve da se izjasnimo glasovanjem za prijedlog gospodina Harisa Silajdžića, da li da uđe u dnevni red ili ne.

Pitam ko je za to da ovaj prijedlog gospodina Harisa Silajdžića uđe u dnevni red?

MIRKO BANJAC

Oprostite, šta ulazi. Pod jednom tačkom svi zakoni. Dajte, ljudi, da vidimo za što glasamo.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Silajdžiću, Vi znate koji su to zakoni.

HARIS SILAJDŽIĆ

U smislu člana 8.2. Privremenog poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, ja sam podnio ovoj Skupštini BiH nacrt, radi razmaranja i donošenja. Prvi zakon je Zakon o zaštiti ljudskih prava, utvrđenih međunarodnih konvencijama, koji su sastavni dio Ustava BiH, koji je, ako se sjećate, bio na raspravi ovdje. Nažao, to nije prošlo, čime je, po meni, Dejton revidiran. Jasno i glasno u Dejtonu stoji da su međunarodne konvencije nadređene domaćem zakonodavstvu.

Drugo, imamo Krivični zakon BiH, Zakon o Sudu, Zakon o Tužilaštvu, Zakon o Pravobranilaštvu, Zakon o Upravu BiH, o upravnim sporovima, Zakon o osnivanju

registracije institucije, organizacije udruženja u BiH. To je, uglavnom, ono što se tiče sistema pravosudnog novog i upravnog, o čemu je bilo riječi u Madridu i što je sasvim jasno rečeno u Madridu.

Dalje, imamo veoma važan set imovinskih zakona. Zakon o imovini BiH, Zakon o osnovama prometa nekretnina u BiH, tu imamo velikih problema, građani BiH imaju velikih problema, Zakon o važnosti javnih isprava u BiH, to znate, Zakon o međudržavnom i međuentitetskom cestovnom transportu. Zakon o ugovorima u prijevozu, cestovnom transportu. Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na cestama. Zakon o državnim cestama BiH. Zakon o međudržavnom i međuentitetskom željezničkom transportu, jer niakda nismo proveli Aneks 9 koji govori o korporacijama. Zakon o ugovorima o prevozu, željezničkom transportu, osnovama bezbjednosti željezničkog transporta. Zakon o unutrašnjoj i pomorskoj plovidbi. Zakon o međudržavnim i međuentitetskim komunikacijama i Zakon o finansiranju željezničke infrastrukture. Ovim bismo, gospodo, imali, po meni, jedan novi pravosudni sistem, set imovinskih zakona i osnovne zakone koji bi nas, a kasnije, naravno, institucije, koje bi nas ne odvele u Evropu, ali bismo bili bar na putu opravka naše privrede i našeg političkog sistema. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala vam lijepa, gospodine Silajdžiću. Dobit ćete riječ, gospodine Dokiću. Samo Vas molim, ja kažem bez predilekcije, ide se na stavljanje zakona, odnosno svega materijala, koji je prošao redovitu proceduru i mislim da tu se ne pravi nikakva razlika i mislim da će svi ti zakoni doći na red, zato smatram da jeste možda neozbiljno kad čovjek razmatra sad kako ćemo staviti na dnevni red 20 zakona, to je moje razmišljenje. Ja vas molim da o tome razmislite i svi ostali. Bit će stavljeno na glasanje.

BRANKO DOKIĆ

Ako dozvolite, zaista je neprimjerno da se pri kraju usvajanja dnevnog reda izađe sa paketom zakona od 20 zakona, za koje je za jednicu sjednicu, za koje je potrebno sigurno pola godine da se razmatraju. Ja ovaj posao koji radim shvatam krajnje ozbiljno. Da ga shvatam neozbiljno, ja bih samo glasao protiv tih zakona. Ali, upravo zbog toga što ovaj posao smatram krajnje ozbiljnim, sugerišem i predlagaču da sebe ne dovodi u neprijatnu situaciju da mu tako prijedlozi prođu. Oni prijedlozi koji imaju zakonski osnov, koji prođu proceduru, a nisu svi prošli proceduru, sigurno da ćemo ih staviti na dnevni red i to vrlo uskoro. Moja je sugestija da se ne igramo sa ozbiljnim stvarima i upozoravam vas, ne može svašta doći na dnevni red. Ja nisam sad u stanju da procijenim jesu li imali ustavni osnov za neke od tih prijedloga ili nema ustavni osnov za te prijedloge. Zbog toga sugerišem da predlagač odustane od toga, korisnije će biti za skupštinu.

PERO SKOPLJAK

No, ako predlagač ostaje pri tomu, ja moram staviti ovo na glasanje i stavljam na glasanje.

Ko je za to da se točka 6., u onakvom obrazloženju kakvo je dao gospodin Haris Silajdžić, uvrsti u dnevni red?

Ko je za? Izvolite, gospodo, pitam sve. Ko je za? – 11

Ko je protiv? – 16

Suzdržan ima li neko? –

Dobro, evo, kažete da nema potrebe po entitetima. Ovaj prijedlog nije prošao.

Idemo sad na konačno usvajanje dnevnog reda, ovakav kakav je predložen, uz ovu točku 13. Sudbina poslanika Ibrahima Đedovića.

Ko je za to da se izglasa dnevni red, ovakav kakav smo predložili za 18. Sjednicu, ovaj koji imate?

Ko je za? – 22

Ko je protiv? – Nije niko.

Po entitetima. Iz Federacije BiH, ko je za? – 10

Ko je protiv?

Iz RS, ko je za? – 12

Ko je protiv –

Konstatiram da je dnevni red, uz ovu točku 13 kao dopunsku točku, usvojen, pa odmah prelazimo na prvu točku dnevnog reda.

Ima li ko zamjerku na način glasovanja? Ako ima, izvolite. Ako nema, prelazimo na prvu točku.

Ad. 1. Glasovanje po entitetima o Nacrtu izbornog zakona, predlagač Klub zastupnika SDP-a

Ovo je prvi krug glasovanja, uz još jednu napomenu, ono obrazloženje da oni koji se suzdržavaju od glasovanja, oni se broje samo u kvorum. Oni se ne broje u rezultate glasovanja. Ja ovo dajem na znanje.

Na ovo nema rasprave. Kad dođe zapisnik.

DESANKA RAĐEVIĆ

Ali uslovljava, ne može doći tačka na dnevni red. Evo, neka gospođa kaže svoje.

DESANKA RAĐEVIĆ

Ja vjerujem da sad možda i nemate pred sobom Zapisnik sa 16. sjednice, ali na 7. strani tog Zapisnika stoji pod b) Nacrt izbornog zakona BiH, u zagradi predlagači grupa poslanikak SDP-a, pa – za su glasali, pošto su bila pojedinačno nabrojana imena, protiv su glasali, nabrojana imena; uzdržali se, nabrojana imena i onda stoji tekst. Predsjedavajući je konstatovao da je za Nacrt zakona glasalo 12, a protiv 11 – 3 poslanika su bila uzdržana. To nije tačno. Kad se prebroje imena, bilo je 12 za i 12 protiv, a to onda suštinski mijenja ono na onovu čega je došao ovaj zakon na drugi krug glasanja, eto, samo to.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, ovdje imamo glasovanje po entitetima. Ja sam rekao šta znači biti suzdržan u glasovanju pa nadam se da više obrazloženja za to ne treba. Sada pitam, iz Federacije BiH, ko je za točku 1. Nacrt izbornog zakona, predlagača Klub zastupnika SDP-a?

Ko je za? – 11

Ko je protiv iz Federacije BiH – 5

Iz RS, ko je za ovu točku broj 1, ko je za? – 1

Ko je protiv? – 11

Molim Tajništvo da priopći. Moram konstatirati da prva točka nije prošla, nažalost, nije usvojena. Ima li ko primjedbu na glasovanje, gospodine Lagumdžija, imate li? Na usuglašavanje ćemo ići, pa ćemo vidjeti.

Prvu točku smo konačno završili.

Ad. 2. Glasovanje po entitetima, opet o Prijedlogu zakona o Vijeću ministara BiH, predlagača Sejfudina Tokića i Ive Divkovića

Pitam gospodu iz Federacije BiH, ko je za ovaj zakon? – 11

Ko je protiv iz Federacije BiH? – 5

Iz RS, ko je za? – 2

Ko je protiv iz RS? – 11

Ova točka dnevnog reda ide na usuglašavanje. Hvala lijepa. Ima li ko primjedbu na glasovanje? Nema.

Ad.3. Izvješće Komisije Kolegijuma za postizanje suglasnosti

Evo Halid Genjac, dopredsjedavajući.

HALID GENJAC

Da ne bi bilo nesporazuma i radi stenograma. Vi se sjećate da smo mi na 17. sjednici i 16. imali problem načina interpretacije uzdržanih i donijeli smo zaključak o tome kako će se brojati uzdržani. Donijeli smo, takođe, zaključak da svi, sva glasanja na 16. i 17. sjednici koja su bila, bez onih uzdržanih, da će se dovršiti taj proces glasanja po entitetima.

Pošto su po ovoj imterpretaciji glasanja, ovi prijedlozi dobili većinu prisutnih glasova, sad smo gledali hoće li dobiti po entitetima. Da je dobio po oba entiteta, taj prijedlog bi bio završen, usvojen, pošto je dobio samo u jednom entitetu, potrebnih deset glasova, trećinu on ide na usaglašavanje, o tome se radi.

PERO SKOPLJAK

Ja mislim da će to službe znati objasniti i postupiti po zakonu. Molim vas, idemo na 3. točku dnevnog reda.

Ad.3. Izvješće Komisije o nastojanju za postizanje suglasnosti

a) O prijedlogu zaključka zastupnika Zlatka Lagumdžije u vezi s Nacrtom izbornog zakona BiH, predlagač – delegat Drago Ljubičić

Ovdje dugujem jedno objašnjenje, ovo je durgi krug glasovanja i prema propozicijama, odnosno i prema Ustavu i načinu glasovanja, ovdje moraju biti dvije trećine iz jednog i drugog entiteta. Protiv usvajanja, ukoliko Zakon neće proći, odnosno manje ukoliko Zakon treba proći, samo to na znanje onima koji suzdržano glasuju.

Molim vas, najprije idemo točku a) najprije objasniti. Izvještaj Komisije mislim da ste vi svi dobili, nemam razloga to čitati posebno. Ja vas molim, iz Federacije BiH, tko je za ovaj prijedlog?

Ko je za ovaj prijedlog?

Ko je protiv ovog prijedloga iz Federacije BiH? – 6. Imamo ovdje intervenciju koja je razumna, da trebam pitati samo ko je protiv. Evo sada.

Iz RS, molim vas, ko je protiv? – 11

Molim Tajništvo da mi tačno kaže broj glasovanja. Iz Federacije BiH, 6 protiv. Iz RS – 11 protiv.

Prema tome, ovaj zakon nije usvojen. Imamo pod točkom b)

Ad.b) O amandmanu zastupnika Miodraga Deretića, na prijedlog zakona o javnim ispravama

Najprije se moramo izjasniti o amandmanu, a onda o integralnom tekstu Zakona.

Sada pitam, ko je protiv ovog amandmana? Ko je iz Federacije BiH protiv? – 10 protiv iz Federacije BiH.

Iz RS, ko je protiv? – 1

Amandman je prošao, evo, prema izvješću.

MIRKO BANJAC

Molim vas, čitajte Poslovnik.

PERO SKOPLJAK

Kolegij smatra da je ovaj amandman prošao. Glasujemo sad, ovaj amandman koji smo sad izglasali ide u integralni tekst Zakona kojega sad hoćemo izglasati. Pa, pitam opet, sad pitam ko je za i ko je protiv, ovo je sad faktički prvi krug glasovanja. Molim vas, za sve poslanike.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo poslanici, mislim da vam postoji malo zbrke. Dajte da riješimo neke stvari. Postoji mogućnost, da ne bi bilo nejasnoća. Ovim glasanjem se

zaključuje treća tačka dnevnog reda i prelazi na četvrtu. To prvo da se konstatuje u stenogramu, to je prvo.

Drugo, molim predsjedavajućeg da otvori četvrtu tačku, stavljanje na glasanje Zakona o javnim ispravama, sa usvojenim amandmanom i to je četvrta tačka i da to uđe u stenogram, da ne nastane zbrka čitava.

PERO SKOPLJAK

Amandman je usvojen. Sad imamo četvrtu tačku.

Ad.4. Glasovanje o integralnom tekstu Prijedloga zakona o javnim ispravama, sa ovim amandmanom

Ovdje moramo izglasati, ko je za ko je protiv.

Ko je za usvajanje ovog zakona sa amandmanom? Imate pod tačkom 2. Glasovanje za integralni tekst Prijedloga zakona o javnim ispravama.

Sad pitam sve zastupnike, ko je protiv? – 9 protiv. Hvala lijepa.

Sad pitam iz Federacije BiH, tko je za integralni tekst sa amandmanom? – 5 za.

Ko je protiv iz Federacije BiH? – 9

Iz RS, ko je za? – 11

Ko je protiv? – 2

Molim vas, rezultate glasovanja. Prvo Federacija BiH. Nažalost, ovaj zakon nije prošao, on ide na usuglašavanje. Ima li neko primjedbu na glasovanje?

MIRKO BANJAC

Ja imam jednu rečenicu. Poštovana gospodo poslanici, evo konačno farse. Želim, gospodine, da kao poslanik kažem, gospodine Lagumdžija, sad se Vama obraćam, ovo nije važno za ulazak u Evropu. Ovo je sad, vidite, nije važno. Ne sviđa Vam se samo jedan amandman da se napiše RS, svaka čast, građanska opcija.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam za ovu intervenciju, nadam se da neće izazvati lančanu reakciju. Molim vas. Ima li neko na glasanje primjedbu? Evo, tačno je 3 sata i pauza za ručak jedan sat.

/PAUZA/

Nastavljamo rad 18. sjednice. Nalazimo se na tački 5.

Ad.5. Prijedlog proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2000. godinu, sa prijedlogom uz 2000. godinu

Ima li neko iz Predsjedništva BiH da referira ili iz Vijeća ministara BiH?

MARKO AŠANIN

Dame i gospodo, Predsjedništvo BiH me je ovlastilo, odnosno, dalo mi je u zadatak da iznesem novi Prijedlog nacrtu Budžeta, u skladu sa primjedbama koje ste vi dostavili na prošloj sjednici. Vi ste dobili blagovremeno materijal, tako da ste imali priliku da analizirate i da ocijenite da li smo ugradili sve one primjedbe koje ste dostavili. Zbog toga ću pokušati da budem kratak, iako, prošli put, mislim da je gospodin Lagumdžija bio apsolutno u pravu kada je rekao da će biti ekspozice o Budžetu, a ne lagano da ćemo preći preko ovog materijala.

Mi smo nakon analize, primjedbi koje su postavili poslanici, dali jedan prijedlog koji je Predsjedništvo BiH usvojilo, a koji je podrazumijevao u sebi umanjene sa određenih pozicija i prebacivanje u okviru onih završnih cifara, prebacivanje na druge pozicije. Imamo u Predsjedništvu BiH umanjene za 260.000 KM po raznim stavkama, umanjene su komunalne usluge, PTT, i reprezentacija. Vi ste to dobili u prilogu i za koje iznose. Zatim Vijeće ministara BiH, umanjene je za 78.000. Umanjena je stavka potrošni materijal i ostali materijalni troškovi. Zatim Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija, ukupno umanjene je 115.000 KM i Ministarstvo vanjske trgovine, kod njih je umanjene 140.000 KM, sve po određenim stavkama.

Ukupno umanjene u odnosu na raniji prijedlog koji smo dostavili je 593.000 KM. Ovaj iznos, ovaj dio koji je ovako dobijen, podijeljen je na sljedeća dva korisnika, to je Parlament BiH, kojem je ukupno povećana cifra za 195.000 KM i to je Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija, kojem je ukupna cifra došla na 1.398.000 i isključiva namjena je program izbjeglica, kako su to poslanici na prošloj skupštini zahtijevali.

Neposredno prije izlaganja ovog novog Prijedloga nacrtu, dobio sam i amandmane koje je podnijela poslanik Suada Muminagić i to amandmani na član 4., član 10., član 11., član 12., član 19. i član 31. Mislim da ovdje nema nekih suštinskih promjena. Mislim da bi se moglo diskutovati o amandmanu na član 4. i o amandmanu na član 12., ovi amandmani, po onome koliko sam ja u ovom momentu mogao da procijenim i djelomično da analiziram, mislim da bi bili u suštini prihvatljivi.

Obrazložiti ću šta je u pitanju kod ovakvog mog stava, vezano za ova dva člana. Kod člana 12., evo, krenuti ću, mislim da je i poslanik u suštini u pravu, ali ovdje postoje tehničke smetnje. Naime, vi jako dobro znate da se Budžet nalazi trenutno u Ministarstvu civilnih poslova i komunikacija. Činjenica je da Ministarstvo upravo radi one operativne i tehničke stvari, vezano za kompletan Budžet. Činjenica je, i u pravu je poslanik kada je mislio da Vijeće ministara BiH podnosi Predsjedništvu BiH i Parlamentarnoj skupštini BiH izvještaj o utrošku budžetskih sredstava, rezervi. Ali, isto tako mislim da u predviđenom tekstu zakona, obzirom da je uvedena kao jedna od kontrolnih tački Vijeće ministara BiH, mislim još bolja je zaštita. Prema predloženom tekstu, trebalo bi da stoji Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija podnosi izvještaj o upotrijebljenim rezervama, da kontrolu vrši Vijeće ministara BiH i istovremeno, odnosno izvještaj da se podnosi Vijeću ministara BiH i istovremeno Predsjedništvu BiH i Parlamentarnoj skupštini.

Ovdje je samo razlika u broju subjekata kojima se podnosi izvještaj. Gospođa Muminagić predlaže da to bude manje i da je vijeće to koje podnosi izvještaj i ja lično mislim da, iz tehničkih razloga, trebalo bi da ostane onako kako je to u tekstu navedeno iako čak i ovakav prijedlog ne bi trebalo previše da bude sporan.

Što se tiče ovog amandmana na član 4. koji je, takođe, gospođa Muminagić podnijela. Mislim da ovdje imamo nešto što, manje više, što je i ranijim prijedlogom bilo u suštini regulisano, ali imamo možda jedan malo čudan pojam vanredni prihodi. Veliko je pitanje šta mi tu možemo podvesti i šta su tu u stvari vanredni prihodi. Ja sam svojevremeno, kada smo razmišljali o tome kako ćemo uklopiti sve ovo, iako po nekim odredbama, nekih propisa koji dolaze iz međunarodne zajednice, razmišljao sam, ne uklapa se to, razmišljao sam o tome kako ćemo npr. uklopiti neku donaciju za Budžet i ostalo, pa sam mislio da se to tako može ubaciti ovdje. Vjerujte mi, ovaj tekst zakona je nekoliko puta usaglašavan i nekoliko puta smo dolazili stvarno u situaciju da ga prečešljavamo sa odgovarajućim predstavnicima međunarodne zajednice, tako da tu nije, čini mi se, ne bi trebalo uvažavati amandmane koji idu u nasuprot propisima, po kojim postupaju predstavnici međunarodne zajednice.

Imam samo još jedno pitanje, vezano za ovo, gospođu Muminagić, a to je ovaj član 12., ovdje stoji da u stavu 2. poslednja rečenica se mijenja i glasi: "Izveštaj o utrošku sredstava budžetskih rezervi Vijeću ministara BiH podnosi". Ja koliko vidim, to bi trebalo da bude stav 3. Da se mijenja ovo što ste vi predložili, pa da li sam ja u pravu ili vi? Prvi stav počinje proračunom, riječju proračun ili predračun. Drugi stav počinje „u upotrebi“ i treći stav počinje „Izveštaj o utrošku sredstava“. Je li to stav 3. ili stav 2., gospođu Muminagić?

SUADA MUMINAGIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se izlaganje/

MARKO AŠANIN

Imamo ovdje tri stava. Jedan stav počinje riječju, je li možemo onda ovo prihvatiti da je stav 3.? Može li? U Vašem amandmanu je stav 3., da se mijenja? Ovo nije posljednja rečenica, ovo je poslednji stav. Evo, ako možete da pogledate.

PERO SKOPLJAK

Gospođu Muminagić, to možete Vi naknadno objasniti.

MARKO AŠANIN

Dobro, evo da pokušamo. Je li stav 3., onda, gospođu Muminagić? Evo da pokušam da apsolviram. Što se tiče ovih amandmana, poslanika Muminagić, mislim da amandman na član 10. je prihvatljiv, na član 11. je prihvatljiv, na član 12., pod uslovom da je stav 3. Takođe, mislim da je samo tehničko pitanje i da je prihvatljiv kao i amandmani na članove 19. i 31.

PERO SKOPLJAK

Otvaram raspravu. Ima li izvještaj Komisije?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, Komisija za finansije i Budžet na svojoj 6. sjednici, održanoj 22.3.2000. godine, podnosi sledeći Izvještaj.

Nakon obavljene rasprave o Predlogu budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2000. godinu, Komisija predlaže da Predstavnički dom PSBiH usvoji sledeće zaključke:

1. Da Predsjedništvo BiH obrazloži stav 2. Odluke donesene na 68. sjednici, od 24.2.2000. godine koji glasi. Prihvataju se izmjene Zakona o Budžetu, koje je predložilo Vijeće ministara BiH, uz napomenu da se povećanje sredstava ne bi trebalo koristiti u svrhe povećanja broja zaposlenih ili ličnih dohodaka u Parlamentarnoj skupštini BiH.

2. Da se korisnicima Budžeta ne doznačuju sredstva dok ne dostave podatke i pravovaljane odluke na osnovu kojih vrše isplate plaćanja i drugih naknada.

U opštem dijelu Budžeta, u stavci „ukupni prihod“, tačka 3. administrativne takse, ne razdvajati na takse u zemlji i takse u DKP-ovima, nego administrativne takse u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama. Komisija je konstatovala da je Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija prihvatilo većinu primjedbi i sugestija datih na raspravi vođenoj o Nacrtu Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2000. Godinu. To je, u najkraćem, stav Komisije za Budžet i finansije, vezano za Prijedlog zakona o Budžetu.

PERO SKOPLJAK

Ima li potrebe da diskutiramo o ovome? Ima li neko primjedbi kakvih? Gospodo Muminagić, izvolite.

MARKO AŠANIN

To je bio takav zaključak. Predsjedništvo BiH je mišljenja da je administracija sasvim dovoljna i da lični dohoci, odnosno plate, ovdje pogrešno su oni napisali lični dohoci, da plate, obzirom na opštu situaciju koja vlada u BiH, ne bi trebalo da se povećavaju, čak u jednom momentu je bilo mišljenja da su plate malo i visoke. Imala se u vidu isključivo situacija koja je prisutna u BiH, što se tiče kompletnog naroda, moram da kažem naroda, što se tiče ekonomske situacije u kojoj se nalazi BiH i socijalnog stanja u kojoj se određeni dio populacije nalazi.

Što se tiče broja zaposlenih, Predsjedništvo BiH je također smatralo da nema potrebe da se taj broj uvećava, osim onoga što je doneseno u zadnjem dijelu 1999. godine kad su određena povećanja i predviđena.

Inače, ja bih iskoristio priliku da kažem da, što se tiče zaključaka Komisije, mislim da su svi zaključci prihvatljivi i mi možemo prihvatiti i ugraditi ćemo ih onako kako je Komisija predložila, kao i one amandmane što je gospođa Muminagić predložila maloprije, a o kojim sam se već izjasnio.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodo Muminagić, jeste li zadovoljni?

SUADA MUMINAGIĆ

Predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice, mali je nesporazum između gospodina Ašanina i nas iz Komisije. Mi nismo imali predstavnika predlagača na Komisiji da nam objasni šta ovaj stav 2. znači. Gospodin Ašanin je pokušao da protumači, međutim, ja bih vam skrenula pažnju na to da u tački 1. Odluke Predsjedništva BiH stoji da se usvaja Prijedlog zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2000. godinu, prema tome, taj zakon nama se dostavlja na usvajanje, jer ovdje imamo napisano da nam je dostavljen na usvajanje, ali istovremeno se uz to kaže, prihvataju se izmjene Zakona o Budžetu, pa ne znam, mi smo to pokrenuli kao pitanje. Ne znamo koje se izmjene Zakona o Budžetu prihvataju, kad smo mi dobili tekst o kojem se sad izjašnjavamo, to je jedno.

Drugo, malo je nelogično da u jednoj odluci Predsjedništva BiH se dovodi u pitanje popunjavanje radnih mjesta kod korisnika Budžeta, ukoliko su ta radna mjesta, po normativnim i svim drugim aktima odobrena, i ukoliko korisnici imaju saglasnost da ta mjesta popune, ali, evo, da to zanemarimo. Mene interesuje ovo. Koje izmjene Zakona o Budžetu prihvataju, kad nam je poslan tekst o kojem mi treba da se izjasnimo? Mi to na Komisiji nismo mogli razjasniti. Kad sam se već javila za riječ, da se još jedanput ne javljam, ja bih ispred Kluba poslanika SDP-a rekla nekoliko riječi o Budžetu. Mi smo na prošloj raspravi imali prilično primjedbi, ne samo mi, imali su i drugi poslanici. Ja moram reći da je pripremač, ne predlagač, već oni koji su pripremali Zakon o Budžetu, ovaj put se potrudio da nam to lijepo obrazloži i dosta dobro obrazloži, da se potrudio da i neke izmjene izvrši, odnosno, da prihvati neke naše sugestije. Međutim, većina ili suština tih sugestija, ipak, nije u ovom budžetu ugrađena, što nas rukovodi, da ne možemo prihvatiti Budžet, a radi se o tome da su u priličnoj mjeri ostali nesrazmjerni između korisnika Budžeta, i pored smanjivanja kod određenih korisnika, ostali su u nesrazmjeri između korisnika Budžeta, a naš je prijedlog bio da se ta predviđena sredstva preispitaju i da se poveća stavka za rješavanje pitanja izbjeglica, odnosno, izvršavanje naših obaveza prema izbjeglicama koje smo Zakonom koji smo usvojili ovdje utvrdili. Ovdje je jedan dio sredstava povećan kod izbjeglica. Mi smatramo da se moglo daleko više, a ja na Komisiji nisam mogla da prođem sa jednim prijedlogom zaključka da tražimo racionalizaciju organizacije svih institucija koje koriste sredstva Budžeta, jer smatramo da je preširoko postavljena organizacija i da su prevelika sredstva, posebno kod nekih korisnika. Konkretno ću reći, kod Predsjedništva BiH, jer Predsjedništvo BiH, sad po ovome kako je rečeno da su obračunata sredstva, trebalo bi da ima 74 zaposlena, što smatramo da je u odnosu i na Skupštinu i na Vijeće ministara puno, ali za sve u cjelini korisnike, ne samo za Predsjedništvo BiH, smatramo da treba smanjiti sredstva. Prema tome, mi ne dovodimo u pitanje jesu li visoke ili nisu plaće u ovim organima i nije to akcenat, već je akcenat da izvršimo reorganizaciju i da smanjimo sredstva korisnika, a da povećamo na ovim stavkama kao što su program izbjeglica i ja nisam mogla da pravim amandman, jer je teško bilo praviti amandman bez predlagača na sjednici komisije, ali moj prijedlog da razgovaramo o reorganizaciji, o racionalizaciji organizacije i da se eventualno Skupština o tome izjasni, nije prihvaćeno na Komisiji pa ja onda zadržavam pravo da o njemu zadržim svoje mišljenje.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Ima li još neko da se javlja?

MARKO AŠANIN

Gospodo Muminagić, u pravu ste, i ovo pitanje što ste postavili vezano za Odluku Predsjedništva BiH, mislim da je nesrećom napravljena jedna tehnička greška. Ovdje nije usvojen prijedlog zakona, nego nacrt zakona, tako bi trebalo da stoji u stavu 1. Odluke. Novi Prijedlog nacrta, u skladu sa primjedbama koje su prošli put poslanici iznijeli, tako da je samo tehnička greška u pitanju, nesretna tehnička greška, ali Vaša primjedba je na mjestu, s tim što bih ja zamolio da sad ovo prihvatiti, bez obzira što nemam apsolutno ovlaštenje Predsjedništva, ali da prihvatite moje tumačenje da se radi o stavu, da se usvaja Prijedlog nacrta zakona o Budžetu institucija koje je ponudilo Ministarstvo.

PERO SKOPLJAK

Smatram da smo ovdje zaključili poprilično ovu raspravu, pa prema tome očekujem da ćemo se uskoro ...

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja sam iznio stav Komisije na koji nije bilo primjedbi, ali sada hoću da kažem, da je sa stanovišta članova Predsjedništva BiH, apsolutno neozbiljno da kada se raspravlja o Prijedlogu budžeta kojeg nude da ne prisustvuju zasjedanju Predstavničkog vijeća Parlamentarne skuštine BiH. Evo iz kojeg razloga ću reći, jer pretpostavljam da će poslanici tražiti tumačenje. Stav 3. Odluke Predsjedništva BiH glasi: "Iznos koji je Budžetom predviđen za rad Granične službe, koja je direktno pod jurisdikcijom Predsjedništva BiH", dakle, direktno pod jurisdikcijom. Tačka 1. Zakona o Graničnoj službi, predviđa se kao posebna stavka Budžeta, van Ministarstva civilnih poslova. Ako je pod jurisdikcijom Predsjedništva BiH, onda mora biti finansijski vezana za Predsjedništvo BiH i da apsolutnu kontrolu Predsjedništvo BiH ima vezano za trošenje sredstava Granične službe. Ja ne znam da li je to politička odluka da Granična služba ne bude pod ingerencijom ni Predsjedništva BiH, ni Ministarskog savjeta, a priča se o bitnoj službi za BiH. Zato predlažem da se ovaj iznos vezan za rad Granične službe veže na rashodnoj strani za Predsjedništvo BiH ili za Ministarsko vijeće, odnosno Ministarstvo civilnih poslova, da ne bi na koncu godine vodili neke jalove rasprave šta se dešavalo. Ne može se desiti da je pod jurisdikcijom u kadrovskom smislu, a da u finansijskom smislu ta služba visi. Ja ne znam koja je odluka uticala na to da Predsjedništvo BiH zauzme takav stav, ali mislim, kao poslanik, da je neracionalno i nelogično, izuzev ako se iza ovakve odluke ne krije neka politička namjera za koju ja sad ne mogu da dokučim koja je.

Predlažem da se taj dio vrati, u finansijskom smislu, ne govorim o realnim iznosima, mislim da su dobro odmjereni, a druga stvar koju bih želio da predložim, da se kod troškova odvojenog života i zakupa za smještaj zaposlenih, koji su enormni kod svih, i kod Parlamentarne skupštine BiH, i kod Predsjedništva BiH i kod ostalih ministarstava, u stvari, u sklopu Ministarskog savjeta i ministarstava, da se za polovinu smanje troškovi i prebace za rad, vezano za izbjegla i raseljena lica. Evo iz kojih razloga.

Ja mislim da je BiH dosta vikend političara, ljudi za koje se ne zna ni gdje stanuju ni šta rade i zato imamo situaciju u kojoj se BiH nalazi. Pogledajte, recimo, troškovi odvojenog života i zakup za smještaj zaposlenih, recimo za Predstavničko vijeće Parlamentarne skupštine BiH 127.500 KM, a troškovi odvojenog života i zakupa za smještaj zaposlenih u Predsjedništvu BiH 181.800 KM. Izgleda da oko Predsjedništva BiH, tročlanog Predsjedništva BiH ima više tih nekih pratećih ljudi, službi za koje se ne zna ko šta radi, nego što se to odnosi na Predstavničko vijeće Parlamentarne skupštine BiH i ja mislim da se tim neracionalnostima mora stati u kraj i da onaj koji oko sebe ima glumce, sekretarice, ne znam kakva obezbjeđenja, mora u interesu BiH da prestane sa takvim radom. Ja se zalažem za jednu polovinu, da se krešu ova sredstva i da idu za svrhe onih koji niti znaju gdje su ni kakve su šanse da obezbijede bilo kakav krov nad glavom. Pretpostavljam, ovi koji traže ova sredstva za smještaj da imaju uredne i fino opremljene domove i, evo, to je moja sugestija i ja mislim da nema razloga da se ne prihvati. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Imate li Vi odgovor na ovo?

MARKO AŠANIN

Već sada izlazimo van okvira određenih ovlaštenja i izlazimo van okvira onoga o čemu smo razgovarali prošli put. Ovaj prijedlog, koji je gospodin Špirić podnio, znatno bi izmijenio prijedlog koji je Predsjedništvo BiH utvrdilo, tako da ja mogu da kažem, da ja stvarno ovlaštenja da tako nešto učinim ovdje, u ovom momentu nemam. Sve bi nas ovo dovelo, ako bismo otvorili novu raspravu... Meni je žao što to ranije nije dostavljeno. Mislim da je gospodin Špirić to i ranije mogao dostaviti ili u vidu amandmana ili u vidu primjedbe u toku rada kojeg smo imali, pa bismo o tome povelili računa. Ali, ja moram da kažem i da vas zamolim da obratite pažnju da je već kraj marta mjeseca. Mi smo imali jako mnogo problema, moram i to da vam kažem, obzirom da nije bilo Vijeća ministara, da sam ja morao sam preuzeti odgovornost da donesem odluku o privremenom finansiranju. Ja stvarno takvu odgovornost više neću preuzeti, a vi jako dobro znate šta znači mart mjesec u odnosima našim i prema međunarodnoj zajednici, a i prema našim obavezama. Mislim da ove primjedbe gospodina Špirića, možda imaju apsolutno opravdanje, a možda i nemaju. Možda ima nekih ljudi koji stvarno dolaze, jako mnogo sposobnih ljudi je napustilo ove prostore. Možda je stvarno ljudima ponekad teško i da nađu neke sposobne ljude. Ne želim da branim ni to, ne želim da kažem da gospodin Špirić je apsolutno u pravu ili pak nije apsolutno u pravu, ali nemojte, ja bih vas zamolio da ne dolazimo, kao prošle godine, u situaciju da u zadnji momenat, da bismo mogli uopšte ostvariti neka svoja prava, da u zadnji momenat usvajamo Budžet i onda nam valja. Ovaj budžet, na kraju krajeva, bio je i prošle godine, skoro sličan, kretao se u istim okvirima, evo, sada smo napravili neke izmjene i ja stvarno ovog puta apelujem i molim da svi poslanici imaju u vidu situaciju koja bi mogla nastupiti ako ne završimo ovaj posao onako kako bismo trebali da ga završimo. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Ja smatram da smo ovim iscrpili diskusiju i dat ću na glasanje ovaj prijedlog, a formulirat ćemo ga ovako, uz amandmane i uz ove sugestije koje smo ovdje čuli.

MIRKO BANJAC

Na Prijedlog zakona su amandmani. Ti sad ideš na Prijedlog budžeta.

PERO SKOPLJAK

Možemo li prihvatiti Budžet kako smo ga ovdje decidirali? Pitam sad sve poslanike ko je za? Hvala lijepa.

Ko je protiv? – 2

Po entitetima, iz Federacije BiH, ko je za? Hvala lijepa.

Ko je protiv?

Iz RS, ko je za? Hvala lijepa.

Ko je protiv? Hvala lijepa.

Glasovanje za Budžet. Ovdje imam ukupan broj glasova. Nazočno 24 – 21 glasovalo za. Protiv je glasovalo 2. Prema tome, Budžet je usvojen.

Po entitetima. Iz Federacije BiH – 11 za, 2 je protiv. Iz RS 11, za i niko protiv. Dakle, ovaj zakon je usvojen, odnosno, Budžet je usvojen. Hvala vam lijepa.

Ad.6. Prijedlog zakona o izvršenju Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2000. godinu

Gospođo Muminagić, imate li primjedbu? Pitanje je samo bilo da li je ovo točka 2. ili 3. Gospođo Muminagić, pitanje je samo bilo da li se radi o točki 2., kao što ste Vi ovdje naznačili, ili točka 3., pa smo se to poravnali, znači, točno je, 3.

SUADA MUMINAGIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se izlaganje/

MARKO AŠANIN

Ja sam i maloprije rekao da, što se tiče člana 12., taj amandman je apsolutno prihvatljiv, s tim što je tehnička greška kod Vas. Konstatovali smo svi, evo, i Sekretarijat je konstatovao da Vi, u stvari, amandman na stav 3., a ne na stav 2., a taj je prihvatljiv, i ja sam jedino maloprije rekao da u članu 4., o amandmanima Vašim na član 4., smatram da su ne prihvatljivi. Jedino to. Mislim da bismo ovdje mogli naći kompromis, da umjesto vanredni prihodi stoje donacije.

PERO SKOPLJAK

Jeste li zadovoljni Vi?

SUADA MUMINAGIĆ

Gospodin Ašanin će preformulisati amandman šta je za njega prihvatljivo i mi ćemo se izjasniti. Samo hoću da objasnim zašto sam ja dala amandman. Ovdje u jednoj stavci je napisano „ostali redovni i vanredni prihodi – administrativne takse“. Kad se ovo pročita, ispada da su administrativne takse vanredni prihodi. Ja smatram da su to redovni prihodi, pa hoćete li pisati ostali redovni prihodi, radi toga sam dala

amandman da bude jasno. A što se tiče ovog dodatka donacije, ja nemam ništa protiv i saglasna sam da se doda.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja želim, vezano za amandman na član 4. gdje gospođa Suada predlaže da član 4. se mijenja i glasi: "Prihodi Budžeta su transferi sredstava iz budžeta entiteta, u skladu sa utvrđenim propisima za takve transfere, administrativne takse da se dodaju riječi "u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama i vanredni prihodi crtica donacije", to bi moglo da zadovolji, otprilike, ovu priču. Na liniji je nekog rješenja koje ne bi otvaralo političke rasprave i član 10. predlažem, gdje kaže, prva rečenica, stav jedan, mijenja se i glasi „Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija sprovodi tromjesečne planove, prihode i rashode, s obzirom na strukturu prihodne strane Budžeta”, ja predlažem da umjesto riječi „sprovodi“ bude riječ "sačinjava tromjesečne planove prihoda i rashoda". Dok ih sačinjava, dužno je da ih sprovodi, jer bi ti planovi, pretpostavljam Vijeća ministara BiH trebali da nas upozoravaju kakva je prihodna i rashodna strana, jer nema Vijeće ministara BiH mehanizme kojim može natjerati vlade entiteta da redovno prazne svoje budžete prema Budžetu zajedničkih organa, a to je stvar više uspostavljanja dobre saradnje između entitetskih vladi i možda boljeg zaživljavanja zajedničkih organa. Vidite u čemu je stvar, dok kaže sačinjava, sprovodi tromjesečne planove, šta će planovi ako ih nećete sprovoditi, ali mora prvo da ih sačini. Mora sačiniti plan Vijeće ministara BiH i oni to moraju imati i nas moraju informisati o tome, eto, u tom smislu ja predlažem malu korekciju i da glasamo za sve ove amandmane.

MARKO AŠANIN

Ja sam danas skroz dobre volje, evo, prihvatamo i ove amandmane.

PERO SKOPLJAK

OK, baš je ovo lijepo. Hvala Vam lijepa. Možemo li zaključiti diskusiju? Idemo na glasanje.

Usvojene su sve primjedbe i amandmani koji su ovdje dati. Prema tome, smataram da ovdje ništa nema što bi nas se sporilo. Molim vas, ko je za usvajanje Prijedloga zakona o izvršenju Proračuna? Pitam ko je za, pitam sve zastupnike? – Zakon je jednoglasno prihvaćen. Mislim da nemamo razloga dalje glasovati po entitetima. Od nazočnih 25 zastupnika 25 za. Hvala vam lijepa.

Ad.7. Nacrt izbornog zakona BiH, predlagač Klub zastupnika HDZ-a

Dajemo riječ dami.

ANA HAVEL

Cijenjeni zastupnici i zastupnice, Izborni zakon je jedan od najvažnijih zakona za svaku državu, a za BiH je posebno važan. O izbornim rješenjima koji će biti ugrađeni u Izborni zakon, mnogima će ovisiti sudbina naroda i građana u BiH i BiH. S toga je posebno važno da se u Izbornom zakonu iznađu takva rješenja koja će biti prihvatljiva za sva tri konstitutivna naroda BiH i njene građane. To zahtijeva konsenzus o temeljnim pitanjima, ali i kompromis na koji svi moramo biti spremni.

Željela bih podsjetiti, predstavnici HDZ-a BiH su se aktivno i konstruktivno postavili u dosadašnjim istupima, vezano za predloženi Nacrt izbornog zakona OSCE-a i predlagača gospodina Ljubičića, ističući njegova dobra rješenja, ali i odgovorno, objektivno i korektno iznoseći i moguće negativnosti, te davali svoje primjedbe i konkretne prijedloge.

Istovremeno smo radili na vlastitom Nacrtu izbornog zakona, koji nismo dali u proceduru, očekujući da će za opravdana i racionalna stajališta i prijedloge biti sluh i da će biti ugrađeni u predloženi Nacrt OSCE-a. Znamo kako je bilo sa tim zakonom i zato je HDZ dostavio svoj prijedlog, odnosno Nacrt izbornog zakona na razmatranje ovom visokom domu.

Nacrt izbornog zakona HDZ-a počiva na ustavnim rješenjima i slijedi iskustva naprednih, demokratskih zemalja, uvažavajući našu stvarnost. Predloženi decentralizirani izborni sustav, koji na razini BiH regulira izborna načela i izbore za izvršnu i zakonodavnu vlast za tu razinu, za Predsjedništvo i Parlamentarnu skupštinu BiH, a ostalo prepušta entitetskim zakonima, kako je to detaljnije dato u obrazloženju koje je priloženo uz Nacrt izbornog zakona.

Jedan broj odredaba, za provođenje izbora u ovaj nacrt su preuzete iz pravila i propisa Privremenog izbornog povjerenstva ili Nacrta izbornog zakona BiH, koji je predložio OSCE, gospodin Drago Ljubičić. To su odredbe koje su proceduralne prirode i obično standardizirane i koje su se u dosadašnjoj praksi provođenja izbora u BiH, od '96. – '98. godine pokazale prihvatljive, kao što su evidentiranje i kandidiranje za izbore, provedba izbora, zaštita izbornog pravila, prava, pravila ponašanja za političke stranke, koalicije i neovisne kandidate, mediji, izborni promatrači i dr.

Želim vjerovati da će zastupnici ovog visokog doma naći dovoljno političke mudrosti i potrebnog kompromisa za usvajanje takvih rješenja u izbornom zakonu, koji će počivati na ustavnim rješenjima i uvažavati bh. političku i svaku drugu realnost i kojima neće biti ugrožena konstitutivna i suverena prava, prava naroda BiH. Osobito temeljno demokratsko pravo da svaki narod bira svoje autentične predstavnike u tijelima vlasti, bez mogućnosti da drugi makar i u formi demokratski izražene volje utječe ili nametne izbore. Ovaj nacrt izbornog zakona HDZ-a BiH, sigurno je dobar temelj za donošenje takvog zakona i zato očekujem vašu podršku.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Otvaram raspravu. Ko se javlja?

MIODRAG DERETIĆ

Uvažene kolegice i kolege, povodom ovog nacrta izbornog zakona koji je predložio Klub HDZ-a, ja bih istakao, prije svega, da su poslanici, srpski poslanici iz RS bili prihvatili verziju koju je predložio OHR, uz određene opaske, kao polaznu osnovu za daljnji rad dok se ne dobije prijedlog ovog zakona. Nažalost, njegova sudbina je bila onakva kakva jeste, evo, sad danas pred sobom imamo ponovo Nacrt izbornog zakona, koji je predložio Klub zastupnika HDZ-a i ja ću biti slobodan i reći par svojih opservacija i viđenja ovog nacrta. U svakom slučaju, radi se o Nacrtu izbornog zakona, koji može poslužiti kao polazna osnova za izradu prijedloga

izbornog zakona BiH. Ovo kažem kao poslanik Radikalne stranke RS, iz prostog razloga što Nacrt izbornog zakona sadrži one najosnovnije stvari koje su prihvatljive, po mom dubokom mišljenju, i za sve ostale političke opcije, odnosno za najveći, najširi krug građana BiH. S obzirom da su u njemu ugrađena i načela koje, a mislim da je to i prethodni diskutant posebno apostrofirala, određena načela koji je sadržavao Nacrt izbornog zakona predložen od strane Drage Ljubičića, kao zvaničnog predlagača. Ovdje bi se, prije svega, osvrnuo i na član 5. ovog nacrta izbornog zakona, koji u cjelosti garantuje na najbolji način biračko pravo svakog punoljetnog građanina BiH. Posebno su važne odredbe u članu 121. koji se odnosi na Predsjedništvo BiH, odnosno izbor članova Predsjedništva BiH, također bih ovdje podvukao posebne odredbe koje su razrađene u članu 128., koji se odnosi na izbor Vijeća naroda Parlamenta BiH, na koji način se bira i interesantne su i odredbe u članu 168. koje govore o Distriktu Brčko. Prema tome, ja ne bih više dužio, s obzirom da će biti prilike za još diskusija po ovom nacrtu, ali moje duboko mišljenje da ovaj nacrt izbornog nacrta može poslužiti kao polazna osnova za prijedloga izbornog zakona.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa gospodine Deretiću. Dalje rasprave nema. Možemo li zaključiti diskusiju? Evo, zaključujemo raspravu i dajemo ovaj prijedlog na glasovanje, odnosno Nacrt izbornog zakona. Pitam sada sve zastupnike, tko je za ovaj nacrt?

Tko je za?

Tko je protiv?

Po entitetima, glasovanje ćemo provesti do kraja, pa bez obzira, iz Federacije BiH, ko je za? Hvala lijepa.

Ko je protiv?

Iz RS, ko je za?

Ko je protiv?

Glasanje je time završeno. Ima li neko primjedbu na glasanje. Rezultate ćete sad čuti.

Ukupno je nazočno 22. Za je glasovalo 13 – protiv je glasovalo 8. Po entitetima. Iz Federacije BiH, za je glasovalo 5 – protiv je glasovalo 7.

Iz RS za 8 – protiv 1

Ovaj zakon ide na usuglašavanje jer nije dobio većinu entiteta. Ide na usuglašavanje.

Ad.8. Informacija Predsjedništva BiH o realizaciji obveza BiH u svezi s Paktom stabilnosti za Jugoistočnu Evropu

Ispred Predsjedništva BiH bi trebao neko ovdje referirati. Ima li koga? Bio je najavljen gospodin Kasim Trnka. Molim vas, sačekajte da vidimo da nije gospodin Prlić zadužen. Evo ga, došao je. Jadranko, Informacija Predsjedništva BiH, je li ti nam možeš dati? Nisi, znači, ovlašten.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, evo, domaćoj pa i široj javnosti, a posebno međunarodnoj zajednici hoću da skrenem pažnju na ponašanje članova Predsjedništva, kada su u pitanju ključne stvari za BiH. Nije ovo prvi put da zasjeda Predstavničko vijeće

Parlamentarne skupštine sa ozbiljnim tačkama koje se tiču sudbine BiH, da se uvažena gospoda ne udostoji ni da dođe, ni da zaduži nekog da referiše. Zato ja predlažem da se ova tačka skine s dnevnog reda i da se zaduži Kolegij Predstavničkog vijeća da obavi razgovor sa Predsjedništvom BiH, kako ubuduće ne bi nepotrebno opterećivali dnevni red sa tačkama za koje oni ne žele da referišu poslanicima. Nije ovo prvi put, da bismo rekli da je slučajno, nego ljudi ne žele to da rade. Hvala vam lijepa.

JADRANKO PRLIĆ

Dame i gospodo, ja želim reći da, kako sam i najavio, da vam je distribuiran materijal koji se naziva Pakt stabilnosti za Jugoistočnu Evropu, a vezan je za Regionalnu konferenciju za finansijsku potporu, koja se održava 29. i 30. ovog mjeseca. Predsjedništvo BiH je razmatralo jednu informaciju o realizaciji Pakta stabilnosti i tu je informaciju prihvatilo i ta vam je informacija ranije u materijalima dostavljena. Ja sam bio na toj sjednici Predsjedništva BiH i na određen način je rečeno da pomognem, da vas informiram o ovome što je do sada u svemu ovome urađeno. Mislim da ne bih govorio dugo, mislim da sve ima, manje više u informaciji, kako je tekao ukupan postupak, kako je tekao postupak kandidiranja projekata, da je svako imao pravo kandidirati projekte, da su imenovani koordinatori, glavni za Pakt stabilnosti zajedno sa tri podstola, da smo uspješno organizirali Regionalni sto za sigurnost u Sarajevu, da smo ispunili odgovarajuće aktivnosti kad je riječ o Paktu stabilnosti, s tim što trebate imati u vidu da je značajan nedostatak bio nepostojanje odgovarajuće strukture koja bi na puno efikasniji način mogla ostvariti koordinaciju svih aktivnosti. Naime, koordinator Pakta i čovjek koji je zadužen za ekonomski sto su ljudi koji su u inozemstvu i veoma teško mogu koordinirati sve te aktivnosti, tako da je najveći dio posla zapravo pao na ljude koji su zaposleni u Ministarstvu vanjskih poslova, koji taj dio posla u cjelini ne mogu ni obaviti.

Međutim, bez obzira na sve, ja cijenim da je ukupan angažman naših delegacija na ovim skupovima, izuzev na jednoj u Skoplju na koji dva predstavnika nisu otišla zbog nekih vjerskih praznika, da smo uglavnom mi imali aktivan odnos prema svim inicijativama u okviru Pakta stabilnosti i te su inicijative i pobrojane i u prvom a i u ovom drugom materijalu. Ja ću ponoviti, a to piše i u pismu koje je uputio koordinator gospodin Homba svoj trojici članova Predsjedništva BiH, da je u ovom momentu predviđen ukupan iznos od 1,54 milijarde eura, koji se vjerovatno povećava za 200 miliona eura za izbjeglice, a moguće je da on do kraja tjedna bude i dodatno povećan čak možda i do 2 milijarde i to će biti emitirano na Mebu Stability Pakta, vjerovatno u petak ili u subotu.

Predsjedništvo BiH je odredilo delegaciju u kojoj se nalaze: ministar vanjskih poslova, ministar vanjske trgovine te predstavnici oba entiteta, koji bi trebali sudjelovati na dvodnevnoj konferenciji koja se održava 29. i 30. Nije riječ o klasičnoj donatorskoj konferenciji kakvu je do sada imala BiH. Ovdje se zapravo od nas očekuje, nije moj metod da se miješam u metod rada, ali mislim da čitava priča sa prevodiocima i sa ljudima koji su nam iz inozemstva došli pomoći da rade, zapravo, stvara čitavo vrijeme buku i jako je teško ostvariti odgovarajuću koncentraciju u radu. Mislim da se treba naći neki drugačiji metod rada i za prevođenje ljudi koji žele pratiti rad Parlamentarne skupštine. Mislim da nijedan parlament na svijetu ovako ne funkcioniра, ako ja to mogu reći kao skromni ministar, kao opasku, i bivši zastupnik.

U tom dijelu predviđeno je da BiH participira u ukupnim sredstvima i čeka se to da bude potvrđeno sa 420 miliona eura, riječ je uglavnom o velikim infrastrukturnim projektima. Prvi od tih infrastrukturnih projekata bit će ugovori potpisani sutra, kada dolazi u BiH delegacija Evropske investicijske banke, riječ je o projektu za izgradnju cesta u BiH, mosta u Čapljini, cesta u RS, jedne dionice koja se odnosi na auto-cestu Šamac-more u blizini Sarajeva. Ostali, najveći dio sredstava odnosi se na projekte u oblasti energetike koji bi se finansirali iz kredita Evropske banke. U nizu projekata koji su ovdje navedeni, u zavisnosti o kojem je radnom stolu riječ, ja želim istaknuti posebno projekat koji se odnosi na zapošljavanje demobiliziranog vojnog osoblja, zapravo, BiH je imala najkonkretniju inicijativu kada je riječ ukupno o Paktu stabilnosti, a posebno o ovom sigurnosnom dijelu, a riječ je o smanjenju i efektiva i finansijskih sredstava za 15% u prošloj godini i najavi od 15% za ovu godinu. Predviđa se pomoć pri zapošljavanju od 26 milijuna dolara, što bi se trebalo realizirati putem kredita Svjetske banke do ... ove godine uz određena i dodatna donatorska sredstva, deminiranje itd. uz ove ostale projekte koji su ovdje rečeni.

Naša delegacija, a to je i prijedlog Predsjedništvu BiH, zapravo treba da istupi sa određenim programom ekonomskih reformi koje su provedene i koje se trebaju provesti u BiH.

Siže naše makroekonomske situacije, zapravo, jeste realizacija našeg *stand by* aranžmana sa MMF-om. Upravo je uspješno izvršeno drugo godišnje izvješće, po članku 4. Sporazuma sa MMF-om u kojem je naglašeno da je BiH uspjela smanjiti makroekonomske debalanse ... prihvaćena ta valuta, uspjela se smanjiti stopa inflacije na jednocifren broj, ostvaren je progres u oblasti ekonomske reforme. Proces privatizacije je krenuo, istina sporo. BiH u ovom momentu ima najmanji udio privatnog sektora u društvenom bruto produktu, svega 35%, inače, u regiji je on već veći od 60%. Primjenjuje se jedinstveni Zakon o carinskoj tarifi koji je usvojio ovaj parlament i konačno, i ovo je bilo sporno pitanje o kojem je govorio zastupnik Lagumdžija, postignuta je i harmonizacija poreskih sustava između dva entiteta i ona, zapravo, treba da bude objavljena ovih dana u Službenom glasilu i da bude primjenjena u cjelini. Naša delegacija treba da izađe sa ostalim mjerama koje trebamo poduzeti u narednih godinu dana, odnosno narednih 18 mjeseci, uključujući i vrlo bitne strukturalne reforme i kada je riječ o fiskalnom menadžmentu i kada je riječ, prije svega, o poticanju zapošljavanja u BiH.

Ključna teza koju ćemo iznijeti tom prilikom, upravo smo sada koordinirali određene mjere s tim u svezi, jeste pomoć u prevladavanju pitanja nezaposlenosti u BiH. To postaje zapravo pitanje na kojem se lome svi mogući rezultati koje BiH može postići. Naša registrirana i neregistrirana nezaposlenost je veća od 50%. U tim uvjetima nije moguće ostvariti bilo koji društveni i ekonomski cilj. Tih 50% ljudi u uvjetima nepostojanja odgovarajuće socijalne mreže su prepušteni sami sebi, kriminalu, korupciji, organiziranom kriminalu i svim drugim načinima koji im preostaju, da bi jednostavno mogli prehraniti i sebe i svoje obitelji i one o kojima vode brigu, imajući u vidu da njihovi roditelji, vjerovatno, govorim o nekim obiteljima srednjih godina, imaju niske mirovine i vrlo teško mogu zapravo osigurati opstanak u datim uvjetima. Osnovica našeg programa bit će razvoj manjih i srednjih poduzeća i stvaranje novog poduzetničkog okvira u BiH. Takođe, naše istupanje će obuhvatiti i mjere koje su poduzete u borbi protiv korupcije koja, zapravo, prijeti da dovede u pitanje ostvarenje svih mjera ekonomske reforme u BiH, korupcije od

najviše do najniže razine koja pogađa ekonomski razvitak u BiH, pogotovu nastojanje malih i srednjih poduzeća, ali pogađa i ovaj najsiromašniji dio pučanstva u BiH. Mi ćemo adresirati i pitanja rješavanja sve većeg siromaštva i sve većih razlika u distribuciji dohotka u BiH, odnosno sve veće razlike između onih koji imaju najviše dohotke i onih koji imaju najniže dohotke u BiH. Ta korupcija, prije svega, pogađa one koji su sa najnižim dohocima, jer danas većina usluga koja se dobija u javnom sektoru, uključujući i zdravstvo i ostale, zapravo, manje-više, na određen način, podrazumijeva potkupljivanje, podmićivanje i sl. Mjere protiv korupcije, zapravo, predstavljaju osnovicu da bi bilo koje mjere ekonomske politike mogle dati odgovarajući rezultat u BiH.

Mi ćemo, zapravo, ići sa onim što mi nudimo i što mi, kao institucije, možemo ostvariti. Ja sam rekao u startu, da bismo imali kredibilitet u tom istupanju, dvije stvari su izuzetno bitne. Sa te dvije stvari mi mižemo ostvariti i neke bitne ciljeve, ne samo vanjske politike, nego i ciljeve koje svi mi, ovi koji sjedimo u ovoj dvorani imamo, a to je naše članstvo u Vijeću Evrope i ubrzanje naših odnosa sa EU. Vi znate u kojoj ćemo situaciji biti mi u delegaciji ukoliko u momentu kada se održava donatorska konferencija to je 29. ovog mjeseca, BiH još uvijek nema Vijeće ministara. Neko Vijeće ministara može smatrati vladom ili ne, ali to je izvršni organ bez koga je nezamislivo funkcioniranje bilo koje moderne države u današnjim uvjetima.

Drugo pitanje, jutros mi je jasno rečeno od predstavnika Evropske Unije, jeste pitanje izbornog zakona. Sa usvojenim izbornim zakonom, i to bilo kojom verzijom izbornog zakona, bilo kojim izbornim zakonom koji je prihvatljiv zastupnicima. Nije točna teza da međunarodna zajednica traži da se prihvati određeni zakon. Bilo koji zakon koji je prihvatljiv zastupnicima smatra se da potvrđuje spremnost ovog parlamenta da funkcionira i da podnese svoj dio odgovornosti. Sa te dvije stvari, mi bismo, zapravo, mogli stvoriti određeni momentum i krenuti ubrzanije sa ostvarenjem svih ovih mjera koje se, zapravo, nalaze u dokumentima koji su pripremljeni za donatorsku konferenciju. Naravno, o ta dva pitanja ste vi već dali, na sljedeći način, svoj stav u dosadašnjoj raspravi i ukoliko bi se ona riješila, zapravo bi nam otvorila sasvim nove mogućnosti u odnosima sa EU. Ja sam upravo dobio sada zahtjev da se u utorak poslije podne održi sastanak sa trojkom Evropske Unije koju sačinjavaju ministri vanjskih poslova Portugala, sadašnji, i Francuske, koji je od 1.7., Solana i Kris Paten, sa ministrom vanjskih poslova BiH i dvojicom premijera u BiH, oko bilateralnih odnosa EU i BiH.

Mi smo, zahvaljujući našem insistiranju, došli do sasvim jasnog redoslijeda aktivnosti koji su sadržane u tzv. *road mapu*, materijalu koji u sebi sadrži 18 mjera koje bi trebalo na određen način ostvariti ili postići odgovarajuće pomake kako bi se došlo u situaciju da se izradi studija podobnosti i počnu pregovori o prvoj fazi ugovornih odnosa sa EU, riječ je o Sporazumu o stabilizaciji pridruživanju.

Mi ćemo taj program realizacije tih 18 mjera napraviti u idućem tjednu, dostaviti ga i Predsjedništvu BiH i entitetima, pošto se jedan značajan dio tih obveza odnosi na entitete, a zatim i ovom domu Parlamentarne skupštine BiH, kako bi zaista realizacija tog *road mapa*, ili plana aktivnosti, predstavljala osnovicu našeg rada u sljedećih nekoliko mjeseci u BiH. Ukoliko u tome potvrdimo određene pomake, mi se možemo zakačiti za vlak koji već prolazi mimo nas. Ja sam u nekom svom prvom obraćanju rekao da sve zemlje u regiji, osim SRJ koja je u toj situaciji u kojoj jeste,

zapravo već hvataju već svoj priključak kad je riječ o integracijama sa EU, i Bugarska i Rumunija i Makedonija, evo već i Albanija, Hrvatska sredinom ove godine, mi zapravo ostajemo nigdje. Mislim da tu poruku je bilo dosta bitno da vam uputim i na početku, to je dio mog posla i ovom prilikom, kad razgovaramo o našim pripremama za ovaj skup. Inače, Pakt stabilnosti ima tri cilja. Prvi cilj su domaće reforme, u svakoj zemlji, i u demokraciji i sigurnosti, i ekonomske reforme, s jedne strane, drugi cilj je povećanje regionalne saradnje, mi smo u tom pogledu uputili svim zemljama zahtjev za sporazume o carinskoj suradnji, mi smo utvrdili platformu i spremni smo za početak razgovora o liberalizaciji, o trgovini sa svim zemljama u regiji. Ti su pregovori već krenuli sa Hrvatskom, uskoro kreću i sa Makedonijom, spremni smo i sa ostalima. Prihvatili smo investicijski zakon koji regulira obveze svih zemalja, kad je riječ o stvaranju povoljnih uvjeta za strane direktne investicije i postali smo dio ukupnih inicijativa u borbi protiv korupcije u čitavoj regiji, to je ta regionalna saradnja. I treći element bitan u Paktu stabilnosti, koji je nužan da bi ova prva dva dala odgovarajući rezultat, jeste približavanje i integracija zemalja regije u evropsku integracijsku maticu, koju predstavlja danas EU. To su ta osnovna tri cilja Pakta stabilnosti i kroz ove kratke napomene, dokumente koje ste imali ranije, ja smatram da imate dovoljno elemenata da možemo voditi kompetentnu raspravu, to je jedno, i drugo da pri tome se prihvati i vlastita odgovornost. Zapravo, u ovom momentu optika je na ovom parlamentu. Ja ne mogu kao ministar vanjskih poslova govoriti da li je ijedan dom usvojio ili ne. Nas interesira da li je prihvaćen Zakon o Vijeću ministara BiH i da li radi Vijeće ministara BiH. Da li je ovaj dom rekao ovo, da li je rekla neka bošnjačka većinska stranka, ova ili ona, multietnička, to je nebitno pitanje unutar. Bitno je da Izborni zakon prođe u ovom parlamentu. Ukoliko napravimo ta dva pomaka, ja sam apsolutno siguran da, bez obzira na ovo nervozno stanje i predizborno vrijeme, jeste moguće napraviti pomake, jer ovih 6 mjeseci ili 9 mjeseci do novih izbora, ili godinu dana, ko zna koliko će to biti, može biti razdoblje koje će biti kasnije vrlo teško nadoknaditi kad je riječ o ekonomskim reformama.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine ministre, ja ovdje imam par, gospodine ministre, smatra li se da ste Vi ovdje iscrpili svoje izvješće za točku 9. ili ne, jer ovdje, koliko ja vidim, Vi biste trebali referirati nama i za točku 9. Inovirano izvješće o ispunjenju uvjeta za prijem BiH u Vijeće Evrope. OK. Hvala. Onda, u tom kontekstu, imamo, što se tiče ovih primjedbi, nama prevoditelji zaista ne smetaju, nisu nam prepreka, dapače obratno, dobro nam došli, ali nedisciplinovanost u našim redovima, ono što mene osobno interesira i na što ja atakiram, ali nadam se da ćemo imati sredstava da riješimo kvalitetnije i ovaj dio prevođenja.

Drugo, na prijedlog gospodina Špirića, sa kojim se ja slažem osobno, ako to nešto znači, ja ovdje imam Informacija Predsjedništva BiH, a u zaglavlju Informaciju, a tu informaciju šalje nama Ministarstvo inozemnih poslova, što nam je sad gospodin Prlić i objasnio. Prema tome, ja smatram da ovdje ima kontingentan prijedlog da uputimo Predsjedništvu BiH ovakav jedan apel ili prigovor, hajmo reći, ako mi imamo to pravo, a da ovo izvješće primimo k znanju, jer mi nemamo o njemu, ne možemo ga ni usvajati ni odbijati, ovo je Izvješće. Prema tome, kao takvo je, i sad je validno, ako nam je gospodin Prlić objasnio to. Prema tome, gospodine Špiriću, jeste li zadovoljni time?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Prliću na iscrpnom izlaganju i mislim da je on uvijek pokazivao spremnost da ovaj parlament informiše iz svoje nadležnosti, ali, ja vas molim, situacija nije toliko neozbiljna da se i Predsjedništvo BiH ne bi uozbiljilo. Bilo bi dobro kada bi Predsjedništvo BiH smoglo snage da barem u dva ili tri mjeseca izađe pred ovaj parlament pa kaže šta je to od ova tri uslova, vezano za Pakt za Jugoistočnu Evropu, ispunjeno od domaćih reformi, regionalne saradnje, približavanje integracijama u Evropsku uniju, da nas informiše šta je urađeno iz nadležnosti Predsjedništva BiH, šta očekuju od Parlamenta BiH, šta međunarodna zajednica u diplomatskim kontaktima sa njima očekuje od ovog parlamenta.

Mi imamo tročlano Predsjedništvo BiH, koje može sazvati i obaviti dijalog međusobno, samo neko od visokih predstavnika međunarodne zajednice. Mi imamo kaznenu ekspediciju za BiH, satkanu u članovima Predsjedništva BiH, i zato ja kažem, ne smatram da smo tu informaciju raspravljali, a neka Predsjedništvo BiH obrazloži predstavnicima međunarodne zajednice zašto nije u stanju da otvori, recimo, jedan dijalog sa vlastitim parlamentom, ili je međunarodna zajednica vješto izolovala članove Predsjedništva BiH, da bi sa njima mogla manipulirati na način kako, nažalost, manipuliše u pojedinim slučajevima. Zahvaljujem se gospodinu Prliću. Ovu informaciju, što se mene tiče, nismo raspravljali, dok ne neko ne podnese, usmeno ili pismeno, iz kabineta članova Predsjedništva BiH, a dobro bi bilo da to budu članovi Predsjedništva BiH, jer je situacija ozbiljna, ona se ne tiče činovničkog aparata Predsjedništva BiH, nego ličnosti članova Predsjedništva BiH. Ovo izlaganje gospodina Prlića može najuže biti vezano za ovu tačku 9. i mislim da nema potrebe za ponavljanjem i mislim da možemo preći na tačku 9.

PERO SKOPLJAK

Prelazimo, evo, baš po prijedlogu gospodina Špirića na tačku 9.

Ad.9. Inovirano izvješće o ispunjavanju uvjeta za prijem BiH u VE

Gospodine Prliću, ima li razloga?

IBRO SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodine predsjedavajući, mi imamo tačku 8. koja je naznačena kao Informacija Predsjedništva BiH o realizaciji obaveza u vezi sa Paktom stabilnosti za Jugoistočnu Evropu.

1. Mi smo dobili Informaciju, koju je uputilo Predsjedništvo BiH.

MIRKO BANJAC

Jeste li čitali, poslaniče?

IBRO SPAHIĆ

Šta jesam li čitao?

MIRKO BANJAC

Pa piše Ministarstvo vanjskih poslova. Znam ja šta sam pročitao, ali samo da skrenem pažnju.

PERO SKOPLJAK

Ovdje je došlo do čiste greške, molim vas. U našem dnevnom redu stoji Informacija Predsjedništva BiH, a mi smo dobili Informaciju Ministarstva inozemnih poslova. Ja smataram da smo time ovu točku apsolvirali, po meni.

IBRO SPAHIĆ

Nije stvar u tome, jesmo li mi prešli preko toga ovako ili ne. Postavljeno je jedno pitanje u izlaganju gospodina Prlića, koje je vrlo precizno. Iz ove činjenice da smo mi tražili prošle godine informaciju od strane Predsjedništva BiH, da je gospodin Martin Raguž izašao dva puta i rekao da će ta informacija stići na dnevni red i da će, naravno, Predsjedništvo BiH i pismeno i usmeno biti angažirano na ovoj informaciji. Sad smo dobili jednu dodatnu informaciju, osim ovog pomoćnika ministra i samog ministra, usmeno, i ovu nepotpisanu od ministarstva, koja govori o predstojećoj konferenciji koja će biti iduće nedjelje. Sasvim je u redu. Ta informacija je korektna, s tim što samo jedno nije u redu. Ta uopće informacija nije na dnevnom redu koju je sad podnio gospodin Prlić i što je šteta što nije na dnevnom redu, jer da smo raspravljali u januaru o našim obavezama, Vijeća ministara BiH, Predsjedništva BiH, Parlamenta BiH, koje proizilaze iz Pakta stabilnosti u jugoistočnoj Evropi, vjerovatno bi, normalno, u januaru ili u februaru, najkasnije, bila informacija gospodina Prlića koju nam sad podnio, a ne bi bila sedmicu dana prije održavanja ove konferencije i mi smo na sto dobili danas ovu informaciju, je li tako, gospodine Prliću, mi smo sad dobili u toku rada ovu vašu informaciju? Ova konferencija je zakazana za 29. i 30. mart. Sve ove informacije koje smo dobili sada su vrlo korisne i korektne i mi bismo trebali ovo primiti kao informaciju, ne možemo izmijeniti, ono što je bilo urađeno, urađeno je, i ono što je pripremljeno, kao delegacija koja je ovdje najavljena, ima i njen popis, takođe, je delegacija koja će tamo da ide. Ja vas želim podsjetiti na nešto.

U toku proteklih šest mjeseci, od juna pa na ovamo, ne baš šest, ne znam koliko ima, 9, osim predstavnika Ministarstva vanjskih poslova i države BiH, na različite sastanke povodom Pakta stabilnosti, istočne i parlamentarne delegacije, regionalno, bilateralno i čak šire evropske multilateralne sastanke. Moram reći da smo mi danas prihvatili jednu inicijativu, koju je dao poslanik Lagumdžija da se detaljnije govori u kontekstu ovih pitanja i o nekim obavezama i saradnji sa finansijskim institucijama.

Ali, ovako kako sad stvari stoje, mi kada zatražimo informaciju od strane Ministarskog vijeća, odnosno Ministarstva vanjskih poslova, uglavnom dobijemo informaciju, to treba biti korektno, i od onog trenutka kad smo u svojili Rezoluciju, do danas, mi smo uvijek imali precizne informacije.

Kad smo konačno tražili informaciju za neke projekte, vizije za ekonomsku i socijalnu politiku, konačno smo dobili, evo, mislim da ćete i vi svi dobiti ovih dana ovu informaciju gospodina Kurtovića. Mi imamo sada jedno stanje u kojem nas ministri izvještavaju o svom radu u kojem je ulogu Vijeća ministara BiH preuzelo u

potpunosti Predsjedništvo BiH i mene zanima jesmo li došli u situaciju da je Predsjedništvo BiH preuzelo ulogu Vijeća ministara BiH i te vlade i da su nam ovo sad postali izvjestioci. Imamo savjetnike koji su bili Trnka, Raguž i ne znam ko je još bio treći. Ne sjećam se da sam vidio svu trojicu odjednom, može biti. Imamo ministre koji su sada direktno odgovorni Predsjedništvu BiH i oni nastupaju u ime Predsjedništva BiH i dva premijera dva entiteta. To je jedna situacija koja je neodrživa.

Ja sam smatrao da poslove, zahtjev za informacijom, koju smo dobili sa nekoliko mjeseci zakašnjenja, dobiti ovdje, stvarno, jedno obraćanje predstavnika Predsjedništva BiH i što je korektno, i to je obećano ovdje za ovom govornicom, dva puta precizno, javno.

S druge strane, ako smo danas dobili ovu informaciju od gospodina Prlića, korektno je da samo kažemo da smo primili k znanju ono što je već pripremljeno od strane Ministarstva vanjskih poslova i Predsjedništva BiH za konferenciju u Briselu iduće nedjelje, ali iz ovih informacija koje je dao gospodin Prlić proizilazi da postoji jedan centralni defekt u cijelom ovom poslu oko Pakta o stabilnosti i u vezi sa našom Rezolucijom i sa dokumentom koji smo usvojili na oba doma. Taj fakt, mi smo na to upozorili. Nema koordinacije između Parlamenta BiH, Predsjedništva BiH i Vijeća ministara BiH, to je prva manjkavost. Druga manjkavost, nema ličnosti, nema institucije, nema, kako bih rekao, interministarskog savjeta, nisu ni tri ministra povezana ili koliko ih već ima u Vijeću ministara BiH da rade na ovom poslu. Nema nikog ko je direktno odgovoran da radi na poslovima Pakta za stabilnost u Vijeću ministara BiH. Ja molim da se osiguraju dvije primjedbe.

1. Tražim da iz svega ovog izađemo na jedan poseban način. Da mi zaista zatražimo od Predsjedništva BiH da se vrati izvornom dogovoru u Parlamentu BiH, Predsjedništvu BiH i u Vijeću ministara BiH o pitanjima evropskih integracija, ulaska u Pakt stabilnosti, obaveza koje proizilaze, daju u nadležnosti ljudima koji to treba da rade u Vijeću ministara BiH. Ponovo se potvrđuje ono što smo imali sa Slovencima, iskustvo kad su bili u bilateralnoj posjeti. Ne može se raditi bez ministra za evropska pitanja i bez Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva ekonomije i ne postoji takva vlada koja će moći ovo podnijeti. Molim vas da vi, u zaključcima Predsjedništvu BiH, ne nosite samo ovo, jesmo li usvojili ili nismo usvojili informaciju. Mi moramo osigurati, kao Parlament, odgovornost Vijeća ministara BiH i Predsjedništva BiH, da neko ovaj posao radi i sutra nas informiše o tom poslu. Ovako ispada da se prebacuje loptica između ministara, Predsjedništva BiH i samog parlamenta, to ne može proći više. Zemlja tone sve dublje i dublje i ja molim da se to uzme k znanju.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, prvo, mi nemamo kvoruma, možemo mi razgovarati ovdje neformalno, uostalom ovo i jeste informacija koju mi dobijamo, u tom kontekstu, evo, samo obavještavam da nemamo kvoruma.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Skopljak, ja se zahvaljujem što ste mi dali riječ. Ja želim da se samo sa ove govornice konstatuje da javnost i da mi koji smo ostali samo znamo nekoliko stvari. Mi smo dobili, u različitoj formi, informaciju, koja je zaista vrlo obimna, ovu koju smo danas dobili, koja nam je podijeljena. Podsjećam vas na informaciju koju smo dobili, takođe, od Ministarstva vanjskih poslova od 25.2. ove godine u kojoj se govori o tome koji su projekti predloženi u okviru Pakta stabilnosti, na drugom Okruglom stolu u Skoplju 10. i 11.2.2000. godine u ime BiH. Hoću samo da se zna, da ne biste poslije pitali otkud i šta se desilo. Pođimo od pretpostavke da naše državno izaslanstvo, za koje ja nemam ništa protiv da ono bude u ovakvoj formi i treba da bude, jer ovi su ljudi najodgovorniji za ovu zemlju, delegaciju će činiti članovi Predsjedništva BiH, odnosno ministri za vanjske poslove, spoljnu trgovinu, predsjednik Vlade Federacije BiH, ministar finansija i podrška delegacije u takvoj i takvoj formi. Predsjedništvo BiH ne ide na donatorski sastanak iz prostog razloga što je donatorski sastanak na ministarskom nivou, a inače bi otišli, da nije na ministarskom nivou, vjerovatno, ali pošto je sastanak u Briselu na ministarskom nivou, logično je da ministar Prlić vodi delegaciju i da u delegaciji je, takođe, ministar vanjske trgovine, što sam vidio ovdje, predstavnici dva entiteta koji su normalno legitimni i to je dobro. Međutim, postavlja se pitanje, šta ako kojim slučajem u Briselu kažu, u redu, gospodo, dobili ste 420 miliona eura. Moje pitanje je sledeće, ko je odredio da su to ovi projekti? Tim više, podsjećam vas, ne tako davno, 20.10. i 11.2., u ime BiH, ponavljam, u ime BiH, na delegaciju u sastavu Jugoslav Jovičić, Mehmed Dujso i Dragiša Mekić, ko god oni bili. Ja ne sumnjam da su oni vrhunski uradili svoj posao, oni su, između ostalog, tražili u ime BiH da nam se izgradi autocesta Svilaj-Zenica-Sarajevo-Mostar-Doljani u iznosu od, ovdje piše, 3,5 milijarde eura. To, ako sam ja dobro shvatio, to je cesta koja ide gore od Save pa se spusti do Zenice, ostavi s lijeve strane Banja Luku, ostavi s desne strane Tuzlu i onda direktno dođe u Zenicu i nastavi dolje prema Doljanima, što ja ne sporim da treba, čak ne sporim da se to jednog dana napravi i bit će dobro da se napravi. Ali se postavlja pitanje, ko je u ime BiH tražio 3,5 milijarde eura za tu cestu? Zatim, ovdje vidimo da je to cesta Bosanska Gradiška, Srpska Gradiška, Banja Luka, ni manje ni više to košta 402 miliona eura. To smo mi tražili. Gospodin Jovičić, Dujso i Mekić su to sigurno tražili u nečije ime. Onda da vam sve ne pobrajam šta su sve tražili u naše ime. Sad nam neko slavodobitno kaže, dobit ćemo 420 eura, tim više kad saberete projekte koji su nam odobreni, to je 402 eura, a ne 420. Sad se mi možemo nadmudrivati da li je to greška ili, u stvari, se radi o tome da ova dva projekta za koji nema cijene, da će oni koštati 18 miliona, mada je nejasno da li će 18 miliona, itd.

Molim vas, dame i gospodo, hoću da se danas zna, prije nego odu ljudi, ko je odredio koji su projekti? Ko je odredio? Ko zadužuje zemlju, i pod pretpostavkom da su pare koje se ne zadužuju, a imajte u vidu da je dobar dio sredstava ovdje zaduživanje budućih generacija. Hajde, pod pretpostavkom da je džabe, da nam da neko onako. Pod pretpostavkom da nam neko hoće da da 3,5 milijarde eura za cestu, ko je odredio kuda ide ta cesta? Ako je to riješeno tako, mi ćemo vama pustiti most u Čapljini, a vi nama pustite 30 km kroz Gradišku, a vama ćemo riješiti signalizaciju kraj Sarajeva, ko se to dogovorio? Neka nam se ovdje kaže. Gospodo, dame i gospodo, sa ovakvim pristupom nećemo nigdje doći. Na onoj listi od 27 zemalja, gdje smo 25., bit ćemo 27., a onda će se početi praviti tabele bez nas. Ne može ovako. Ne može. Ja predlažem, gospodine Skopljak, neću dalje, ja mogu na ovu temu govoriti, ja ovo govorim zato, za ovo je kriv onaj ko očajnički, za ovom govornicom, u ovom parlamentu, to se ovako ne može raditi, ljudi će otići tamo i dobiti pare u naše ime. Oni su već podijelili. Ko je to uradio? Ako su ljudi iz vladajućih struktura to između

sebe dogovorili, pa neka kažu gdje je dogovoreno? Po kom osnovu? Kako? Ljudi, ovo više nema veze ni sa nacionalnim interesima, ni sa dva entiteta i dva naroda. Ovo ima veze s tim što neko pravi četiri miliona budala u ovoj zemlji na ovakav način. Ja znam da su ovo teške riječi, ali je teška riječ tražiti u tročlanoj delegaciji 3,5 milijardi za cestu koju je neko negdje nacrtao kuda ide. Je li ide tamo odakle ste Vi došli, gospodine Skopljak, Vi to ne znate, sasvim prirodno, a predsjednik ste parlamenta. Gospodin Banjac je bio do juče, kad je ovo išlo. Je li Vi znate o ovome, gospodine Banjac? Gospodina Genjca neću da pitam. Vidite, ljudi, o čemu se radi. Ljudi, ne može ovako. Ja predlažem da se mi dogovorimo, zaboravite priču o entitetima i o svemu, ona stoji. Ovo je zemlja jedne države, dva entiteta, tri ravnopravna naroda, jednakopravna i četiri miliona ljudi, koje neko pravi budalama. To niko ne spori. Ja predlažem da se donese, da se razmisli, nemojte sad glasati o tome, molim vas, nema ni kvoruma i da hoćemo. Razmislite, gospodo iz Kolegija. Predlažem da se formira parlamentarna komisija, kroz koju će prolaziti, kao kroz filter, projekti u čije ime se zemlja zadužuje, koji proizilaze iz Pakta stabilnosti, iz donatorske konferencije, koja neće biti kako smo planirali, ako se čudo ne dogodi i ko ovu zemlju u crno zavija. Predlažem da razmislite o tome. Molim vas, vas koji vodite, da tako kažem, neka izaslanstva koja se ovdje formiraju, razmislite o tome. Da se napravi neka komisija u kojoj će biti, to može čak biti zajednička komisija Doma naroda i ovog, da uđu i parlamentarni predstavnici iz entiteta. Napravite model neki, ali ne može to biti tako da sjednu dva entitetska premijera i da se dogovore to i da onda nađu, eventualno, ministra koji će im biti pokriće u ime Vijeća ministara BiH, ne može to tako. To ni u jednoj zemlji na planeti ne može tako. To više nema veze ni sa čim drugim.

Ja vas zato molim da razmislimo svi o ovome. Bit će sjednica na kojoj će nas Predsjedništvo BiH, ako Bog da lijepe sreće, to smo usvojili danas, podsjećam vas, onaj zaključak za koji se zahvaljujem što ste ga uvažili, da Predsjedništvo BiH pripremi informaciju o pripremama BiH, za novi donatorski ciklus i realizaciju projekata Pakta stabilnosti u svjetlu odnosa sa međunarodnim finansijskim organizacijama. Evo, kad ovo budemo raspravljali, dajte neka neko pripremi zaključke koji o ovome govore. Koji je mehanizam kako se projekti prihvataju? Ko može, tim što može, ova tri čovjeka su u Skoplju tražili projekte. Kad saberete, ovo su milijarde od kojih boli glava. Više ovdje ima milijardi nego što nam je dato od Dejtona do danas. Kad vidite ovo što nam je Ministarstvo vanjskih poslova danas poslalo, ovdje vidite da su ovdje usvojeni, fale se usvojeni projekti koji nisu ni traženi ni u Skoplju. Pazite, traženo nije u Skoplju, među pet milijardi, a najjednom usvojeno na 400 miliona. Mislim, ja nisam mogao vjerovati ovo. Nekoliko puta sam gledao, tražio sam kolege, imaju li oni isti, da nisam neki falš primjerak dobio. Ovdje piše da ćemo u Paktu stabilnosti, niko ne spori da treba rehabilitovati sistem grijanja, ne sporim ja, sigurnot treba i daj Bože da dobijemo sutra odmah. Ovdje kaže da se rekonstrukcija hidro i termoelektrana odobrava, koji kako. Ja vjerujem da je neko dogovorio. Ovdje piše gasni cjevovod, veza sa mrežom u R. Hrvatskoj crtica, iznos nije naveden. Pazite, o čemu mi pričamo? Mi ovdje raspravljamo stvari, priča koju mi ovdje vodimo, nema veze ni sa čim. Jedina ozbiljna priča je ovo. Ja vas zato molim, izvinjavam se što sam zloupotrijebio vrijeme, u nedostatku kvoruma, ali ja pretpostavljam da nam je svima jasno da su ovo pitanja o kojima trebamo malo drugačije razmišljati i predlažem da ovo, da zaželimo sreću gospodinu ministru, da uvaži sve ovo i da poslije opštinskih izbora zakažemo parlament na ovu temu. Da poštedimo i sebe i sumnjičenje da li je ovo u funkciji predizborne kampanje. Ovo je toliko dosadno, ovo svakako nijedna televizija više ne prenosi. Zato se ne treba sekirati. Novinari su pozaspali davno. Pola ih je otišlo, tako da ovo neće prenositi.

Zato vas molim da se dogovorimo da se pripremi sjednica sa ovim zaključkom, da se Predsjedništvo BiH obaveže poslije izbora, da se pripremi parlament na kojem bi nam temeljito dva nadležna ministra pripremila izvješće o tome, pa malo hronologiju, da odgovore na neka od ovih pitanja i da onda, prebrojat će se glasovi, izbori su novi za šest mjeseci, pa ćemo možda ozbiljno pričati. To je moj prijedlog, gospodine Skopljak, i izvinjavam se još jednom.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa.

MIODRAG DERETIĆ

Gospodo predsjedavajući, ja bih ovdje želio samo da još jednom podvučem činjenicu da mi apsolutno sjedimo ovdje, ja sam gledao, 40 minuta, a nemamo kvoruma.

PERO SKOPLJAK

Možda ovog časa, ali sve unazad par minuta, kvoruma mi nismo imali. Želio bih samo da ukažem na dvije stvari. Prva stvar, svi mi, na način na koji se odnosimo prema parlamentu, kao najvišem zakonodavnom tijelu, pokazujemo, u stvari, evo, ovakvim dolaskom i odlaskom, koliko nam je stalo do rada u ovom najvišem zakonodavnom tijelu. Gospodine predsjedavajući, ja čak, evo, slobodan sam reći, mislim da sam od svih kolega poslanika najudaljeniji od Sarajeva, samo sam jednom bio, kad sam bio na godišnjem, odsutan i izvinuo sam se. Ja molim da ubuduće, prvo da se uvijek konstatuje kada neko odlazi, da se javi, da se pomno prati da li imamo kvorum i onog momenta kada ne bude kvorum, da se prekine sa radom Predstavničkog vijeća, to je jedna stvar.

Druga stvar, molim, da ne bi bilo imputacija, vrlo zlonamjernih, pojedinih kolega da ova govornica služi za nekakvu predizbornu kampanju, itd. i oni upravo koji su danas na takav način diskutovali, njih danas nema, jer su oni otišli na predizbornu kampanju, jer im je to preče, očito, nego da se ovdje danas donose odluke koje su za čitavu BiH od vitalnog značaja. Prema tome, ja vas molim i predlažem da u svakom slučaju sljedeća sjednica ne bude dok ne prođu izbori.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Izvolite.

VITO RAKIĆ

Dame i gospodo poslanici, uvaženo Predsjedništvo BiH, ja sam se javio za riječ da nešto kažem povodom izlaganja gospodina Lagumdžije. Entiteti i ono što se dešava u određenim organima entiteta, odrađeno je mnogo toga, i čak provedena javna rasprava. U RS je napravljen projekat razvoja u oblasti proizvodnje i prenosa električne energije do 2030. na javnoj raspravi, taj projekat je dugo bio.

PERO SKOPLJAK

Opet moram pomenuti da kvoruma nemamo, samo da znate.

VITO RAKIĆ

Skupština RS je usvojila takav jedan projekat, na bazi kojeg se podnose zahtjevi i formiraju finansijske konstrukcije.

PERO SKOPLJAK

Evo sad opet ima.

VITO RAKIĆ

U oblasti proizvodnje i prenosa električne energije postoje dugoročni planovi, utvrđeni prioriteta, i radi se na obezbjeđenju finansijske konstrukcije za realizaciju takvog jednog plana. Isto tako, u oblasti saobraćaja i komunikacija, znate da određene svjetske agencije rade master plan razvoja u oblasti saobraćaja, da je taj ugovor potpisan i da će se na jedan profesionalan način odraditi taj dio posla koji će se usvojiti na odgovarajućim organima i utvrditi neka dinamika zaduženja. Isto tako je jasno da je željeznički pravac 5 i 10 koridor proglašen za koridore koji će biti uključeni u evropske željeznice i da se tu prave nekakvi planovi, itd.

Ne bih želio dalje da govorim o drugim stvarima. Znači, mnoge stvari se rade ili odrađuju. Samo je sad pitanje šta nam je prioriteta, šta će donijeti veći nacionalni dohodak ove države i kako će se pojedine investicije vratiti ovoj zemlji da bi bilo više zaposlenih, itd. Prema tome, nisam zato da mi formiramo nekakve paralelne parlamentarne grupe koje će bolje kontrolisati ili odgovarati za određene projekte za koje odgovaraju oni koji treba da odgovaraju za to.

Potpuno se slažem sa kolegama diskutantima da potpuno drugačiji pristup je trebao biti i o ovoj informaciji i onome šta bi to trebali biti prioriteta BiH, pa da kažem tek onda prioriteta jednog ili drugog entiteta da bi se mogao ostvariti skladan razvoj BiH i uklopiti u određena evropska i svjetska kretanja koja su jasno zacrtana ovog trenutka. Ja mislim da ovu informaciju, ovakvu, treba prihvatiti, na kraju mi o njoj nećemo ni glasati, ona je kao informacija, ali bismo morali, na bazi određenih stvari, izvući određene pouke i imati određene mjere kuda treba da ide dalje BiH uopšte u oblasti daljeg razvoja i mjere strategije.

PERO SKOPLJAK

Prema informaciji, je li sad kvorum, imamo ili nemamo?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja nisam mislio da se javljam ponovo, ali ja nisam čovjek koji ima averziju prema bilo kojoj političkoj opciji i grupaciji koja raspravlja o razvoju BiH, pa počesto se ne složim sa nečim što priča gospodin Lagumdžija, počesto se ne složim ni sa drugim poslanicima koji pričaju, a ne mislim da je njegova

priča bila na mjestu. Moraju projekti koji se tiču BiH, dakle, odnose se na skladan razvoj njenih entiteta i BiH u cjelini, ne smijemo robovati nekim šemama, koje se mogu politizirati, biti negdje sučeljavane. Ne može međunarodna zajednica sama znati šta je nama dobro. Da li je, nisam shvatio Zlatka, da je predlagao neku parlamentarnu komisiju za kontrolu, ali ja mislim da i ono što se radi za RS i za Federaciju BiH, mora biti javno, javno kontrolisano, na bazi javnih projekata BiH i njenih entiteta. Evo, kad moram dodati riječ entiteta, a znamo da je u skladu sa Dejtonom da su javne korporacije, recimo, na nivou BiH i zato ja mislim da o svemu moramo otvoreno razgovarati, bez kompleksa. Ja nemam kompleks ni BiH kao države, niti kompleks njenih entiteta, ali jednom moramo ući u aktivnu fazu, razgovaranja o projektima koji se tiču BiH. Put koji prolazi prostorom BiH, dakle, kači oba entiteta, mora biti projekat koji je negdje usaglašen i ne mogu dva čovjeka u interesu naroda i države, ili tri ili pet, donositi odluke o takvim projektima.

Ja se slažem da postoje međunarodne institucije koje opserviraju rad, koje pomažu u radu, koje doprinose da se neki projekti validno urade, ali ne mogu odlučivati, ili ako mogu, da raspustimo Parlament i da nemamo ovakve rapsrave, eto u tom smislu. Mislim da je prijedlog dobar i da ovakve različite informacije ne mogu biti podloga za uspješan i srećan razvoj BiH.

IVO DIVKOVIĆ

Poštovane kolege, čini mi se da u Parlamentu dugo vremena jedna informacija nije isprovocirala sadržajnu raspravu i nije, rekao bih, zornije prikazala, u stvari, stanje u kojem i način na koji radi ovaj parlament. Molim vas lijepo, parlament treba da odobri kredite, treba da odobri kreditne uvjete, treba, na određeni način, da bude kapa svih tih aktivnosti, a mi u parlamentu nismo raspravljali o onome o čemu ćemo se sutra izjašnjavati kad su u pitanju ti krediti, itd., bar kad je u pitanju ovaj dio kreditnih sredstava, da ne govorim o dijelu donatorskih sredstava, iako bismo o tome trebali raspravljati. Mi ćemo tražiti od SDP-a ovdje razmatranje liste prioriternih projekata, kandidovanih za finansijsku podršku na Paktu stabilnosti, mi ćemo to tražiti. To će vjerovatno biti naš uvjet da bismo pristali na nastavak rada ove sjednice, ako večeras ne završimo.

Mi isto tako smatramo da treba ovdje na Parlamentu da imamo razrađenu i usvojenu metodologiju formiranja lista prioriteta. Ja pri tome ne idem ni na kakvu unitarizaciju. To može biti dogovor da se entitetski parlamenti o tome izjasne i da mi to verificiramo, nije ni to problem, ako se tako dogovorimo, neka bude tako. Ali, mi sada nemamo nikakvu metodologiju i mi nemamo pojma koja su tijela prihvatila ovo po prioritetu. Možemo vjerovatno doći do podataka ko je personalno, odnosno, rekao bih, po funkciji to se dogovorio, itd. ali koja su to tijela koja odlučuju u ovoj zemlji o zaduživanju ove zemlje na par milijardi u narednom periodu i zadužuju buduće generacije? Po meni je ovo neozbiljan pristup i, po meni, ovo parlament, na ovaj način, ne bi smio da propusti. Mogu se u našoj raspravi svi ovi prioriteti ponovo potvrditi, ne govorimo ni o jednom projektu ponaosob, ni o jednom naslovu ponaosob. Govorimo o procedurama i metodologijama kako se do njih dolazi.

MIRSAD KURTOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, osjećam potrebu da dam neka objašnjenja, jer čini mi se da nismo shvatili neke stvari. Pazite, u pripremi donatorske,

regionalne konferencije, međunarodna zajednica, odnosno, posebno EU i Svjetska banka, željeli su da saznaju šta vlade, šta države koje pripadaju regionu smatraju kao prioritete projekte, koji bi pospješili saradnju između zemalja regiona. Prvi sastanak je bio u Bariju, gdje je rečeno, dajte sve projekte, to je ono o čemu mi često razgovaramo, da li imamo projekata koji mogu biti od zajedničkog interesa ne samo za BiH, nego i šire, za uspješniju saradnju u regionu. Naravno, grupa koja se stalno pominje ovdje je otišla i predstavila projekte, ne u smislu da je rečeno da se ovi projekti usvajaju, ili da moraju da se usvoje, itd. nego je skupila projekte koje BiH ima, imajući u vidu, naravno, i činjenicu da je Evropa, pa i BiH rekla da je prioritetan koridor broj V, koji se pominje ovdje sa cifrom od 3,5 milijardi eura. Na drugom stolu u Skoplju, pravljena je određena analiza i rasprava, na osnovu prvobitno predloženih projekata, određenih kriterija koje je Pakt stabilnosti, odnosno grupa koja priprema donatorsku konferenciju napravila, da li se projekti uklapaju ili ne uklapaju. Ima projekata koji su ovdje pomenuti i na koje je već skrenuta pažnja međunarodnoj zajednici da nisu regionalni, kao što je npr. lokalna toplana, lokalni vodovod i oni ne mogu biti elemenat rasprave uopšte na donatorskoj konferenciji. Na osnovu prispjelih projekata, na osnovu opredjeljenja pojedinih država, međunarodna zajednica ide sa određenim sredstvima, da li će se oni potrošiti u te projekte ili neće, to je veliko pitanje. Znači, BiH se uklapa u neka okvirna sredstva od 420 miliona eura, a koji će se projekti odabrati da se realizuju sa tim sredstvima, još uvijek je potpuno neizvjesno.

Kada se projekat neki bude raspravljao konkretno, kad se on odobri, vi znate koja je procedura. Ako je grant, onda onaj ko je donator ima pravo da utiče gdje će se utrošiti i kako sredstva, a ako je kredit, onda, shodno Zakonu o vanjskom dugu, oba entiteta se izjasne o kreditnom aranžmanu, kada daju svoju saglasnost, onda ta saglasnost i kompletan ugovor dolazi na Parlamentarnu skupštinu BiH i ona odobrava zaduženje, to će i u ovom slučaju biti. Ovdje, znači, sredstva koja su odobrena, 420 miliona, nisu niti zaduženje, niti se zna da li je to kredit, ni da li je donacija. Struktura sredstava će se vjerovatno odrediti u odnosu na ono što mi budemo uradili i opredjeljenja međunarodne zajednice hoće li BiH pomoći da se putem ove donatorske konferencije, kao elemenat razvoja prihvati jedan projekat ili drugi, a sve u cilju bržeg regionalnog povezivanja. Znači, ovo što je ponuđeno su neki od mogućih projekata, ne i određeni projekti, ne i projekti koji sigurno idu, već to su neki prijedlozi, a međunarodna zajednica ih smatra kao moguće i potencijalne projekte, ali još ne odobrene.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, računajte da radimo do 18 sati, računajte da imamo još nekoliko točaka koje, ako vi budete voljni, možemo apsolvirati, ako ne, onda ćemo vas obavijestiti na sljedećoj sjednici kad ćemo imati nastavak.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, na neki način mislim da sam dužan na određenu repliku ministru zato što, ili se mi nismo shvatili ili pričamo o različitim stvarima. Vi ste obrazlagali metodologiju odobravanja projekata i to nije sporno i o tome nisam ni raspravljao, mislim da i drugi nisu. Mi smo ovdje svo vrijeme razgovarali o tome ko je odobrio da ta lista koja je tamo bude lista prioriteta koja će se ponuditi donatorima i kreditorima. Znači, o daljoj proceduri, da li će, koji, i na koji način neki od tih

projekata biti odobren, kako će se to finansirati, kreditno, donatorski, itd., to u ovom trenutku uopšte nije sporno i ja sam rekao svi ti projekti mogu biti upravo ono što jesu prioriteti i ja čak neću ni da sumnjam u to. Međutim, postavlja se suštinsko pitanje o metodologiji dolaska na listu baš tih ili nekih drugih projekata, koji su ispred ove zemlje kandiduju međunarodnim institucijama i to je ono o čemu sam ja govorio.

IBRO SPAHIĆ

Samo jedno precizno pitanje. Ja sam sasvim jasno rekao da je naša odluka, oba doma Parlamenta BiH, to je podržano i u Vijeću ministara BiH tada, da je nužno ostvariti koordinaciju, ne znam koji je to bio mjesec, nije važno, bio je maj neki ili juni ili u septembru kad smo dogovorili da će biti potpuna koordinacija u vezi sa praćenjem priprema i realizacijom Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Evropu.

1. Te koordinacije, to Parlament treba da konstatuje, na osnovu njegovog zaključka, njegove rezolucije, to pokazuje ova rasprava. Sedam dana prije konferencije u Briselu, mi saznajemo iz novina, a, evo, sada i pismenu informaciju od predstavnika Ministarstva vanjskih poslova o čemu se tu suštinski radi. To za jedno tijelo zakonodavno nije korektno.

S druge strane smo rekli vrlo precizno da tražimo da u vladi postoji koordinacija među ministrima, dobro se toga sjećam, i da Predsjedništvo BiH se ne umiješa toliko u te poslove, da jednostavno dobijemo ovaj odnos snaga kakav imamo. Dvije stvari je pokrenuo gospodin Prlić na kraju i rekao: “Gospodo, ključno je pitanje nezaposlenost i stalno povećanje broja nezaposlenih, dohodak po glavi stanovnika i socijalna politika”, to mi, svakako, znamo i naravno korupcija, socijalne razlike, lom u društvu. Ja sada postavljam sebi pitanje. Ako mi, kao parlament, kao zakonodavno tijelo treba da donosimo zakone, treba da preuzimamo obaveze za budućnost, mi moramo znati šta proizvode ovi projekti, naše učešće u regionalnoj saradnji. Da li se smanjuje broj nezaposlenih, koga to zapošljavaju, na kojim projektima, na koje vrijeme i zato sam smatrao da je bitno ovo što smo dobili, barem kao naznaku, Nacrt o razvoju BiH od 2000. do 2004., na ekonomskom nivou i socijalnom planu, i to je bila opšta saglasnost u oba doma Parlamenta BiH. Ja sam smatrao, ne možemo stalno pričati o drveću, a ne o šumi. Za mene je bitno da iz ovog izađemo na ovaj način. Mi stvarno možemo poželjeti da ova delegacija napravi najviše što može i to je u redu i ako bude više sredstava, da ih pridobije za neke projekte, ali suština je kako odgovoriti na ove potrebe BiH. Ovdje je riječ o regionalnoj saradnji i normalno je da se pokazuju problemi da unutar naše zemlje nemamo mehanizme, da smo mi savladali svoje unutarnje prepreke i to je problem i problem je što nemamo kvantifikacije nikakve šta su posljedice ekonomske, i za brzi početak i za reforme i za nezaposlenost i za socijalnu skrb tim ljudima koji ostaju na margini i koji, jednostavno, stalno siromaše. Ako će ovi projekti omogućiti vrlo precizno u ekonomskoj strategiji, u Projektu za brzi početak, određeni stepen zaposlenosti, odgovarajuću zaštitu socijalnu, garancije ljudima, normalno da ćemo se dalje otvarati i sve brže na regionalnom planu saradivati sa ostalima. Ako nikakve projekcije nema, onda se govori o sljedećem, nema, i to je sasvim jasno, u BiH budućnosti ako mi vladu i Vijeće ministara BiH ne napravimo i to moram sad da kažem, treba prekinuti sa političkim vladama i ovim igrama. Treba napraviti čistu ekspertsku vladu, odgovornu za budućnost ove zemlje. Je li se to nekome čini da će se za šest mjeseci sve promijeniti, u redu, neka se mijenja, ali mi sad sjedimo u Parlamentu, sad imamo odgovornost i ne možemo se praviti kao da ništa ne vidimo. Pitanja koja su pokrenula gospoda Prlić i Kurtović su

pitanja na koja moramo odmah odgovoriti, za narednih 10-15 dana nakon ove konferencije. Moramo, jednostavno, Vas zadužiti, kao predsjedavajućeg, da odete na razgovor sa članovima Predsjedništva BiH, da ih pozovete, da otvorite taj dijalog u koordinaciji, da kažete da ne može se ovako nastaviti sa Vijećem ministara BiH. Ovo stvarno postaje besmisleno.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa, imamo gospodina Banjca i onda gospodina Prlića i time završavamo.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, kolegice i kolege, ovdje, izgleda, u prazno se govori, kome govorimo, šta radimo, to je veliko pitanje. Šta mi to radimo? Molim vas lijepo, Predsjedništvo BiH, koliko drži do Parlamenta BiH, to je danas pokazalo, a šta se događa sa BiH i njenim parlamentom, pokazuje broj prisutnih. Mislim da je ovo jedna stvar koju moramo detaljno razmotriti. Stalno se događa da mi vidimo i, evo, ovog momenta u sali nema kvoruma, a mi pričamo o nekim ozbiljnim stvarima i, molim vas, nikako da mi utvrdimo ko opstruiše rad Parlamenta BiH. Pa, evo, da kažem ko opstruiše. Opstruišu od Predsjedništva BiH pa naniže, to je činjenično stanje kako jeste. Mislim da je dobar prijedlog i podržavam, da ne dužim, da se formira radno tijelo pri parlamentu, koje će, u saradnji sa parlamentima entiteta, koordinirati ove poslove, jer nećemo nidokle stići, ali da bi se uspjelo doći do kvalitetnog rada, mi moramo prvo razjasniti šta se ovo događa u parlamentu i precizno reći koga nema. Ja vam mogu reći da od 14 poslanika iz RS, 10 je ovdje prisutno. Šta se ovo događa? Vi vičete nemamo Savjeta ministara BiH, pa ko neće Zakon o Savjetu ministara BiH to smo vidjeli. Pričamo masu stvari za koje se sve jasno vidi ko neće i šta neće. Podržavam da se napravi takvo radno tijelo, ali ubuduće, ako onoga ko nam šalje materijale nema tu, on se ne udostoji da razgovara sa nama... Vi nama kažete da idemo mi Predsjedništvu BiH. Zašto? Pa valjda su oni znali da je ovo na dnevnom redu. Dobili su poziv svi. Nisu se udostojili da pošalju ni svoje savjetnike, kamo li koga drugo i sad od mene tražite da ja idem na noge nekome da ga molim da dođe na parlament kao da je ova privatna stvar nas kojih je ostalo šaćica da mi o tome odlučujemo. Mi moramo, kao parlament, zatražiti ostavke onih koji neće da rade i da jednom uozbiljimo sebe i druge.

JADRANKO PRLIĆ

Rasprava je bila dobra i pokrenula je vrlo bitna pitanja. Nikad se Parlament BiH nije bavio ekonomskim pitanjima do sada, niti se iko u BiH bavio ekonomskim pitanjima, govorim na razini BiH, u okviru nadležnosti koje BiH ima. Na kraju krajeva, Vijeće ministara BiH je potpisalo pismo namjere sa MMF-om, ali nikad nijedno tijelo o ovome nije vodilo računa. Mi nemamo ni strategije razvitka, što je naša obveza da je napravimo, evo, prvo smo neku radnu verziju sada tek vidjeli do 2004. godine, bez te strategije nije moguće ni dogovarati ni mjere. Šta smo trebali učiniti u međuvremenu? Da pustimo sve da prođe mimo nas, da nas nema nigdje i da se, koliko je moguće prevlada ova situacija. Ovdje jasno piše u ovom materijalu da je Ministarstvo vanjskih poslova uputilo pisma svim institucijama da kandidiraju projekte. Pa ne može Ministarstvo vanjskih poslova određivati prioritete niti će to raditi, niti ću ja to dopustiti da radi Ministarstvo vanjskih poslova, to nije naš dio

posla. Mi možemo, ako je nešto dogovoreno, da mi to prezentiramo vani. Ako je usvojen izborni zakon, da ja prezentiram da je to usvojeno vani. Ne mogu ja donositi ni izborni zakon ni donositi ovu strategiju, ne govorim o sebi, govorim o Ministarstvu vanjskih poslova. Kad je riječ o ovim projektima koji su ovdje navedeni, oni su, ili rezultat ranijih dogovora koji su ostvareni, recimo, ovaj projekat Evropske investicijske banke je rezultat dogovora na donatorskoj konferenciji '98. godine ili ovo što je vjerovatno Lagumdžija tek dobio, zastupnik Lagumdžija je kasno dobio materijal, pa vjerovatno nije imao dovoljno vremena, 3,5 milijardi odnosi se na koridor V, što je apsolutni prioritet, to je ušlo kao stastavni dio i to je Evropska konvencija koju smo mi potpisali prije 5-6 godina. Ostali dio koji je vezan jeste rehabilitacija željeznice, jeste dio projekata u oblasti energetike, to su sve stvari koje smo u nekim fazama, ili kroz donatorske konferencije ili Vijeće ministara BiH ili neki drugi organ ili međunarodni sporazum, već dogovorili, uostalom, Parlament BiH ne može biti van ovoga. Svaki sporazum o zaduženju na kraju dolazi na ovaj parlament. Svaka ratifikacija se obavi na ovom parlamentu, ali je tačno, i ja dajem potporu da se mora osigurati koordinacija rada. Mi smo pripremili određeni prijedlog, na koji način. Da li da to bude predsjedavajući Vijeća ministara BiH na čelu koordinacije, sa predstavnicima entiteta, predstavnicima ministarstava, ali nema Vijeća ministara BiH, ili, recimo, koordinacija u oblasti sigurnosti u kojoj moraju biti predstavnici oba ministarstva obrane, ministarstva pravde, ministarstva unutarnjih poslova oba entiteta, Ministarstva civilnih poslova, mi te prijedloge imamo. Međutim, mi nemamo Vijeće ministara BiH. U toj situaciji, mi se nađemo svakog tjedna nas trojica, da pokušamo barem ovaj, kako se to kaže, hladni pogon održati, da se ne sramotimo pred svijetom i ovo sve o čemu mi govorimo ovdje.

PERO SKOPLJAK

Ja se ispričavam, kvoruma, nažalost, nemamo, pa prema tome možemo dozvoliti da gospodin ministar završi, zaokruži svoju diskusiju, odnosno informaciju, a onda, nažalost, moramo prekinuti i zamoliti za uvažavanje, odnosno za uozbiljavanje zastupnika na ovom domu, bar ubuduće da se bar javlja zbog kvoruma.

JADRANKO PRLIĆ

Ja smatram da bi u tom pogledu trebalo ići da se ta koordinacija mora osigurati i u tom smislu treba dati potporu da parlamentarne komisije, ovaj parlament ima svoje komisije, za ekonomiju, finansije i ostalo, pa njih treba angažirati da razmatraju ove materijale, možda i prije da ih iniciraju ranije. Nema nikakvog razloga da se prioriteti u okviru BiH ne utvrde i da na bilo koja mala vrata se postigne bilo kakav rezultat. Tačno je da nema koordinacije, tačno je da nema dovoljno aktivnosti, ali, zapravo, to odražava situaciju u kojoj se čitava zemlja nalazi. Ja, zapravo, ne znam koliko u svemu ovome što se događa ovdje, čitav dan diskutiramo ko kome drži lekciju i ko je odgovorniji sve skupa za ovu situaciju u kojoj se nalazimo.

PERO SKOPLJAK

Svi smo odgovorni i trebali bismo ozbiljnije se...

MIRSAD KURTOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih imao samo jednu sugestiju, kad koncipirate dnevni red, dajte da postavimo kao prve tačke, prije nego što dođe do određenih problema, i dnevni red, što kažu, i ne ustanovi se, da postavimo tačke koje su potpuno nesporne, to su međunarodni sporazumi, jer smo ponekad dužni da državama sa kojima napravimo nacрте sporazuma, parafiramo, da ih obavijestimo što prije da su ratifikovani, jer to je, ipak, znate, obraz i ogledalo BiH. Vjerujte da imamo desetine sporazuma bilateralnih, koji već danima stoje na ratifikaciji, ne zbog ovog parlamenta uvijek, nego, nažalost, i zbog naše vrlo komplikovane procedure odobravanja nekih bilateralnih sporazuma, pa bih vas ja zamolio, u tom smislu, dajte takve tačke dnevnog reda da odmah na početku riješimo, a onda vjerovatno teže ove tačke zahtijevaju malo više vremena i usaglašavanja.

PERO SKOPLJAK

Smatram da ova sugestija se može prihvatiti, uz napomenu da, zaista, na dnevni red stavljamo tačke prema prioritetima, odnosno, prema vremenu donošenja.

Prekidamo rad, vi ćete dobiti obavijest o nastavku sjednice, hvala lijepa.

Sjednica je završena u 18.10 sati.

**MAGNETOFONSKI SNIMAK
NASTAVKA 18. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 13.4.2000. godine, sa početkom u 11.15 sati**

**PREDSJEDAVALJUĆI
PERO SKOPLJAK**

Gospodo, prema izvješću Tajništva, mi imamo 25 zastupnika i prema tome imamo kvorum. Drago mi je da možemo nastaviti sa radom 18. sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Za nastavak sjednice, pored zastupnika, pozvani su: predsjedatelji i članovi Predsjedništva BiH, kopredsjedatelji i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnici Promatračke misije u BiH, predstavnici Misije UN u BiH, predstavnik FAR projekta, predstavnik Političkog odjela Ambasade SAD u BiH. Na sjednicu su pozvani i predstavnici sredstava javnog priopćavanja.

Radu Zastupničkog doma od danas se pridružuje gospodin Ibrahim Đedović, poslanik DNZ-a kojeg srdačno pozdravljamo i čestitamo. Sve prisutne srdačno pozdravljam i zahvaljujem što su nazočni na ovoj sjednici.

Prema izvješću naše službe, sjednici je nazočno 25 zastupnika. Izostanak su najavili Ivo Mijačević i Munira Karić iz zdravstvenih razloga, a Zlatko Lagumdžija zbog službenog puta u inozemstvo.

Štovana gospodo, budući da imamo kvorum za punovažan rad i odlučivanje, predlažem da počnemo sa radom.

Dakle, gospodin Ljubomir Zovko isto tako se dao ispričati što nije nazočan ovoj sjednici.

Prije početka rada ove sjednice, pozivam gospodina Đedovića da pred Domom da svečanu prisegu.

Molim vas da ustanete.
Obvezujem se da ću savjesno obavljati dužnosti koje su mi dodijeljene.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Obavezujem se da ću savjesno obavljati dužnosti koje su mi dodijeljene.

PERO SKOPLJAK

Da ću podržavati i braniti Ustav BiH.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Da ću podržavati i braniti Ustav BiH.

PERO SKOPLJAK

Da ću u potpunosti sprovoditi Mirovni sporazum.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Da ću u potpunosti sprovoditi Mirovni sporazum.

PERO SKOPLJAK

Promovirati ljudska prava i osnovne slobode

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Promovirati ljudska prava i osnovne slobode

PERO SKOPLJAK

I štititi interese i ravnopravnost svih naroda i građana.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

I štititi interese i ravnopravnost svih naroda i građana.

PERO SKOPLJAK

Ja Vam čestitam.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Hvala

PERO SKOPLJAK

Još jednom čestitam gospodinu Đedoviću i želim mu uspješan rad.

Gospodo zastupnici, mi smo prošli put prekinuli 18. sjednicu na točki 9. već usvojenog dnevnog reda. U međuvremenu, Kolegij je imao aktivnosti oko Zakona o Vijeću ministara BiH, što je jako urgentan slučaj i zbog toga je zaslužio posebnu pažnju. Održane su dvije zajedničke sjednice kolegija oba doma, a jučer je održana sjednica kolegija oba doma sa predsjedateljima zastupničkih klubova i predstavnicima stranaka koje nemaju klubove zastupnika. Rezultat tih sastanaka je sačinjavanje Prijedloga zakona o Vijeću ministara BiH, koji ste vi dobili neposredno prije početka ove sjednice. Kolegij Predstavničkog doma PSBiH zauzeo je jedinstven stav da se u nastavak ove sjednice uvrsti razmatranje Prijedloga zakona o Vijeću ministara BiH i to da bude uvršten pod točkom 13.

Dakle, točka 13. bi glasila, umjesto Odgovor na zastupnička pitanja i pitanja zastupnika, Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH i ministarstvima BiH.

Budući da smo mi već izglasali dnevni red za nastavak ove sjednice, molim vas da ovu primjedbu, odnosno prijedlog Kolegija, ovdje izglasate i potvrdite. Zbog toga, ja dajem na glasovanje.

Ko je za to da se dnevni red proširi za ovu predloženu točku dnevnog reda?

Ko je za? – 30

Ko je protiv? – Nema niko.

Evo, shvatili smo da je trenutak zaista ozbiljan i da smo ovdje odradili korektno ovaj dio posla. Gospodine Bogičeviću, imate nešto reći.

BOGIĆ BOGIČEVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, poštovani gosti, kada smo već proširili dnevni red, ja predlažem da, ako je moguće, proširimo ga sa još jednom tačkom u skladu sa zaključkom Kolegija, a to je sljedeće. Informacija o pripremama BiH za novi donatorski ciklus i realizacija projekata Pakta stabilnosti u svjetlu odnosa sa međunarodnim finansijskim organizacijama. Kolegij je zauzeo stav da se ova inicijativa uputi Predsjedništvu BiH i da pripremi materijal kako stoji u zaključku.

3. aprila je održana sjednica Predsjedništva BiH, zajedno sa ministrima spoljnih poslova, vanjske trgovine, premijerom Vlade Federacije BiH, itd. na ovu temu i mislimo da je ovo vrlo aktuelna tema i da bi dobro bilo od 3. aprila do danas da je bilo vremena da Predsjedništvo BiH dostavi Zastupničkom domu PSBiH takvu informaciju, kako bismo je uvrstili u dnevni red i razmatrali. Moj prijedlog je, ako je to moguće, da ovaj dnevni red proširimo i sa ovom tačkom dnevnog reda, uz Zakon o Vijeću ministara BiH. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Bogičeviću. Ima li još netko? Ovdje ne otvaramo raspravu o dnevnom redu, nego samo o eventualnim prijedlozima novih tačaka, odnosno dopune onoga što je bitno, a što mi možemo ovdje odraditi. Ima li još netko da se javlja? Ovaj prijedlog gospodina Bogičevića ja moram staviti na glasovanje.

Gospodine Bogičeviću, taj dopis, odgovor od Predsjedništva BiH mi do sada nismo dobili. Prema tome, smatramo da nemamo svih uvjeta da tu tačku stavimo na dnevni red. To zaista ja vam ne mogu reći. Mislim da nemamo onu redovitu proceduru, ali možemo obećati, ako vam je to nekakva satisfakcija, da ćemo to odmah staviti na dnevni red čim dobijemo. Slažete li se s time? OK. Onda, povlačite svoj prijedlog. Hvala lijepa, znači o ovome ne trebamo više posebno ni glasovati.

Prema tome, predlažem da počnemo sa dnevnim redom ovog nastavka ove sjednice, a to je tačka 9.

Ad.9. Inovirano izvješće o ispunjavanju uvjeta za prijem BiH u Vijeće Evrope

Ima li ovdje izvjestilac? Tekst ste vi dobili. Ovdje, prema informaciji, nemam posebnog izvjestitelja, prema tome, taj tekst imate i primili smo ga k znanju, o njemu mi nemamo šta glasovati.

Ukoliko nitko nema nekih posebnih želja za raspravu oko ove tačke, prelazimo na 10. tačku dnevnog reda.

Ad.10. Realiziranje plana Međunarodnog fonda za deminiranje i pomoć žrtvama mina u BiH

IVO DIVKOVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo, poštovani predsjedavajući, ja mislim da bi bilo dobro, i to je razlog zašto sam izašao za govornicu, da nas ministar vanjskih poslova, na neki način informiše o trenutnoj poziciji BiH, kad je u pitanju Vijeće Evrope, odnosno, kakve su trenutne šanse, gdje se mi u ovom trenutku nalazimo. Mislim da preko ove tačke dnevnog reda ne bismo trebali preći samo tako da, jednostavno, zato što nema diskusija, završimo tu tačku dnevnog reda.

PERO SKOPLJAK

Gospodine ministre, može li to?

JADRANKO PRLIĆ

Ja sam na prošloj sjednici, u okviru rasprave o ukupnoj situaciji i ispunjavanju uvjeta koji su postavljeni BiH, kad je riječ o nekoliko međunarodnih institucija, prije svega VE, Evropskoj Uniji, te nekim međunarodnim finansijskim organizacijama, prije svega tu je riječ o MMF-u i Svjetskoj banci, djelomično govorio i o aktuelnom stanju kada je riječ o prijemu BiH u VE. Vi znate da je sada pitanje prijema BiH u VE u nadležnosti Parlamentarne skupštine VE, nakon odluke Komiteta ministara u siječnju prošle godine da se ovo pitanje proslijedi Parlamentarnoj skupštini.

U proceduri je sada nužno da Parlamentarna skupština da pozitivno mišljenje, kako bi Komitet ministara mogao donijeti odluku o prijemu BiH u VE. Međutim, da bi do toga došlo, bitno je postići napredak u ispunjavanju, na određen način, zajednički utvrđenih uvjeta između različitih izaslanstava, delegacija VE BiH i institucija BiH.

U toj proceduri je bitno dobiti pozitivna mišljenja dva komiteta Vijeća Evrope, Komiteta za politička i Komiteta za pravna pitanja. Komitet za politička pitanja, pozitivnu preporuku usvojio je na svom zasjedanju u siječnju i predložio eventualno da se pitanje razmatra na sjednici Parlamentarne skupštine, koja se održava u travnju, odnosno, već je održana tijekom prošlog tjedna.

Međutim, Komitet za pravna pitanja je imao drugačija stajališta, kao i Biro Parlamentarne skupštine. Dio međunarodnih predstavnika u BiH je, također, boravio u Strazburu u različitim prigodama i govorio o tome. U tom kontekstu je bio visoki predstavnik za BiH, gospodin Petrič, koji je u prošlom tjednu sudjelovao i obratio se svojim izlaganjem pred Komisijom za politička pitanja Parlamentarne skupštine VE, mislim da su naši mediji, uglavnom, objavili osnovne akcente, koji, otprilike, sadržavaju stajališta da BiH još uvijek ne ispunjava uvjete, nekih 30-ak uvjeta vezanih za ljudska prava, da se ispunjava svega sedam od čega i jedan dio onih koji se ispunjava, to je slučaj zbog odluka visokog predstavnika.

U osnovi, jeste moguće postići napredak i na zasjedanju Parlamentarne skupštine u lipnju, eventualno doći do pozitivnog mišljenja Parlamentarne skupštine, ukoliko se u BiH zabilježi određen napredak po nekoliko vrlo bitnih pitanja. To je uglavnom svedeno, ako mogu da, zaista, na jednoj visokoj razini apstrakcije o tome govorim, o tri bitna pitanja.

Prvo pitanje je funkcioniranje Vijeća ministara BiH. Nije realno očekivati da Parlamentarna skupština može donijeti pozitivnu odluku za jednu zemlju u kojoj ne funkcionira vlada ili vijeće ministara u toj zemlji. To je pod a.

b) Bitan uvjet jeste usvajanje Izbornog zakona. Vi znate da je Vijeće Evrope obitelj demokratskih država Evrope i vrlo je teško postići situaciju da neka zemlja bude primljena u to članstvo u situaciji kada ona nema ni vlastitog izbornog zakona. S tim u vezi se ne postavljaju nikakvi uvjeti koji će izborni zakon biti usvojen, da li onaj koji je putem jednog zastupnika predložen, a pripremljen od strane međunarodnih eksperata, da li će biti to zakon bilo koje parlamentarne stranke. Onaj zakon o kojem se ozbiljno vodi rasprava ovdje i koji bude prihvaćen od parlamenta, smatra se mjerodavnim. U tom pogledu, nama niko ne nameće izborni zakon, on nama treba biti u skladu sa osnovnim demokratskim načelima i odgovarati ustavnopravnoj poziciji u BiH.

Treće pitanje jeste da se zabilježi značajan progres u izvršenju odluka i preporuka institucija za zaštitu ljudskih prava, prije svega Komisije za ljudska prava, ombudsmana koji funkcioniraju i na razini BiH i odnedavno na razini oba entiteta. To su ta tri temeljna pitanja i, ukoliko u tom pogledu postignemo napredak, onda je sasvim realno očekivati da je moguće imati BiH u toj organizaciji. Inače, u ovom momentu, sve evropske zemlje su članice VE, od onih koje su se kandidirale za članstvo, osim BiH, to su Armenija, Azerbejdžan i Monako, Bjelorusija ima pa je zamrznut status, SRJ, naravno, nije članica, čuli ste za ove najnovije mjere, kada je riječ o karakteru članstva Ruske federacije, nakon onoga što se događalo na području Čečenije. Da ne idemo sad u detalje o svim ovim točkama koje se ispunjavaju ili ne ispunjavaju, bitno je da se primijeti jedan pozitivan dinamizam i rasprava u Parlamentu BiH. U osnovi, ključni elementi, možda nije to za ministra vanjskih poslova da kaže vama ovdje, ali, ključnost za prijem BiH jeste efikasno funkcioniranje Parlamenta BiH u svim materijalima koje čine razne komisije i tijela i svi međunarodni predstavnici koji prate situaciju u BiH, najozbiljnije se primjedbe upravo stavljaju na rad Parlamenta BiH, u smislu da ne radi, ili ne radi dovoljno, ne rade odgovarajuća tijela, da se ne osjeti u dovoljnoj mjeri spremnost da se dođe do rješenja i ukoliko biste taj utisak mogli popraviti, ja smatram da bi se značajno situacija mogla poboljšati. Mi smo i formalno došli u jednu situaciju, zbog imenovanja novog izvjestioca Komisije za politička pitanja, da se rok donekle produži. Mi očekujemo njegov dolazak, vjerovatno i u ovom mjesecu, to je gospodin iz Mađarske i, ukoliko napravimo napredak u ove tri točke koje sam rekao, ja smatram da je sasvim realno očekivati, a tu je naše izaslanstvo u Parlamentarnoj skupštini, da se ovo pitanje nađe na raspravi već u lipnju ove godine.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine ministre.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, ministar Prlić je uglavnom iznio glavne teze koje se odnose na naš prijem u Savjet Evrope, a ja, kao aktivni učesnik, sudionik na Komitetima za politička pitanja, u januaru i martu koji su se održali u Parizu i zadnjoj parlamentarnoj sesiji koja je održana u Strazburu prije nekoliko dana, mogu obavijestiti vas, kao članove parlamenta, da odavno nismo stajali tako loše, što

se tiče našeg prijema u Savjet Evrope, kao sad. U januaru nam je bila pružena izvanredna šansa, gdje smo na zahtjev predsjedavajućeg Komiteta za politička pitanja, gospodina Teri Dejvisa, stavljeni na dnevni za aprilsku sesiju, da se razgovara o našem prijemu. Tad sam rekla, kad sam se vratila iz Pariza, da imamo 100 dana na raspolaganju da ispunimo one minimalne uslove koje očekuju od nas, međutim, tih 100 dana je prošlo i, nažalost, mi nismo učinili ono što se očekuje od nas. Moram vam reći da imamo i veliki problem sa našim odnosom prema ovom poslu, je li danas za nas kažu, za nas iz BiH, jer oni nas posmatraju samo kao državu BiH, da više ne vjeruju u našu riječ, da smo mi ljudi koji ne držimo do svoje riječi i da smo ljudi koji ne držimo do ispunjenja onoga što sami potpišemo. Prema tome, imidž nam je u Savjetu Evrope, među parlamentarcima, rejting nam je prilično pao. Imamo još jednu nesreću, a to je da je u januaru otišao gospodin Blocer, koji je bio glavni izvjestilac za politička pitanja, koji je dao jedan realan i objektivan nalaz onoga što smo radili do januara, međutim, on je otišao iz parlamenta i sada ga zamjenjuje gospodin Šurlan, zamjenik ministra inostranih poslova Mađarske, koji će morati, svojim dolaskom krajem aprila u BiH, tek da se počne upoznavati sa onim što se nama dešava. Napominjem da je od sedam kandidata koji su tražili ovaj referat, da budu izvjestioci Političkog komiteta, izabran Šurlan iako je to njegov prvi raport, on u tom poslu nema nikakvih iskustava, tako da će vjerovatno i to uzeti vremena dok se gospodin Šurlan upozna sa situacijom u BiH.

Referent za ljudska prava je gospođa Jaternaki iz Finske, koja, imam impresiju, to je moje mišljenje, prilično teško i sporo ulazi u problem šta se to zaista dešava u BiH, tako da na zadnju sesiju u Pariz nije ni došla i taj referat o stanju ljudskih prava još uvijek kasni i ta nezgodna situacija što imamo dva potpuno nova reportera, koji nisu dobro upoznati i kojima će trebati vremena da uđu u ovu problematiku, gospodina Šurlana i gospođu Jaternaki. Oni će doći krajem aprila u zvaničnu posjetu našem parlamentu. Gospodin Prlić vam je rekao da je gospodin Petrić govorio u Strazburu. Vi znate da je na sesiji prošlog govorio gospodin Klajn, koji je to postavio kao političko pitanje, dakle, prijem BiH u Savjet Evrope kao izrazito političko pitanje, a ne pitanje ispunjanja uslova, koji se neprekidno dodaju, mijenjaju, oduzimaju i nikako da se kaže tačno to i to.

Prema tome, taj referat je bio dobro dočekan, ali gospodin Petrić je govorio na ovoj poslednjoj sesiji i on je sad sveo na minimum uslova ponovo, a traži od nas funkcioniranje zajedničkih institucija, rekao je da nemamo vladu, da imamo krizu vlade, da smo jedina zemlja gdje vlada ne funkcioniše, jako mi je drago i pozdravljam stavljanje na dnevni red ovog zakona o Vijeću ministara BiH jer nam je neophodan, funkcioniranje parlamenta, vlade, odnosno zajedničkih državnih institucija, na drugom mjestu je donošenje izbornog zakona, da bi izbor u oktobru bio pravilno proveden, to nam je drugi uslov, a treći uslov je poštivanje ljudskih prava, što podrazumijeva povratak protjeranih, izbjeglih svojim kućama. Mislim da bismo morali, ako želimo biti dio Evrope, stvarno malo uozbiljiti ovaj naš pristup ili ne davati olahko obećanja koja nismo u stanju da ispunimo.

PERO SKOPLJAK

Hvala, gospođo Filipović.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici - poslanici, mislim da prethodne dvije diskusije na najbolji način pokazuju da ovom pitanju uključivanja BiH u evropske integracije, ne možemo pristupiti na način kako smo to do sada radili u okviru delegacije koju predstavlja ovaj parlament u Vijeću Evrope, u okviru institucija BiH, pa ako hoćete i u okviru parlamenta, da se više takvim dnevno-političkim, volonterskim jednim odnosnom, u kome se obećava već nekoliko godina, 4 godine traju obećanja od gospodina Bičakčića da ćemo u narednih 6 mjeseci biti primljeni u VE, više nikuda neće stići. Zbog toga smatram vrlo značajnim što je rasprava o ovom pitanju, ipak, pokrenuta, ali ona treba biti pokrenuta s aspekta definisanja jasnije političke uloge, pa ako hoćete i odgovornosti za početak parlamenta, a Bogami i Predsjedništva BiH, entitetskih vlada i, naravno, budućeg Vijeća ministara koje ćemo formirati.

Ja bih, u tom kontekstu, konkretno zatražio da zaključak ovog Predstavničkog doma PSBiH bude da za narednu sjednicu se pripremi informacija o tačkama koje su osnovni uslovi za prijem BiH u Vijeće Evrope, govorim o tri tačke, šta Parlamentarna skupština BiH misli uraditi u smislu izbornog zakona i šta Parlamentarna skupština misli uraditi u segmentu onih zadataka koji su definisani poštivanjem evropskih konvencija o ljudskih pravima i drugim međunarodnim konvencijama, u kontekstu, naravno, one izjave koju su uz punu medijsku pažnju svojevremeno potpisali, u februaru mjesecu, gospoda članovi Predsjedništva BiH Izetbegović, Jelavić i Radišić; Mirko Banjac i Izet Žigić, tadašnji predsjedavajući Doma naroda i predsjedavajući Zastupničkog doma. Tražim da se na narednoj sjednici napravi informacija o planovima ovog Predstavničkog doma, njegovih radnih tijela, Kolegija, šta će uraditi da za šest mjeseci ponovo ne konstatujemo da trebamo čekati prijem u VE i da naredni put kad budu došli izvjestioci iz Vijeća Evrope ne pravimo ovdje predstavu u kojoj je sve u redu, u kojoj smo svi nasmiješeni, u kojoj nema ni diskutanata, nego da do tada zaista razriješimo suštinska pitanja koja su preduslov za prijem u VE, a ona se rješavaju ovdje u Parlamentu, pa ako hoćete i u parlamentarnoj većini. Prva tačka narednog zasjedanja Predstavničkog doma PSBiH da bude informacija o toku aktivnosti sa planom priprema Predstavničkog doma PSBiH u vezi uključivanja BiH u VE u kontekstu tri ova zadatka, u kontekstu ove potpisane izjave koju su potpisali najviši predstavnici centralnih institucija BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, kolegice i kolege poslanici, ja bih htio da svoj dio diskusije vežem za ono šta mi možemo ovdje da uradimo, da vežem za aspekt naše odgovornosti za, evo, već do sada neprijem BiH u stalno članstvo Savjeta Evrope.

Kao što ste čuli od gospodina ministra, postoji nekoliko tačaka koje je neophodno ispuniti, a koje zavise od nas upravo koji ovdje sjedimo u ovoj sali, a to su Zakon o Ministarskom vijeću i stalni Izborni zakon. Zar treba ukazivati na to na kome je najveća odgovornost, zbog čega nemamo ta dva zakona. Koliko nam se može vjerovati, govori i sledeći podatak. Kada sam najavio da ne mogu da dođem na ovo zasjedanje, vi znate da je ono bilo, na neki način, prevremeno, zbog nekih okolnosti, mi smo imali kampanju, onda sam od jednog od ljudi zaduženih za BiH, elektronskom

poštom dobio pitanje, zbog čega mi iz RS opstruišemo Izborni zakon, stalni Izborni zakon. Mislim da je vama komentar nepotreban. Kakve informacije onda idu onim ljudima koji posmatraju uslove za prijem BiH. Moj apel je, ponavljam, pitanje mi je bilo zbog čega mi iz RS opstruišemo usvajanje stalnog Izbornog zakona, a treba li vas podsjećati da smo mi glasali za tri varijante nacrtu zakona koje su bile na ovoj skupštini. Zaista se i mi ovdje moramo uozbiljiti u tom pogledu. Koliko sam informisan, izvještaj, odnosno istup visokog predstavnika pred Komitetom za politička pitanja je bio mnogo negativniji nego što je to bio Klajnov na januarskom zasjedanju i mislim da je potrebno, a, evo, ja i tražim da se svim poslanicima prevede i dostavi njegovo cjelovito izlaganje i odgovori na pitanja koja su bila u okviru ove sjednice. Hvala lijepa.

IBRO SPAHIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, htio bih predložiti tri zaključka u vezi sa današnjom raspravom. Prije svega bih se složio sa kolegom Dokićem, ta tri prijedloga da je potrebno da vidimo i mi, konačno, neki tekst izlaganja naših predstavnika i delegacija i gospode koja su govorila u ime predstavnika međunarodne zajednice, koji imaju potpuno ista prava i čak su potpuno do 2002. godine ravnopravni sa nama u odlučivanju i predstavljanju BiH iznutra i iz vana, u slučaju gospodina Klajna i u slučaju gospodina Petriča.

Neobično je da Parlament BiH nema ni informacije o tome šta se govori o stanju u BiH, bilo da je riječ o Delegaciji Parlamentarne skupštine BiH, koja je zadužena da predstavlja u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope našu zemlju, bilo da je riječ o međunarodnim predstavnicima.

Kad je riječ o prvoj delegaciji, bilo je jasno kao dan da delegacija koja nije nikad konstituisana, kao što nije niti jedna delegacija niti u jednom sistemu odnosa parlament sa međunarodnim institucijama konstituisana, nećemo nikad dobiti prije odlaska te delegacije nikakvu promemoriju, nećemo dobiti nikakav tekst sa kojim će oni izaći tamo kao delegacija Parlamenta BiH i dobit ćemo, uglavnom, uvijek usmena izlaganja članova delegacije na parlamentu, redovito i to post festum o tome šta se tamo događalo. Parlament BiH, kao institucija, ni u jednom ni u drugom slučaju nije u prilici da od svoje delegacije u Vijeću Evrope dobije platformu za svoje nastupe i izvještaje o tome šta je uradila u radnim tijelima, u komisijama, i ta linija ne funkcionira. To je prva linija neodgovornosti koju mi moramo ovdje ukloniti. Moj je prijedlog vezan za to da danas donesemo zaključak da delegacija koju imamo u Parlamentarnom vijeću Skupštine Evrope, obavezno pred Parlamentom BiH da informaciju i platformu s čim izlazi i izvještaj o tome. Mi smo, čini mi se, jedanput imali izvještaj oficijelni o tome i pismeni. Može se provjeriti u zapisnicima.

To je prvi prijedlog da bi se uspostavili odnosi između nas i Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope.

Drugi prijedlog jeste, koji se tiče djelovanja naše misije, a to se odnosi na Ministarstvo vanjskih poslova u Strazburu. Takođe bih želio da bude transparentno predstavljeno ovdje u Parlamentu BiH, ko je u ime BiH sve učestvovao u različitim sastancima proteklih godinu i po dana, da ne idemo dalje izvan ovog našeg mandata, kad je riječ o različitim nivoima prisutnosti BiH u odnosu od obrazovanja do političkih pitanja. Prema mojim saznanjima, BiH je na mnogim, neću ništa da

prejudiciram, ali tražim izvještaj, dakle, prvo od Ministarstva vanjskih poslova da pokaže ko je sve u ime BiH, u ime Parlamentarne skupštine BiH, nastupao na radnim tijelima u Savjetu Evrope i koje projekte je tamo zastupao i koji projekti su uopće realizirani u odnosu na ono što smo mi imali kao prijem za članstvo. Prema informacijama koje imam iz samog Savjeta Evrope, sasvim otvoreno i sasvim direktno, ta informacija bi mnogo pomogla razjašnjenju pozicije BiH u Savjetu Evrope. Radi se o jednom ogromnom broju radnih tijela, sastanaka, susreta, na kojima smo mi imali pozive od strane Savjeta Evrope, jednako kao i druge članice koje su u stalnom statusu i koje su u privremenom. Vidjet ćete iz tog izvještaja kakva je slika BiH unutra u strukturi Savjeta Evrope. To je značajno, ne zbog toga što je to prošlo, nego zbog toga jer se vidi kakva je, u stvari, budućnost naše prisutnosti u Savjetu Evrope i kako ćemo se mi organizirati. To je što se tiče odnosa parlament i Savjet Evrope.

Ja mislim, takođe, da bi bilo dobro za Parlament BiH da dobije konačno sliku šta je to Savjet Evrope, tehničku sliku. Imam osjećaj da je to dosta apstraktno nama, nekim ljudima u parlamentu i da ne znaju, u stvari, od čega se sastoji ta Parlamentarna skupština i šta radi Sekretarijat, kakva je uloga generalnog sekretara, kako je moguće da donese Parlamentarna skupština takvu odluku u Rusiji, a da, recimo, drugu odluku donese sekretar Generalne skupštine, itd. Treba vidjeti da mi, pošto imamo ovdje jednu zgodnu instituciju koja se zove FARE program za parlament i vidim da se mnogi pripremaju za svoj budući rad u narednim mandatima, dobro bi bilo da taj FARE program bude kopča da poslanici iz oba doma dobiju tačnu informaciju kakva je to struktura Savjeta Evrope, koje su to komisije, šta radi Sekretarijat, ko donosi koju odluku, ja znam da to vama djeluje čak neuvjerljivo da je to potrebno nama, ali mislim da nije loše da ljudi budu upućeni u tu djelatnost, jer se tada može sasvim drugačije postaviti parlament prema obavezama prema Savjetu Evrope i danas i ubuduće. To je što se tiče parlamenta, tehnički odnos parlamenta i Savjeta Evrope.

Što se tiče parlamenta, u odnosu na institucije BiH, naravno da parlament sam po sebi nije obavio posao u odnosu na zakonsku djelatnost od Madridske konferencije i do danas i da se godinu i po dana i više, skoro dvije i po godine, ganjamo hoće li se ti zakoni usvojiti ili neće.

Pročitao sam papir Predsjedništva BiH koji govori o pridruživanju EU i o načinu na koji ćemo doći do toga da započnu pregovori sa nama oficijelni. Prva tačka je Izborni zakon. Mislim da, ako smo iscrpili sve moguće varijante, prijedloge izbornih zakona, koje su svi predlagali do kraja i do gospođe Ane Havel, ja mislim da je vrijeme da se parlament drugim zaključkom obaveže da će izborni zakon staviti na dnevni red. Međutim, imam dva tu zahtjeva, jedan se odnosi na parlament, a drugi na Komisiju za ustavna pitanja i zakonodavstvo. Mislim da je krajnje neodgovorno da Komisija za ustavna pitanja i zakonodavstvo, bar od ovog trenutka, bude komisija ovog parlamenta, ta je komisija izabrana na parlamentu da izmiče svoje odgovornosti u odnosu na Izborni zakon i na sve druge zakone. Ona mora preuzeti odgovornost, poslije međunarodne zajednice, poslije raznih prijedloga poslanika, raznih političkih partija i koalicija, vrijeme je da ta ustavna komisija i Komisija za zakonodavstvo, preuzme odgovornost i inicijativu da kao parlamentarna komisija izađe s prijedlogom određenog izbornog zakona i dođemo do jednog kompromisa koji je nužan da pokažemo da imamo samo odgovornost za ono što je u našoj nadležnosti. To povezujem sa drugim dijelom odgovornosti. Danas smo dobili modifikovani prijedlog Vijeća ministara BiH i razne intervencije, primjedbe, amandmane, ponovo u

beskonačnost. Postoji jedna od odgovornosti ključnih i to izlaganje gospodina Prlića i izlaganje gospođe Filipović, nepostojanje Vijeća ministara, u smislu da ne postoji premijer i sve ono što su njegove funkcije, mislim, također, da moramo dobiti jasnu informaciju danas i povodom ove tačke, a možemo mi i povodom drugih tačaka, kako god hoćete, da li je Ustavna komisija i Komisija za zakonodavstvo, ovaj prijedlog koji je stigao, koji je modifikovan od strane Kolegija, imala u razmatranju prije nego što je stavljen danas na dnevni red. Svaka čast radosti što smo ga stavili na dnevni red, mislim da to ništa nije novo. Mi imamo već nekoliko mjeseci na dnevnom redu više zakonskih prijedloga. Postavlja se pitanje, da li je po proceduri, po Poslovniku, Komisija za ustavna pitanja i zakonodavstvo i ovaj prijedlog, osim Kolegija proširenog razmatrala i da li mi imamo uslova uopće to danas imati na dnevni red, ako to komisija neće napraviti, neka bude pauza pa neka Komisija to razmotri, ako je razmatrala, volio bih da vidim, pored ovog prijedloga, mišljenje Komisije za ustavna pitanja i zakonodavstvo. Inače, nema odgovornosti parlamenta, prema onome, ne možemo mi ispostaviti ni Predsjedništvu BiH, ni međunarodnoj zajednici i nepostojećem vijeću ministara zahtjeve za promjenu odnosa, ako danas ne kažemo ovo su relacije sa Vijećem Evrope, kao Parlamentarne skupštine, ovo je naš odnos prema Izbornom zakonu i ovo je naš odnos prema Vijeću ministara BiH. Da bismo imali taj odnos, jedino tijelo u Parlamentu BiH koje ima odgovornost, direktno, osim zajedničke sjednice ili odvojene ova dva doma, jeste Ustavna komisija i drugo tijelo, naravno, jeste, bit će Vijeće ministara, ukoliko dođemo do Vijeća ministara, danas na osnovu zakona, na osnovu rada u Predsjedništvu, itd.

Znači, u startu današnje rasprave, moramo rasčistiti sa sobom, je li sposobnost postoji, ne za novu informaciju, ja se slažem, kao što kaže gospodin Tokić, tražiti informaciju od 40 tačaka, pa neka nam se kaže šta nije urađeno. Međutim, uvjeren sam da je onaj prijedlog koji je dao gospodin Špirić vrlo jasan, kad se vidi tekst ili ko je govorio, gospodin Dokić, kad se vidi tačan tekst šta je govorio gospodin Petrić, vidjet će se kako se odnosio prema svakom od ovih pitanja. Moj je jednostavan stav. Zahtijevam da se ne čeka ni pola mjeseca, ni šest mjeseci, taj tekst postoji, taj tekst je objavljen, dijelovi teksta su javno publikovani, ima osnova da mi danas dobijemo tu informaciju, tekst gospodina Petriča, kao i zvaničan stav i zvaničnu informaciju delegacije u Vijeću Evrope. To je taj treći prijedlog, da sumiram.

1. Da razjasnimo odnos Savjet Evrope i Delegacije koju imamo
2. Da Ustavna komisija donese svoj stav oko Vijeća ministara BiH i oko Izbornog zakona i da nam to predoči pred parlamentom.
3. Da dobijemo danas u toku zasjedanja izlaganje zvanično gospodina Petriča i izlaganja naše Delegacije na ovim zasjedanjima, kako oni obrazlože poziciju.

Što se tiče informacije koju smo dobili od gospođe Filipović, ona je vrlo dobra i korektna, međutim, ja nisam vidio kako su naši predstavnici obrazložili tu situaciju u BiH. Vidim da bolje, ja bih volio da dobijemo taj tekst zvanično od te delegacije ili od predstavnika izlaganja koja su imali na tim tijelima, ako to možemo dobiti. Pa kad vidite da je izlaganje gospodina Petriča, kako su novine prenijele, potpuno upućeno u svaku tačku od 40 tačaka, u svaki zakon koji smo trebali donijeti i da izlaganje naše delegacije se ne bavi niti jednim od tih pitanja, nego imamo globalne izjave, onda ćete shvatiti da zapravo naša odgovornost jeste u tome što nismo mogli specificirati i konkretizirati odgovornost i obaveze entiteta, Parlamenta BiH, Predsjedništva BiH i Vijeća ministara BiH i to je naš glavni prijedlog.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Ja samo kratku repliku na ovo što je govorio gospodin Spahić. Moram vas obavijestiti da mi, kao članovi gostujuće delegacije pri Savjetu Evrope, nemamo pravo učešća u svakoj debati. Kada je govorio gospodin Petrič, pred Komitetom za politička pitanja, oni koji su bili u Strazburu, bili su prisutni zajedno sa šefom Misije, ali radi dužine govora gospodina Petriča i brojnosti pitanja koja su postavljana direktno njemu, Delegaciji je oduzeto pravo da se obrati, zbog kratkoće vremena jedino. Ima sat i po vremena, 40 minuta je govorio gospodin Petrič, ostalo su postavljana pitanja i predsjedavajući, gospodin Teri Dejvis je zamolio našu delegaciju da se suzdrži od bilo kakvog, znači, nemamo mi uvijek pravo da mi pričamo. Vi morate biti svjesni ovdje da je Savjet Evrope imenovao reportere, imenovao izvjestioce i za politička pitanja i za ljudska prava koji dolaze, prate, i Bog zna ko sve ovdje kada dođe ne pošalje izvještaj u Savjet Evrope o onome što je vidio. Prema tome, nemojte vi gledati šta radi Savjet Evrope, hajte vi da mi gledamo šta mi radimo, a oni gledaju šta mi radimo i po tome donose svoje zaključke. Ne može gospodin Petrič reći da mi imamo, da nam Parlament dobro funkcioniра i da imamo vladu, on je bio vrlo realan u svom izvještaju. Jedino što me buni je nesrazmjer ministra Prlića, koji nam je ovdje dostavio na zadnjoj sesiji, koji izgleda malo bolje nego ono što je gospodin Petrič govorio. On je rekao da je doneseno samo sedam zakona, a od toga četiri pod njegovim pritiskom. Po ovom izvještaju koji ste vi dali, stvari stoje malo bolje. Ovdje je podijeljeno u tri kolone: zadovoljavajuće, nezadovoljavajuće i kako ste Vi to imenovali i djelimično.

Po vašem ovom izvještaju, osam je zakona doneseno zadovoljavajuće, u ovoj zadnjoj koloni, u zahtjevima, 15 nismo uopšte i 17 djelomično, ja više Vama vjerujem, on je malo strožiji bio od vas, ali hoću da Vam kažem da mi ne možemo uvijek uzimati riječ, a sve ono što kažemo, što dobijemo pravo da govorimo, štampano je in ekstenzo u izvještaju Savjeta Evrope, koji Savjet Evrope šalje ministarstvu.

Što se tiče funkcioniranja Savjeta Evrope, svako od vas, ja se nadam da je već obaviješten kako to funkcioniра, nećemo valjda poslije pet godina govoriti o tome, ali ako neko nije dovoljno informiran ili misli da može još informacija dobiti, u Sarajevu, u Štrosmajerovoj ulici postoji office Misije Savjeta Evrope gdje vam je dostupna besplatno sva literatura koja se odnosi na rad Savjeta Evrope.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege i kolegice poslanici, cijenjeni gosti, ja stvarno želim da kažem da žalim što BiH nije već u Vijeću Evrope, a s druge strane mi je drago što smo dobili iskren odgovor onih koji imaju monitoring nad BiH. Riječi koje sam danas čuo ovdje su riječi koje je govorio Nikola Špirić kao pozicionar u parlamentu i kada su predstavnici Vijeća Evrope bili ovdje, da je BiH, kroz zajedničke institucije, umjesto da dobije odgovorne državne predstavnike, dobila klasične lažove, zato je ocjena da međunarodna zajednica ne vjeruje obećanjima pojedinaca. Ja bih volio da samo pored toga stoje imena ljudi koji su iznevjerili obećanje prema međunarodnoj zajednici, moramo jednom to da kažemo narodu. Ja govorim da postoje ljudi koji jedno obećavaju međunarodnoj zajednici, drugo pričaju građanima BiH, a treće, u suštini, rade. Takva garnitura ne može BiH uvesti u Vijeće Evrope, u to sam ubijeđen. Ima druga ocjena, kao dolazi sad novo rukovodstvo u Vijeću Evrope, oni

nisu informisani, oni ne znaju šta se dešava u BiH. Budite ubijedeni da ljudi znaju šta se dešava, bez obzira da li su novi ili stari, jer su to ozbiljni organi, ali ono što mene brine jeste jesmo li mi ubijedeni kad parlamentarna delegacija BiH ode vani i priča, da li priča istu priču kako vidi BiH. Pa međunarodna zajednica je sluđena od priča naših o BiH. Mora se pričati šta BiH u suštini jeste, a ne šta bi ko želio da bude, pa Srbi pričaju jednu priču, Bošnjaci pričaju drugu priču, Hrvati pričaju treću priču i takva BiH ne može biti primljena u Savjet Evrope. Zato ja mislim da sve ključne stvari, svi ključni problemi BiH moraju biti otvorena rasprava u ovom parlamentu i imati jedinstven stav i mora biti branjen u okviru Savjeta Evrope da bismo postali punopravna članica. Da se vratim onome o čemu je govorio profesor Dokić. Mi moramo govoriti šta je naš zadatak. Je li moguće da smo stvarno za nepuna četiri mjeseca zaboravili na Program rada Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH od kojeg smo ovdje, moram biti iskren, pravili cirkus pred očima predstavnika međunarodne zajednice. Da li je kome palo na pamet da analiziramo šta smo uradili? Šta je bilo sa stalnim Izbornim zakonom? Šta je sa Zakonom o Vijeću ministara BiH ili Savjetu ministara BiH, koji je prošli put smo bili na radost rekli da je usvojen prijedlog Koalicije Sloga, pa je pao na Domu naroda, pa se sad vraćamo na početak i Bog zna kako će danas proći. Moramo, dakle, otvoriti dijalog i sve je do nas, sve je do Predstavničkog vijeća PSBiH, no ja nisam ubijedjen da je ovdje sretna kombinacija političkih faktora koji se slažu oko bitnih stvari. Ako se ovdje slaže Koalicija Sloga, Koalicija za CD BiH i HDZ imaju jedinstveno viđenje BiH. Budite sigurni da će BiH brže ići ka Vijeću Evrope. Oni različito misle o svemu i zato je međunarodna zajednica sluđena i kaže mi vam ne možemo vjerovati jer različito obećavate. Dajte da se vratimo onome što je naš zadatak, da se vratimo što je naš zadatak, da se vratimo Programu rada Predstavničkog vijeća, jer u suštini to je naša jedina obaveza i jedini realan doprinos za prijem BiH u VE. Hvala lijepa.

BRANKO DOKIĆ

Kao prvo ministar Prlić je rekao izborni zakon neće niko nametnuti, moramo ga mi usvojiti ovdje. Ja bih podvukao, zahvaljujući upravo djelovanju iz Savjeta Evrope, ja se nadam da nam neće više nijedan zakon niko nametnuti i da ćemo ih morati usvajati ovdje. Zbog toga još jednom podvlačim našu ozbiljnost. U tom kontekstu, dajmo se, ako smo zaista iskreno za prijem u Savjet Evrope, a što se to prije desi to će svima biti bolje, jer ćemo morati prihvatati drugačije standarde od onih sa kojima do sada radimo, na osnovu kojih do sada radimo. Danas je prilika da imamo Zakon o Ministarskom savjetu, evo, jedan od tri uslova ispunjen, a dva zavise od nas. Moj prijedlog je da do sledeće sjednice ovog doma, Predsjedništvo BiH, odnosno koordinaciono tijelo nađe načina da na dnevni red dođe nacrt stalnog izbornog zakona. Ja neću sad da pametujem kako bi to moglo da bude, ali neka izvrše konsultacije sa predsjednicima poslaničkih klubova, sa partijama koje nemaju poslaničke klubove i do sledeće sjednice da se na skupštinu izade sa nacrtom stalnog izbornog zakona. Na taj način, i ako budemo tu ekspeditivni, mi možemo očekivati u junu da BiH bude na dnevnom redu za prijem. Hvala lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, ja se nadam da u budućem radu nećemo morati intervenisati na formualcije koje ni po jednom elementu i Ustava i Poslovnika ne mogu biti izrečene ovdje, ja ne znam na kojim je livadama gospodin Špirić sabirao Srbe, Hrvate i Bošnjake i čuo šta oni govore o prijemu u VE,

ali bih svakako ga podsjetio da se upozna sa Poslovníkom, Ustavom, u ovoj skupštini, u ovom Predstavničkom domu, svi zastupnici su dužni da nastupaju u ime političkih stranaka i nikako ne mogu sebi pripajati, pogotovo ne gospodin Špirić, da govori u ime naroda, jer vrijeda određen broj poslanika i političkih stranaka u ovom parlamentu, a Vi, gospodine Genjac, Banjac i Vi, predsjedavajući Skopljak, dužni ste da prekinete svakog od poslanika koji govori sa tom retorikom. Mislim da nemamo razloga u ovom trenutku ulaziti u termine, u političke opcije, koje, evo, u BiH doživljavaju poraz, a koje su od '90. godine, po logici totalitarizma, jedan narod jedna stranka, nadam se prevaziđeni, upravo u cilju prijema BiH u VE.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja dozvoljavam da se ja i gospodin Tokić nismo dobro razumjeli. Mi smo jedini parlament ili predstavničko vijeće u kojem nije definisana parlamentarna većina i ko je čini. Da svima jasno bude, kako bismo mogli brže koračati naprijed ili brže u sunovrat, Nikola Špirić ne pledira, ne znam kako je moguće da me Tokić poistovijeti s tim, ali nema pašnjaka i livade gdje nisam sreo Tokića, moram da mu to javno kažem.

PERO SKOPLJAK

Dajte, molim Vas, uozbiljite način retorike ovdje.

MIRKO BANJAC

Ja bih molio poslanike, zato što druge prozivaju, da prestanu s tim ko je poražen, ko je pobjednik, to su pokazali izbori. Da li se to nekom sviđa ili ne sviđa, to je sasvim druga stvar. Ko je demokrata, ko nije demokrata i to su pokazali izbori, retorika na izborima, takođe, je pokazala ko jeste, ko nije demokrata i molim vas, upravo zbog toga da Parlament radi i da prestanete sa takvom retorikom ko je krenuo '90., a ko 2000. Ko je šta radio i kako je radio, to narod najbolje zna i takva mu povjerenja daje i to je sasvim logično, a ovo što se tiče ovdje jadikovki, gospodo, pročitajte pismo koje je Ministarstvu vanjskih poslova BiH uputio naš predstavnik, predstavnik BiH, moj nije predstavnik, jer ovako piše ružno i ja ne mogu da ga prihvatim kao svog predstavnika, predstavnik BiH pri VE. Između ostalog, on kaže samo jedno i zato nemojte jadikovati, nego susretnite se sa činjenicama, jer one se ne daju pobiti, to je pismeni trag koji ostaje i za istoriju Parlamenta. On, između ostalog, kaže: "Parlament nije usvojio Zakon o uspostavi Granične državne službe", uprkos tvrdnjama Blacera itd., a kad je pitanje, da ne čitam, da ne oduzimam vrijeme, a kad je pitanje Nacrta izbornog zakona, onda se kaže „postoje velike smetnje”. Ne kaže se da nije usvojen, dakle, podvaljuje se ono što je gospodin Branko Dokić ovdje izjavio i to namjerno i takvi hoće da vode BiH u Savjet Evrope i, nažalost, takvi sjede tamo, ne da BiH bude primljena, nego da zamute stvari da dokažu da institucije BiH ne mogu da funkcionišu, da bi postigli neke ciljeve koje na demokratskom planu ne mogu postići ili nemaju argumenata i iza toga ne stoji Dejton ni Ustav BiH, a onda preko svojih satelita pojedine političke partije pišu ovakva pisma. Ova pisma nisu u skladu sa interesima ovog parlamenta, nisu u skladu sa interesima građana i naroda BiH i ne mogu biti put ka Savjetu Evrope. Zbog toga, gospodo, predlažem, a prije svega, pri

Vijeću Evrope, mi moramo da imamo predstavnike sva tri naroda, da pratimo šta to tamo ko radi, a ovaj nije predstavnik mog naroda niti može biti što je ovo pisao.

IBRAHIM SPAHIĆ

Samo jednu intervenciju gospodinu Banjcu koji je član Kolegijuma. Sasvim je jasno da dvije stvari ne stoje ovdje. Prvo, predstavništvo u Strazburu smo mi verificirali kao jedno od diplomatskih konzularnih predstavništava BiH u svijetu. Raspored, dogovor i ko će koga predstavljati u tom kontekstu nekog ključa određenog je, također, uveden kroz Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH. Bilo bi korektno da u tom pogledu, takođe, se ne unosi terminologija koja apsolutno ne odgovara činjenici. BiH mora biti predstavljena predstavništvom koje će autentično i u skladu sa spoljnom politikom, platformom Predsjedništva BiH i Ministarstva vanjskih poslova raditi svoj posao. To treba da bude nivo rasprave na Parlamentu.

S druge strane, primjedba koju je rekla gospođa Filipović na moje izlaganje, to je drugi dio replike i najkraće, ona se odnosi na to da sva izlaganja i svi nastupi naše delegacije se prosljeđuju uredno od strane Vijeća Evrope Ministarstvu vanjskih poslova. Nije tamo delegacija Ministarstva vanjskih poslova, nego je parlamentarna delegacija Parlamentarne skupštine BiH. Ministarstvo vanjskih poslova, ako dobije informacije koje se tiču rada naše delegacije, kao tijelo zaduženo za koordinaciju, i u naše ime treba da te informacije dostavi nama.

MIRKO BANJAC

Samo da kažem, ja stvarno znam da gospodin Spahić ima svoju terminologiju, ima jedan komplikovan rječnik, koji, naravno, da je teško shvatiti. Moram da mu kažem da ja ništa drugo nisam rekao, zato nije imao potrebe da mi replicira, izuzev da jedan predstavnik jednog naroda, bez obzira ko to bio, ne može da govori u ime svih. Samo sam htio to da kažem.

PERO SKOPLJAK

Ja Vas molim da se suzdržite suvišnih replika.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, ja zaista sam predložio konkretan zaključak i zamolio sam da se poštuje Poslovnik i zahvaljujem gospodinu Banjcu na reakciji koju ima, ne bih sada da otvaramo priču oko opstrukcija u smislu Izbornog zakona, vi znate da su bila podijeljena mišljenja, da su partije imale svoje konkretne prijedloge i svaka opstrukcija, s aspekta Socijaldemokratske partije, jesu oni koji nisu htjeli da glasaju za Zakon koji je zasnovan na Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima. To nas neće dovesti nigdje, jer otvaramo raspravu koju smo već imali nekako sati i nekoliko sjednica. Što se tiče livada, ja sam očekivao da ćete Vi prekinuti, kao što ste žustro jedanput prekidali druge vrste replika ovakve vrste, što se mene tiče, Špiriću, Vi možete ostati na toj livadi sa nekoliko stotina vaših pobornika, samo ne brkajte to ni sa srpskim, ni sa hrvatskim, ni sa bošnjačkim narodom.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa, gospodine Tokiću, o Vašem prijedlogu zaključka mi ćemo se izjasniti iza diskusija, ja se nadam da ćete time biti zadovoljni.

VITO RAKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, ja sam mislio da ćemo sa ovom skupštinom početi raditi i da je prošla predizborna kampanja, međutim, očigledno je da nastavljamo onako kako smo radili do sada, to je, ovako, za početak, ali ja predlažem sledeće. Sigurno da je Predstavnički dom PSBiH radio najviše, ili da kažem, više nego Skupština RS, nego Skupština u Federaciji BiH. Skupština RS od izbora na kojima smo bili zajedno došla je do 9. sjednice, evo, mi raspravljamo već o 19. koju bismo trebali zakazivati za narednu nedjelju ili za nekakav termin. Kakvi su naši efekti rada? Ja ne bih o tome sad govorio, namjerno o tome sad se govori i to pocrtavam da mi ne idemo u raspravu o svim drugim poslovima, a nećemo da raspravljamo o sebi, kako mi radimo i šta radimo i u šta smo pretvarali našu raspravu u ovih 17, odnosno 17 i po sjednica. Zato ja predlažem da Kolegij napravi jednu analizu rada Parlamenta. Imamo plan rada Parlamenta, imamo određene stvari, koje smo i sa nekim našim deklaracijama, koje smo dugo raspravljali, kao o Paktu stabilnosti i još nekim drugim političkim dokumentima koje smo donijeli, da sagledamo i da vidimo šta mi možemo uraditi u ovom narednom periodu i šta je to realno. Ako uđemo danas u raspravu, koliko ima sve nekakvih koncepata u ovoj skupštini, kako gledaju BiH, kako predstavljaju BiH u svijetu, onda je sigurno da ćemo mi raditi i dalje u haotičnom stanju, jer nas ne interesuje ni Ustav BiH, ne interesuje ni Mirovni sporazum, nego nas interesuje određena politička platforma koju zastupa određena stranka, koju zastupaju određeni ljudi, koju plasiraju u svijet i ukupno zbunjujemo i svjetsku i domaću javnost. Mislim da tu moramo postići određeni konsenzus kako da uspostavimo sve zajedničke organe, kako da dođemo do izbornog zakona i kako da svi organi na nivou BiH efikasno rade. To bi morala biti naša osnovna pitanja, opredjeljenja i analize.

Prema tome, predlažem da Parlament, odnosno Kolegij, napravi jednu analizu takvu i da na bazi te analize redukujemo naš plan rada i da vidimo šta realno možemo uraditi u narednom periodu. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Vi ćete ovaj prijedlog dati Tajništvu, pa ćemo se izjasniti.

HARIS SILAJDŽIĆ

Poštovane kolegice i kolege, nisam dobro čuo gospodina Rakića, izvinjavam se gospodine Rakiću, da li ste rekli redukcija programa, da li ste to pomenuli da redukujemo, nešto je tako bilo na kraju, nisam dobro razumio, jer mislim da su moji prethodnici govorili o pravoj stvari i konkretnoj, a to je Program koji smo mi usvojili. Mi smo usvojili Program, na tome, nažalost, nismo radili. Kada smo radili kako smo se dogovorili, tada su ti zakoni i ti nacrti zakona odbijani, gospodo. U Programu do kraja prošle godine, mi smo imali recimo i reformu pravosudnog sistema u skladu sa obavezama iz Dejtona i u skladu sa obavezama Madridske konferencije. Zakon o krivičnom postupku, prvo Krivični zakon, Zakon o krivičnom postupku, Zakon o

Sudu BiH, Zakon o Pravobranilaštvu, Zakon o Tužilaštvu, ti zakoni su odbijeni ovdje bez rasprave, kao što je odbijen bez rasprave Zakon o primjeni međunarodnih konvencija koji nam je sad vrlo važan za prijem u VE i ja ću ga ponovo staviti na dnevni red, obzirom da sad stvaramo takvo jedno ministarstvo. Dakle, do nas je. Mi imamo naš program i ne poštujemo Program. Sjetite se ko je bio protiv kada su u skladu sa našim programom ti zakoni stavljeni na dnevni red, bez rasprave, a imamo obavezu iz Madrida. Ako govorimo o Programu, onda da se sjetimo ko je kako glasao. Ako neko ima bolji Krivični zakon, Zakon o krivičnom postupku, Zakon o Sudu, Zakon o Pravobranilaštvu, Zakon o Tužilaštvu, ako ima takav zakon neka ga donese i da raspravljamo o tome. Mi imamo naš program i do nas je. Nije u ovom slučaju ni do Predsjedništva BiH, ni do Vijeća Evrope, ni do bilo koga drugog, do nas je ovdje da li ćemo to raditi ili nećemo. Predložio bih, evo, u skladu sa ovim što su predložili prethodnici, da posvetimo malo vremena, bilo kada se dogovorimo i da raspravljamo o programu i da preuzmemo odgovornost koja je apsolutno na ovom domu.

JAHIĆ ADNAN

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, nipošto ne želim reći da je ova rasprava beskorisna koja se vodi, međutim, držim da bi je trebalo polako svoditi, da bi bilo dobro da svedemo ovu raspravu čim prije, kako bismo pokušali u toku današnjeg dana doći do tačke dnevnog reda koja se tiče rasprave o predloženom zakonu o Vijeću ministara BiH. Po mom dubokom ubjeđenju, na taj način ćemo daleko bolje pomoći stvar BiH pred Vijećem Evrope, pogotovu što postoji jedan stav da ima jedan svojevrsan politički konsenzus oko predloženog zakona. Prema tome, ukoliko bismo nešto na konkretnoj osnovi željeli da uradimo danas, mislim da bi bilo dobro da skratimo sve uopćene globalne diskusije i da se usredsredimo na neka konkretna rješenja, a najkonkretnija stvar koju Predstavnički dom PSBiH može da uradi danas je da pokuša da izglasa zakon o Vijeću ministara BiH i na taj način se primakne korak bliže Vijeću Evrope. Prema tome, moj je prijedlog da ovu raspravu, koja je itekako korisna s jedne informativne tačke gledišta, privedemo kraju, a da se usredsredimo čim prije na predstojeći dnevni red i dođemo do Zakona o Vijeću ministara BiH. Hvala vam.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam, gospodine Jahiću, ja smatram da je ovaj prijedlog jako koristan i od Vas zavisi, ako se ne budete javljali više za ovu raspravu koja, po meni, ne ide baš u pravom smjeru, po meni, onda je normalno da ćemo ići brže i korektnije. Pošto se do sada nije javljao za raspravu, niti za repliku, ja smatram da smo ovu tačku dnevnog reda u tom smislu apsolvirali, uz jednu napomenu da prijedlog zaključaka poslanika Sejfidina Tokića moram staviti na glasovanje.

Tajništvo je pripremlilo ovaj prijedlog zaključka, ja ću ga pročitati, gospodine Tokiću, ako imate primjedbe, izvolite mi reći. Da se pripremi plan aktivnosti Parlamentarne skupštine BiH na obezbjeđivanju uslova za prijem BiH u VE i stavi kao prva tačka dnevnog reda narednog zasjedanja (Kolegij, Komisija za međunarodne odnose, Delegacija Parlamentarne skupštine BiH u VE). Jesam li ja parafrazirao tačno? Hvala lijepa. Ja vas molim da se izjasnimo tko je za ovaj prijedlog gospodina Sejfidina Tokića.

Tko je za? Hvala lijepa.

Tko je protiv ovog prijedloga?

Tko je suzdržan? Hvala lijepa.

Budući da je od nazočnih 32 – 17 je glasovalo za, protiv se nije izjasnio niko i suzdržanih je bilo 4. Mislim da ovdje nemamo razloga glasovati po entitetima, smatramo da je ovaj prijedlog prihvaćen. Hvala lijepa.

Imamo još prijedloge gospodina Spahića koje sam dao da se, izvolite, gospodine Dokiću. Dajte Tajništvu, da se mi ovdje izjasnimo.

BRANKO DOKIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se/

ANA HAVEL

Cijenjeni zastupnici, mislim da je, na određen način, ovdje došlo do zabune, s obzirom na ono što je gospodin Spahić rekao. Ja bih htjela podsjetiti da je Nacrt izbornog zakona koji je predložio HDZ otišao na usaglašavanje, to je bilo na ovoj sjednici, u onom ranijem zasjedanju, ne znam koji je datum bio. Ujedno, sada koristim priliku da kažem, s obzirom da je Izborni zakon jedan od uvjeta, jedan od tri najvažnija uvjeta da BiH bude primljena u VE i budući da će Nacrt izbornog zakona, koji je HDZ dao, ići na usuglašavanje i bit će na narednoj sjednici, pretpostavljam na narednoj sjednici Parlamenta. Predlažem da se ovom dokumentu priđe jako brižljivo, da nađemo konsenzus i da ga utvrdimo kao nacrt na sledećoj sjednici, jer je to jedini nacrt koji je sada na Parlamentu. Koristim priliku da apeliram na vas da se iznađe mogućnost i način da utvrdimo nacrt izbornog zakona, da bi BiH bila u prilici da bude primljena u VE.

PERO SKOPLJAK

Hvala vam lijepa. Ja predlažem da dam pola sata pauzu, dok se ovi prijedlozi točno decidiraju, pa ćemo se onda izjasniti o njihovoj sudbini. Ima nekoliko prijedloga koje moramo ovdje točno napisati i predložiti u izvornoj formi.

/PAUZA/

Molim zastupnike da zauzmu svoja mjesta, ukoliko su na hodniku ili negdje drugo. Mi možemo nastaviti sa radom. Ovdje imamo par prijedloga zaključaka. Idemo po redu, kako ste prijedloge davali.

Gospodin Branko Dokić je dao dva prijedloga, koje vi, nadam se, imate pred sobom. Tajništvo, je li imaju? Evo ja ću vam pročitati. Gospodin Branko Dokić predlaže

1. Zadužuje se Kolegij da do sledeće sjednice iznađe rješenje koncepta stalnog izbornog zakona, kako je to naša zadaća, nisam ni ja sam svjestan, no ovdje moram dati vam na glasanje.

Ko je za ovaj prijedlog kojeg sam pročitao gospodina Branka Dokića? – 8 je za.

Ko je protiv ovog prijedloga? – 10

Ovaj prvi prijedlog, 8 je glasovalo za, protiv je glasovalo 10, ostali su suzdržani, dakle, prijedlog nije prošao.

2. Obvezuje se služba Doma da za poslanike obezbijedi prijevod, izlaganje gospodina Petriča na Komisiji za politička pitanja u Strazburu.

Tko je za? –

Tko je protiv ovog prijedloga.

Imamo rezultate ovog glasovanja. Od nazočnih 33 – 27 je glasovalo za, prema tome, prijedlog broj 2 gospodina Dokića je prošao. Hvala lijepa.

Raspravu o točki broj 9. smo zaključili. Imamo prijedloge, gospodin Ibrahim Spahić je dao prijedlog u povodu ove točke dnevnog reda, jasno, ovdje imate njegovih 5 prijedloga. Ja vas molim da se izjašnjavamo za prijedlog broj 1. kojeg vi imate, evo, ostavljam vam minute da ga prostudirajte.

Tko je za prijedlog broj 1, gospodina Spahića, za?

Ko je protiv prijedloga?

Od 33 nazočna, 29 zastupnika je glasovalo za, prema tome, ovaj prijedlog broj jedan gospodina Spahića je usvojen. Hvala lijepa.

Imamo prijedlog broj 2. gospodina Spahića, evo, pročitajte ga i sami.

Tko je za prijedlog da Komisija za Ustavna pitanja i zakonodavstvo izađe sa prijedlogom stalnog Izbornog zakona, to je kao onaj što je bio tada.

Tko je protiv ovog prijedloga?

Od 33 nazočna – 10 je glasovalo za, protiv je glasovalo 17, prema tome, ovaj prijedlog broj 2 nije prošao, gospodine Spahiću.

Prijedlog broj 3. glasi da Komisija za ustavna pitanja i zakonodavstvo razmotri Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH i ministarstvima BiH, te dostavi u toku današnje sjednice stavove komisije, kako bi prijedlog Kolegijuma mogao biti razmatran na ovoj sjednici.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, ja se zahvaljujem gospodinu Ibrahimu Spahiću na ovom prijedlogu. Međutim, Ustavna komisija, po opisu svojih poslova, ovo svakako mora da uradi. Naime, Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH, koji je juče usvajao Kolegij na osnovu originalnog teksta Predsjedništva BiH i koji je Kolegij djelimično izmijenio, nalaže Ustavnoj komisiji, i bez ovog zaključka, da se izjasni prije dolaska ove tačke na dnevni red i mi ćemo to učiniti u pogodnom trenutku. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, iskoristit ćemo pauzu, gospodine Kadiću, da se ta sjednica zakaže i održi. Hvala Vam lijepa. To je bio prijedlog broj 3.

Prijedlog broj 4. gospodina Spahića isto tako da se Parlamentarnoj skupštini BiH, od strane Ministarstva vanjskih poslova, dostavi informacija o angažovanju i predstavljanju BiH u tijela Vijeća Evrope.

Tko je za ovaj prijedlog?

Tko je protiv ovog prijedloga?

Hvala lijepa.

Rezultati glasovanja za prijedlog broj 4., od 33 nazočna – 24 za, prema tome, ovaj prijedlog je prošao.

Imamo prijedlog broj 5. gospodina Spahića da se Parlamentarnoj skupštini BiH dostavi izlaganje gospodina Petriča i drugih predstavnika u međunarodnim institucijama, kao i izlaganja i informacija o nastupima predstavnika Parlamenta BiH, Ministarstva vanjskih poslova i predstavništva BiH, u vezi sa prijemom BiH u VE.

Tko je za ovaj prijedlog?

Izvolite, gospodine Dokiću, samo Vas molim da ne ulazite u rasprave.

BRANKO DOKIĆ

Zaista, oduzimam vam vrijeme, ali, ako imate u vidu da naši predstavnici nisu imali priliku na poslednjoj sjednici da diskutuju, a prvi dio smo već izglasali, dakle, iluzorno je sada glasati u drugom dijelu. Naši predstavnici nisu imali priliku da diskutuju na ovoj poslednjoj sjednici.

PERO SKOPLJAK

Ja se slažem da neki prijedlozi se preklapaju, odnosno, da ima vrlo sličnih prijedloga, pa zato kažem, ja ću se za ovaj prijedlog suzdržati. Molim vas još jednom, gospodine Spahiću, još jednom vas molim ko je za ovaj prijedlog broj 5. gospodina Spahića.

Tko je za?

Tko je protiv ovog prijedloga?

Od 34 nazočna – za je bilo 14 – protiv 4, oni ostali su onako po našem običaju suzdržani, prijedlog je usvojen. Hvala lijepa.

Ovim smo zaključili 9. točku dnevnog reda.

Gospodine Špiriću, ako ga nema tu. Imamo i prijedlog zaključka gospodina Špirića, izvolite, gospodine Silajdžiću.

HARIS SILAJDŽIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se izlaganje/

PERO SKOPLJAK

Ja vas molim da ne pravimo ovdje nepotrebnu gužvu. Ja sam rekao da pismeno podnesete svoje prijedloge, da se o njima izjašnjavamo. Prema tome, to, gospodine Rakiću, ako niste uradili, ja vas molim da idući put to uradite i mi ćemo se izjasniti o tome. Molim vas da poštuju proceduru kao i ostali. Smatram da smo time ovu 9. točku iscrpili i idemo na točku 10.

Ad.10. Realizacija plana Međunarodnog fonda za deminiranje i pomoć žrtvama mina u BiH

Materijal imate pred sobom, izvjestitelja imamo li ovdje nazočnog?

MIRSAD KURTOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, kolega Prlić, koji je zauzet drugim obavezama, me zamolio da pokušam neka dodatna objašnjenja da dam, vezano za ovu tačku dnevnog reda. Naime, kao što znate, uz posredstvo Vlade SAD, formirana je međunarodna jedna institucija, Međunarodni fond za uklanjanje mina, i ona zbrinjavanja osobe koje nastradaju od mina. U tom smislu su Slovenci, kao nosioci aktivnosti, zajedno sa Vladom SAD, Svjetskom bankom i drugim zemljama donatorima, organizovali dvije donatorske konferencije, na kojima se prikupljaju finansijska sredstva za realizaciju ovih projekata.

BiH, kao, nažalost, jedna od rijetkih država koja ima najveću koncentraciju mina u svijetu je vrlo zainteresovana za ovaj projekat i djelovanje ovog Međunarodnog fonda u prethodnom periodu je uglavnom bilo usmjereno na BiH.

Prethodna donatorska konferencija koja je održana u svrhu prikupljanja finansijskih sredstava ocijenjena je i po našem mišljenju i mišljenju međunarodnih asistenata kao vrlo uspješna i predviđenih 24 miliona dolara, koliko je bio cilj donatorske konferencije su prikupljena, od čega je u implementaciji negdje oko 13,2 miliona dolara.

Shodno zaključcima Vijeća ministara BiH, odnosno, u duhu sa propozicijama rada Međunarodnog fonda za uklanjanje mina i zbrinjavanje žrtava minsko-eksplozivnih sredstava, Ministarstvo vanjskih poslova je uputilo ovu informaciju da upozna Parlamentarnu skupštinu BiH, odnosno u ovom slučaju Predstavnički dom PSBiH o rezultatima dosadašnje aktivnosti i kako one teku dalje nekim planovima.

Iz bilateralnih razgovora koje smo imali sa predstavnicima slovenačke Vlade i odgovarajućim rukovodstvom ovog međunarodnog fonda, koji obavlja ove aktivnosti, imamo informacije da aktivnosti u ovom smislu dobro teku, međutim, ima jedna objektivno-subjektivna okolnost koja, nažalost, ne ukazuje da će BiH, kao država koja je najveća žrtva mina i minsko-eksplozivnih sredstava, još u doglednoj budućnosti riješiti ovaj problem. Naime, i najoptimističnije prognoze ukazuju da BiH neće ukloniti minsko-eksplozivna sredstva u narednih 30 – 50 godina.

Ja bih na kraju samo konstatovao, znači, predviđene aktivnosti u radu Međunarodnog fonda se obavljaju onako kako je planirano, međutim, to još uvijek nije u onom obimu u kojem bi BiH trebala pomoć, kao i drugim zemljama, nažalost, u regionu, odnosno, našim prvim susjedima, koji su, takođe, zbog proteklih ratnih dejstava izloženi sličnim problemima i imaju i dalje iste probleme kao BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Evo, čuli smo izviješće. Prema tome, mi smo ovu realizaciju plana, evo, čuli, pročitali materijal, primili k znanju. Ima li neko primjedbi na sve ovo, na izlaganje gospodina ministra. Ima li nekih sugestija, izvolite, ako neko ima na ovu tematiku.

SUADA MUMINAGIĆ

Poštovano predsjedništvo, kolege i kolegice poslanici, nemam primjedbu na ovo šta je urađeno u '99. godini, izašla sam da dam podršku ovom planu za 2000. godinu, odnosno njihovom zahtjevu za jednu podršku, da se prikupe sredstva za 2000. godinu, kao što vidite, ovdje na kraju ove informacije stoji da će trebati 10 do 14 miliona dolara prikupiti, da bi se isto toliko sredstava koristilo od SAD, ako sam ja dobro shvatila.

Mi ćemo, vjerovatno, imati na narednoj sjednici, ako se Kolegij potruži pa pribavi informaciju o pripremama za donatorsku konferenciju, ja bih i za donatorsku konferenciju i za sve druge solucije koje se ukažu dala podršku da se ova sredstva prikupe, jer mislim da danas nikome ne treba, među nama bar obrazlagati koliko je to akutno pitanje deminiranja i koliko dugo godina ćemo ovim tempom vršiti deminiranje. Mislim da treba dati podršku organima koji rade na ovome da prikupe sredstva i, ako nema drugog izlaza, bar na donatorskoj konferenciji.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, jedina važnija stvar u BiH od lokalnih izbora koji su bili prije nekoliko dana je smrt troje djece, koji su poginuli ovdje na bosanskim poljima smrti, kako to danas piše jedan od listova u BiH. Smrt troje djece od 10, 11 i 12 godina je, plediram, jedina, čini mi se, stvar koja bi ovdje mogla da ovu Parlamentarnu skupštinu ujedini po pitanjima podrške deminiranju u BiH u narednim godinama, jer kako stvari stoje nećemo problem žrtava i mina riješiti za jedan dugi niz godina. Zbog toga bih htio, naravno, da podržim sve napore međunarodne zajednice i sve napore domaćih stručnjaka u vezi sa ovim projektima, želio bih da se pridružim zahtjevu gospođe Muminagić u vezi sa projektima u okviru Pakta stabilnosti u jugoistočnoj Evropi koji se odnose na ovu problematiku i želio bih da zaista u ovoj problematici, onu maloprijasnju dosta neugodnu repliku između livada i pašnjaka, obilježenu političkim notama, da nam priča o livadama i pašnjacima bude priča o onome što oni izvorno jesu, a ne o onome što smo mi u svojim replikama, ovdje na parlamentu, od njih učinili. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih željela da podržim prijedlog gospođe Muminagić, a, evo, gospodin Rasim Kadić mi je uzeo dio onog što sam htjela reći, a to je da izrazim duboko saučešće porodicama koje su juče izgubile svoju djecu, radi se o pogibiji jedne djevojčice od 12 godina i dva dječaka od 11 godina, koji su, igrajući se na jednoj takvoj livadi, izgubili svoje živote.

Uklanjanje mina nije samo gubitak ljudskog faktora, što je, naravno, najvažnije, nego i gubitak ogromnih površina obradivih, tako da to ima i svoj značajan ekonomski aspekt, a treći aspekt je i značajno smanjenje povratka upravo zbog miniranih sela i naselja, jer se povratnici boje vraćati na područja koja su minirana, to

ima trojako dejstvo i ja tako od sveg srca podržavam svaku mogućnost dobijanja sredstava za deminiranje.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodo Filipović.

MIRKO BANJAC

Prije svega, takođe se pridružujem svim poslanicima i mislim da bi trebalo kolektivno, kao Predstavnički dom, da izrazimo saučešće porodicama čija su djeca nastradala i predložio bih da to uradimo kolektivno, to je prvo i ja u svoje ime izražavam najdublje saučešće i molim da zajedno to uradimo, da ne idemo ovako svi pojedinačno, jer znamo da svi suosjećamo sa porodicama i ne daj Bože nikome takve tragedije.

Drugo, možda i jedno pitanje prije mog prijedloga, ja sam mislio da ovdje predložim da Predstavnički dom donese zaključak ili preporuku da se apeluje na sve međunarodne donatore i sve druge međunarodne i finansijske subjekte da pomognu realizaciju programa deminiranja u BiH. Da jedan zaključak u vidu apela uputimo međunarodnoj i domaćoj javnosti za realizaciju ovog projekta, jer ovo je izuzetno važan projekat za narod, jer džaba nama sve ako će nam najmlađi ovako prolaziti i mislim da se moramo, da li je ovaj zaključak najuputniji, ali mislim da bismo u svakom slučaju trebali donijeti takav zaključak, pa ako ništa drugo, da uputimo preko sredstava informisanja međunarodnoj i domaćoj javnosti, a i Savjetu Evrope bi trebalo da se uputi ovakav jedan apel, da Skupština Savjeta Evrope podrži i da preporuku donatorima i finansijerima da se ovaj projekat podrži.

BRANKO DOKIĆ

Ja ne bih ponavljao ono što su moji prethodnici rekli, izuzev što bih podvukao da zaista moramo pozdraviti podršku međunarodne zajednice da se ovaj jedan ogroman problem riješi, ali istovremeno, ja želim da naglasim da ne mogu biti zadovoljan sa dužinom roka koji je predviđen da se to deminiranje izvrši. Ja sam duboko ubijeden da ne može niko ovdje biti zadovoljan sa tim rokom, a ono čega se bojim, postoje danas i elektronska sredstva i fizička sredstva za deminiranje i to bi moralo da bude znatno, znatno efikasnije. Ono čega se ja bojim a, evo, i javno ću izreći ovdje jeste da se oko mnogih tragedija, vezanih za postojeće mine, prave i razne vrste biznisa i da postoje institucije koje dugoročno planiraju svoju egzistenciju na osnovu toga.

Stoga tražim od Ministarskog savjeta da napravi jedan ozbiljan izvještaj po ovom pitanju, cjelovit izvještaj, možda nije dobra riječ, ozbiljan, izvinjavam se, jedan cjelovit, detaljan izvještaj po ovom pitanju i da se nađe načina da se ovaj rok, zamislite rok 30 do 50 godina, ja to ne mogu da prihvatim, da se taj rok znatno skрати i da se napravi finansijski projekat za vrijeme 5, 10, 15 pa i do 40 godina. Šta to znači? Ubijeden sam da se može, i ne govorim napamet, ako kažem da se oko ovoga prave razne vrste biznisa, od privatnih do institucionalnih.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, povodom ovog jednog od tragičnih slučajeva, koji je odnio živote mladih, naravno da je razumljivo naše suosjećanje sa porodicom, ali postoji odgovornost zajednice, koja danas ima takva saznanja da je takvo stanje prostora u BiH, da je nužno, ipak, donijeti neki zaključak koji se tiče ovog problema.

Prvo, mislim da je uočljivo da se u posljednjih godinu – dvije dana, potpuno izbacuje iz prvog plana naše javne odgovornosti, i u parlamentima svih nivoa vlasti, vladama svih nivoa, a posebno nema dovoljno odgovornosti za obilježavanje miniranih mjesta koja su identifikovana, to je vrlo ozbiljno, to se, uglavnom, bilo kiša bilo snijeg, potaru, jednostavno, žute trake i ostanu, recimo, mjesta koja su potpuno minirana, ostanu napuštena i od čuvara koji su zaduženi da blokiraju odlazak ljudi koji ne znaju da se u susjednoj šumi, u susjednom kraju, da se tamo može naići na smrt. Za mene je prvi zaključak da Parlamentarna skupština BiH preporuči Vijeću ministara BiH i preporuči svim vladama u BiH, lokalnim, entitetskim i kantonalnim, da vrlo precizno zatraže odgovornost i ličnosti, funkcionere, ministarstva i strukture koje će se brinuti za obilježavanje i upozoravanje na takve prostore na kojima se nalaze mine. To je prvo.

Drugo, postavlja se pitanje, kakvo je obeštećenje i osiguranje onih koji stradaju i protiv koga se diže krivični postupak, javni, ukoliko neko strada, a da su takvi uzroci te tragedije, bilo da je riječ o novim invalidima, bilo da je riječ o stradanjima i smrti. Treće pitanje koje želim da preporučim kao prijedlog Parlamentarnoj skupštini BiH, javnosti, jeste da se pomognu radiotelevizijske stanice, mediji, štampa pa, evo, i ovaj javni servis Televizije BiH, ali i drugi mediji u cijeloj BiH, da se iznađu sredstva za dva pravca.

Prvo, za jednu informativnu kampanju, koja bi bila vrlo jasna i obnovljena u BiH, da ljudi znaju kakve opasnosti, posebno djeca, ali i odrasli, kakve opasnosti mogu imati i posljedice u vezi sa ovim.

Drugo, da se podrži snažnije u ministarstvima za obrazovanje, na različitim nivoima, precizno program koji bi ojačao informativni program i obrazovnu edukaciju djece, odraslih i starih u vezi sa ovim problemom. Očito je da se vidi da je neophodno da se vrati u prvi plan informisanje o stvarnim posljedicama ovog rata i o stvarnim problemima sa kojima će se ljudi suočiti, 10 – 20 – 30 godina, to su čitavi životi i zbog toga bi bilo važno da mi preporučimo ministarstvima, mislim da to možemo uraditi, da obrazovne programe i informativne programe i informativnu kampanju vode u interesu građana BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Samo da se ne ponavljamo. Ja ću predložiti zaključak obiteljima unesrećenih, poslati, uputiti odavde izraze sućuti, oficijelno ispred Zastupničkog doma PSBiH, a ovaj projekat podržati i apelirati na njegovo sprovođenje, te edukaciju u smislu preventive u ovoj problematici. Da se o tome ne ponavljamo, u tom smislu ćemo izglasati jedan zaključak.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem se. Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici – poslanici, da ne bi ostao gorak utisak iz ove rasprave o jednoj vrlo teškoj temi, o jednom vrlo teškom konkretnom događaju, i da Parlamentarna skupština BiH, odnosno poslanici – zastupnici ne bi ostali samo na deklaraciji traženja sredstava od drugih, u želji da promoviramo lični primjer, ja predlažem, uz, naravno, sve ove zaključke koje smo ovdje imali, da pored izraza saučešća, Predstavnički dom PSBiH donese zaključak po kojem će se jedan mjesečni paušal svih 42 poslanika – zastupnika Predstavničkog doma PSBiH, kao lični primjer predstavnika političkih stranaka, odnosno, izabраниh poslanika i zastupnika, uplatiti u Fond za deminiranje i pomoć žrtvama mina i da uz tu odluku ide i naš zahtjev međunarodnoj zajednici da ovaj fond pojača.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Tokiću. Evo, smataram da smo iscrpili rasprave, svi podjednako mislimo.

MIRSAD KURTOVIĆ

Dame i gospodo, obzirom da je bilo i nekih pitanja zašto se ovaj proces ne ubrza, dijelim potpuno vašu i zabrinutost i vaše nestrpljenje. Međutim, kroz određene informacije koje je Komisija za deminiranje BiH, koja egzistira, kao što znate, kroz informacije i razgovore sa međunarodnim sudionicima koji pomažu u rješavanju ovog problema, moram da vam ukažem na jedan vrlo težak problem koji je vezan za proces uklanjanja mina u BiH. Nažalost, u proteklom ratu miniranje i postavljanje minsko-eksplozivnih sredstava je vršeno nasumice. Vi nemate tačno niti plana niti karte niti gdje se šta nalazi, otuda se dešavaju ovako incidentni i ekscenčni slučajevi. Možda bih ja ovom svemu, da bismo smanjili ovaj rizik, uputio još jedan apel, da svi oni koji išta znaju gdje su određena minska polja postavljena, da te informacije dostavljaju našoj Komisiji za deminiranje.

Što se tiče brzine rješavanja ovog problema, to sve zavisi od toga koliko informacija imamo o minsko-eksplozivnim sredstvima i regionima gdje su ona postavljena, a isto tako i dotoka donatorske pomoći, jer većina opreme sa kojom se pokušava doći do minsko-eksplozivnog sredstva je vrlo skupa, ako je na nepristupačnom terenu ili ako je na pristupačnom terenu, onda ona zahtijeva angažovanje jedne malo drugačije, specifične i mehanizacije i opreme itd. Znači, ja bih se svim ovim apelima pridružio uz molbu da svi oni koji znaju bilo šta o postavljanju, i na kojem terenu, i na kojem mjestu minsko-eksplozivnih sredstava, da takve informacije dostave Komisiji za deminiranje, kako bi se izvršilo blagovremeno markiranje, ako se ne uspije baš ukloniti svako od tih eksplozivnih sredstava.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Smatram da smo ovim iscrpili rasprave, a ja, evo, još jednom kažem, još jednom ponavljam zaključak ove točke dnevnog reda. Obiteljima unesrećenih uputiti izraze sućuti, pod broj jedan. Pod broj 2. podržati ovaj projekat, apelirati na sve one koji su za njega zaduženi da ga do kraja provedu, efikasne mjere zaštite i preventive i edukacije ljudi da bi ovakvih žrtava bilo što manje i konačno apel

uputiti, sukladno baš gospodinu ministru kako je sad diskutirao, da se svi oni koji bilo šta znaju o minskim i eksplozivnim sredstvima i o njihovom postavljanju, nalaženju i, ne znam ni ja, da im se uputi apel, da čim prije na određene institucije prenesu informaciju.

Možemo li sa ovim zaključiti ovu diskusiju, odnosno, jesmo li za ovakav zaključak?

IBRO SPAHIĆ

I da damo ovih 400.

PERO SKOPLJAK

Imamo i ovaj Tokićev, oprostite, Tokiću, molim te. Imamo konačno i ovaj prijedlog da mjesečni paušal damo Fondu za deminiranje. Ovo dajemo kao posebno izglasavanje, ja smatram da to trebamo. Ko je za to da jedan paušal damo mi ovom fondu? Ne znam je li vam jasno pitanje? Paušal koji je gospodin Tokić ovdje predložio.

- 24 od nazočnih
- Ko je protiv? Da dovedemo do kraja glasovanje.
- Ko je iz Federacije BiH za ovaj prijedlog? Hvala.
- Ko je protiv ovog prijedloga.
- Iz RS, ko je za? Hvala lijepa.
- Ko je protiv prijedloga?

Ovaj prijedlog je prošao i na entitetskom nivou. Hvala vam lijepa.

Ad. 11. Davanje suglasnosti za ratificiranje ovih prijedloga a),b),c),d),e),f),g).

Ove prijedloge predlažem da izglasamo u paketu.

Ko je za? Hvala lijepa.

Ko je protiv? Nema niko.

Ovi su prijedlozi prošli, odnosno, date su suglasnosti za ratifikaciju ovih sporazuma. Ima li neko primjedbu na glasovanje? Hvala lijepa. Prelazimo na 12. točku dnevnog reda koja se nekoliko puta pojavljivala ovdje pred ovim uzvišenim domom.

Ad.12. Potvrđivanje imenovanja glavnog revizora i zamjenika

Ovdje imamo tri čovjeka. Imena njihova imate, već su se vrtjela ovdje nekoliko puta. Ja ovu točku dnevnog reda stavljam sada na raspravu. Ukoliko imate, glasovat ćemo opet u paketu za sve tri osobe. Izvolite, gospodo.

Niko se ne javlja.

Ko je za to da se ove tri osobe, koje su nama predstavljene imenom i prezimenom, budu stavljene na ove dužnosti, imate li ovdje točna imena ove trojice, nekoliko puta su čitana ovdje na Zastupničkom domu PSBiH. Mislim da to imate i u svojim materijalima.

Imamo imenovanje gospodina Ivana Miletića na dužnost glavnog generalnog revizora, odnosno gospode Samira Mušovića i Dragana Kuline na dužnost zamjenika glavnog generalnog revizora.

Ko je za? Hvala.

Ko je protiv? – 2.

Ko je iz Federacije BiH za?

Protiv?

Iz RS, ko je za? Hvala.

Protiv?

Smatramo da je ovaj prijedlog za revizore, odnosno, za ove dužnosti prošao. Prema tome, ovi ljudi su usvojeni, konstatiramo to. Ova tri imena koja ste ovdje imali, gospodin Ivan Miletić, na dužnosti glavnog revizora, gospoda Samir Mušović i Dragan Kulina imenovani su na dužnost zamjenika glavnog revizora. Hvala vam lijepa.

Samo vas molim, oko Ustavnopravne komisije. Evo, dajemo pauzu za ručak sat vremena, dotle će Ustavna komisija zasjedati i dati nam mišljenje oko Vijeća ministara BiH.

/PAUZA/

Pozivam još jednom zastupnike koji su u hodniku da uđu. Konstatiram da nas, ipak, ima 25. Korum za odlučivanje i valjan rad imamo. Prelazeći na 13. točku, smatram da trebam nekoliko riječi ovdje reći. U prethodnom izglasavanju dnevnog reda je bila predviđena točka Problematika oko gospodina Ibrahima Đedovića. Srećom imamo među nama ovdje gospodina Đedovića, pa, prema tome, ja sam zamolio gospodina Špirića da odustane od te točke koju je on predložio za dnevni red, što je on i učinio, umjesto te točke, mi stavljamo 13. točku dnevnog reda.

Ad.13. Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH i ministarstvima BiH

Prema, tome prelazimo na ovu točku dnevnog reda i molim Komisiju za ustavna pitanja da nam referiraju o svom sastanku.

MIRKO BANJAC

Koleginice i kolege, Ustavnopravna komisija smatra da postoji ustavni osnov za donošenje Zakona. Mi nismo ulazili u sadržaj, to je ostavljeno poslanicima. Što se tiče Ustavnopravne komisije, sve ste čuli.

PERO SKOPLJAK

Hvala vam lijepa. Evo imamo i ovo izvješće. Na ovaj predloženi zakon, imamo i amandmane. Ja ću zamoliti da ljudi koji su podnijeli amandmane njih najbolje i obrazlože, odnosno, smatram da će oni to najbolje uraditi. Ja otvaram

raspravu i pozivam gospodina Nikolu Špirića da obrazloži svoja 3 ili 4 amandmana koja ovdje ima podnesena.

Može i tako, gospodine Špiriću, ko se javlja za raspravu? Izgleda da ćeš ti, ipak, Špiriću, biti na redu. Želi li neko raspravljati na ovu temu?

Evo, stigao nam je gospodin Zlatko Lagumdžija, koji je bio do sada odsutan pa ga mi pozdravljamo. Ja sam njega pozdravljao i prije izbora.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja ću ukratko da dam opšte viđenje vezano za ovaj zakon, onda ću, naravno, preći na amandmane. Ja ne sporim da je u izradu ovog prijedloga zakona, vjerovatno uloženo dostra truda i dosta razgovora, ali ja mislim da sa ovim zakonom ništa novo, kvalitetno, BiH neće dobiti, a, evo, pokušat ću da to obrazložim.

Naime, ja sam dobio prijedlog zakona, gdje se nije znalo ko je autor, a poziva se na Predsjedništvo BiH, a Predsjedništvo BiH, po Ustavu, barem ja nisam mogao da nađem nijednu tačku u Ustavu gdje se kaže da Predsjedništvo BiH može da predlaže zakonske projekte. Dakle, izgleda da ovdje sve može, pa i to. Dakle, sad je predlagač, ja mislim, Kolegij Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH. U obrazloženju ustavnog osnova za donošenje ovog zakona, navodi se član 4., stav 4.a) i 5., stav 4. Ustava BiH, zaboravlja, ili namjerno ispušta član 4. stava 3.a) u kojem se kaže: sve vladine funkcije i ovlaštenja koja nisu ovim Ustavom izričito povjerena institucijama BiH, pripadaju entitetima. Otuda proširenje ovlaštenja i broja ministarstava u okviru Savjeta ministara BiH zahtijeva, prije svega, entitetsku saglasnost, izvedenu sa članom 4., tačka 5. Ustava BiH. Ja ne želim da sporim da li je to 5 – 6 – 10 – 20 ministarstava, ali mislim da bi trebalo njegovati proceduru u smislu kako se može ulaziti u izmjene onih stvari koje zadiru u Ustav BiH, odnosno, kako voditi usaglašene aktivnosti da ne bi dolazilo do eventualnih sporova. Ono što ja imam kao amandman broj 1, odnosi se na član 3. Zakona, teksta ovog zakona u kojem se, u Prijedlogu zakona kaže: Savjet ministara BiH sačinjavaju predsjedavajući Savjeta ministara BiH, koji je ujedno i ministar jednog ministarstva i pet ministara, ministar za ljudska prava i izbjeglice, ministar za Trezor institucija BiH, ministar za evropske integracije i Pakt stabilnosti i ostala ova tri ministarstva koja su do sada bila.

Ja predlažem novi tekst, gdje kaže, postojeći tekst člana 3. Zakona zamijeniti sa tekстом. Evo iz kojih razloga, želim da vam to obrazložim. Ja mislim da onaj, ovo je, naravno, politička rasprava. Onaj ko se bavi strukom ili iole za sebe misli da se bavi strukom, ne može stajati iza ovakvog prijedloga. Ovo je neviđeno u svijetu. Nabrojte mi, čujte, ministar za evropske integracije i Pakt stabilnosti. Nabrojte mi i jednu državu koja jednostavno vodi računa o Paktu stabilnosti, da ima to ministarstvo. Hoću da kažem svoj osjećaj, da se ovdje pokušalo, od Predsjedništva BiH do ostalih, da se da do znanja međunarodnoj zajednici kako ćemo mi, tobože, voditi računa o uključenju BiH u Pakt stabilnosti, ali zadatak i vođenje računa je zadatak kompletnog Ministarskog savjeta BiH, Predsjedništva BiH i ostalih.

Druga stvar, ja mislim da naslov ministar za Trezor institucija BiH... To nigdje u svijetu nije viđeno. Ne može to, prvo ne trpi stručnu kritiku, da ne govorimo političku. Ako je to uvođenje ministarstva finansija na mala vrata, a u suštini jeste, jer znate svi šta je trezor, šta u teorijskom i praktičkom smislu znači trezor, onda moramo ovdje otvoriti neke druge rasprave. Zato da bi se te stvari riješile, ja predlažem novi tekst koji glasi, Savjet ministara BiH sačinjavaju predsjedavajući Savjeta ministara BiH, dva ministra bez portfelja, dakle, predsjedavajući i ministri bez portfelja bi koordinirali sve aktivnosti vezane za razne deklaracije, bonsku, madridsku, itd. i preostala tri ministarstva bi ostala nepromijenjena, ministar za inostrane poslove, ministar za civilne poslove i komunikacije, Ministarstvo za spoljnu trgovinu i ekonomske odnose. Mandat predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH bi trajao osam mjeseci, nakon toga, Predsjedništvo BiH će imenovati drugog predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH iz drugog konstitutivnog naroda, iz reda ministara bez portfelja, s tim što ministri bez portfelja ne bi imali pomoćnike i zamjenike. To bi bio jedan skladan odnos i napravio bi se pomak u funkcionisanju, ubijeden sam, Ministarskog savjeta BiH i postigli bi se novi kvalitetni rezultati u radu Ministarskog savjeta BiH.

Amandman broj 2. odnosi se na član 8. gdje se traži izmjena prve alineje koja glasi: Savjet ministara BiH podnosi ostavku, ako mu u bilo koje vrijeme jedan od domova Parlamentarne skupštine BiH izglasa nepovjerenje. Ostali tekst ovog člana predlažem da ostane isti. Evo iz kojeg razloga. Dom naroda i ne potvrđuje sastav Ministarskog vijeća BiH, to radi Predstavničko vijeće Parlamentarne skupštine BiH. Maloprije smo pričali, vodili smo raspravu godinu dana, da li Ministarski savjet radi, kako, na koji način, a ovdje smo definitivno blokirali da ne postoji nikakav način da se, recimo, smijeni Savjet ministara BiH ukoliko ne radi dobro. Mislim da ono što smo do sada radili i rasprave koje smo vodili nisu na liniji da dođemo do nekog kvalitetnog rješenja. Dobio sam upozorenje da ovo što ja predlažem nije u skladu sa Ustavom.

Pošto sam čovjek koji je opredijeljen da štiti Ustav, ja mogu ovaj amandman i povući, ali ima mnogo stvari koje prolaze ovdje, koje nisu u skladu sa Ustavom, a kaže se da jesu. Ja mislim da mi moramo napraviti takav zakon u kojem će se omogućiti da Vijeće ministara BiH bude smijenjeno onog trenutka kada se ocijeni, kada ovo Predstavničko vijeće ocijeni da ne radi dobro.

Amandman broj 3. Postojeći tekst člana 38. predlažem da se mijenja tekst „ministarstva BiH“ sa tekstem „Ministarstvo inostranih poslova, Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija, Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa i dva ministarstva bez portfelja“. Pošto su u obrazloženju ovog prijedloga zakona taksativno nabrojani portfelji, dakle, zadaci ministara, novoimenovanih ministarstava, ja predlažem da se definiše novi član 39. koji bi glasio: Zadatak ministarstava bez portfelja bio bi koordinacije i aktivnosti vezane za član 3., stav 1. Ustava koji se odnosi, vezano za pitanje izbjeglica i azila u BiH, obezbjeđivanje uslova za nesmetano odvijanje funkcije Trezora BiH, ako se taj zakon usvoji, te provođenje mjera neophodnih za uključivanje BiH u evropske integracione procese i koordinacija aktivnosti u okviru Pakta za stabilnost. To bi bio zadatak tih ministarstava bez portfelja. Samim tim bi se obezbijedio i konsenzus i paritet, logična rotacija, jer bi kopredsjedavajući, kad mu istekne mandat, istog trenutka postajao ministar bez portfelja i lagano nastavio u kontinuitetu da radi ono što je, maltene, radio kao predsjedavajući. Sve drugo je na liniji zakivanja stvari i, na kraju krajeva, mislim da

nije u skladu sa ovim što sam se pozvao, na član 3., tačka 5. Ustava BiH. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Imam ovdje jednu zamolbu i jednu informaciju. Molim predstavnike javne riječi da od sada ulaze dolje na ona donja vrata, jer ova vrata su predviđena samo za zastupnike, odnosno, kao interni ulaz, ovo je samo tehnička napomena.

MIODRAG DERETIĆ

Pozdravljam uvažene kolege predsjedavajuće, uvažene kolege poslanike, goste i predstavnike sredstava javnog informisanja. S obzirom na to da se prvi put javljam za diskusiju kada je u pitanju Prijedlog zakona o Savjetu ministara BiH, ja imam u načelu nekoliko, prije svega suštinskih primjedbi. Osnovna primjedba je na sam tekst Prijedloga ovog zakona, koji aposlutno nema preambule. Ja sam sa stručnim službama obavio razgovor po tom pitanju, dobio sam odgovor koji mene apsolutno ne zadovoljava, a odgovor je bio, pokušat ću da to reproduciram, da u obrazloženju postoji šta je ustavni osnov i zaista, kad se čita obrazloženje, sve ovo što stoji u obrazloženju, u svakom slučaju bi trebalo da bude i da stoji u preambuli ovog zakonskog propisa. U tom kontekstu i predlažem da se to tako i napravi. Da se prijedlog u tom smislu i dopuni, jer mi kada usvajamo zakon, onda usvajamo zakon u integralnom tekstu, koji mora sadržavati preambulu, onaj tekst i same određene odredbe koje se odnose na to kad on stupa na snagu, itd.

Moram ovdje konstatovati da, nažalost, to nije prvi put, da upravo ovakve i nacрте i prijedloge određenih zakonskih projekata dobijemo. U tom kontekstu, mislim da se to ubuduće ne bi trebalo dešavati.

Što se tiče člana 6., ja ću odmah ovdje, a vezano za amandman 2. reći, pozivajući se na odredbe koje sam ovdje decidno naznačio, na Aneks IV Dejtonskog sporazuma, član 1., tačka 3., na odredbu člana 1., tačka 3. Ustava BiH gdje stoji da je BiH sastavljena od dva ravnopravna entiteta. U tom kontekstu, smatram da je jedino rješenje, ispravno rješenje, da predsjedavajući u Savjetu ministara BiH iz reda srpskog naroda treba da bude na ovoj funkciji i da je obavlja pola mandata, a drugu polovinu mandata treba da obavljaju predstavnici, odnosno predsjedavajući iz druga dva konstitutivna naroda. Svako drugo rješenje mislim da bi bilo kontra i Dejtonskog sporazuma i Ustava BiH.

Također, vezano oko proširenja ministarstava, u članu 38., smatram, i dobrim dijelom podržavam diskusiju prethodnika, da uvećavanjem ministarstava, kako je to predloženo u ovom prijedlogu, mislim da se apsolutno anuliraju odredbe člana 3. Ustava BiH, stav 3.a), ja to ne bih sada ovdje posebno apostrofirao, jer je to kolega Špirić već maloprije istakao. Međutim, ja bih ovdje rekao još nekoliko riječi. Primjera radi, predlaže se novo ministarstvo, ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice. Pa mi na nivou BiH već imamo nekoliko institucija, od ministarstava koja postoje i u RS za izbjegla i raseljena lica, i u Federaciji BiH, postoje, takođe, pored ove institucije koja se isključivo bavi ovom problematikom, problematikom izbjeglih i raseljenih lica,

imamo ustrojene i ombudsmane koji se, takođe, brinu za ovu kategoriju lica, a, takođe, postoji i jedna Komisija za ljudska prava sa sjedištem u Sarajevu, kojoj se neposredno svaki građanin BiH može obratiti za zaštitu svojih prava, ne samo imovinskih prava, nego i kada je u pitanju naknada šteta i bilo koja druga povreda i odredbi Dejtonskog sporazuma i Ustava BiH. Zato mi je, zaista, vrlo čudan prijedlog koji je došao od Predsjedništva BiH za instaliranje ili formiranje jednog novog ministarstva koje se zove o ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice.

Ministarstvo za Trezor institucija BiH, Ministarstvo za evropske integracije, ne bih se posebno osvrtao, obzirom da je o tome i Nikola maloprije već dosta rekao, ali, možda je nužno samo napomenuti, kada je u pitanju Ministarstvo za Trezor institucija BiH, ponovo ne mogu a da se ne vratim na ovu odredbu člana 3. Ustava, 3.a). gdje se kaže: "Sve što ovim Ustavom izričito nije naznačeno da pripada entitetima". Ja koliko znam, a pratim redovno i Skupštinu RS, o ovome nije uopšte raspravljano. Duboko sam ubijeden da poslanici, srpski poslanici iz RS, uopšte nemaju mandat da danas o ovome odlučuju.

PERO SKOPLJAK

Predlagač ovog zakona su trojica članova Kolegija, kao zastupnici, je li u redu tako?

NIKOLA ŠPIRIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se izlaganje/

PERO SKOPLJAK

Evo, imamo ovdje, uostalom, raspravu o tome da vidimo šta ...

Zapisnik sa 17. sjednice Radne komisije za ustavna i pravna pitanja Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 12.04.2000. godine. Sjednica je počela tada i tada i nazočni bili, te je za sjednicu predložen i usvojen sljedeći dnevni red:

1. Razmatranje Prijedloga zakona o Vijeću ministara BiH i ministarstvima BiH, predlagač Kolegij oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Ad.1. Nakon provedene rasprave, Komisija je zaključila da postoji ustavni osnov za donošenje Zakona i nije ulazila u sadržaj Zakona primjedbom da Kolegij ne može biti predlagač Zakona, nego članovi Kolegija pojedinačno, kao poslanici.

Ovim dajem odgovor na ovo pitanje da je Kolegij u sastavu: gospoda Mirko Banjac, Pero Skopljak i Halid Genjac, kao zastupnici, dali su Prijedlog ovog zakona. To ćemo u tekstu zamijeniti.

Hvala vam lijepa. Ja moram vaše amandmane dati na glasovanje.

IBRO SPAHIĆ

Ja bih molio samo, da ne bi ostalo nejasno, pošto su izlagali svoje prijedloge, pošto smo čuli prijedloge gospodina Deretića, zadnji je prijedlog bio, i prije toga je bio gospodin Špirić. Sad smo razjasnili važnu stvar, ko će nam odgovarati na

amandmane, da li prihvatate amandmane ili ne prihvatate, to je jako bitno. Neko od tri člana Kolegija u ime vas će odgovarati na ta pitanja.

Ja moram da nešto pitam, pošto nisam dobro čuo ili nisam dobro razumio Vaš prijedlog, kad sam pogledao, kad ste govorili o nekim članovima zakona, gospodine Deretiću, Vi ste spomenuli neku vrstu rotacije mandata koju nisam razumio. Da li biste bili ljubazni, ne morate Vi odmah reagovati, nije nikakva replika, nego kad završi gospođa Havel i ako još neko ima amandmane, da prije nego što se izjasnimo, Vi obrazložite šta Vi podrazumijevate pod dijeljenjem cijelog mandata od osam mjeseci, polovinu mandata koji ima predstavnik, kako ste Vi rekli, ne znam kojih šest, tri, dva, ne znam koja, nisam Vas ja razumio, da pola mandata ima predstavnik, koliko sam shvatio, srpskog naroda, koliko sam ja shvatio, a da drugu polovinu dijele druga dva konstitutivna naroda. Ja to nisam razumio, pa pošto nisam dobro shvatio šta ste htjeli reći, molio bih da, prije nego što se dođe u priliku da se objašnjava, da Vi to objasnite nama, nakon Havel i drugih. Ja Vas nisam razumio pa Vas molim.

PERO SKOPLJAK

Gospođa Ana Havel treba obrazložiti još svoj amandman, pa onda gospodin ...

ANA HAVEL

Cijenjeni zastupnici, ja sam ovaj amandman uložila samo u cilju preciziranja dogovorenih načela. Načela za donošenje Zakona o Vijeću ministara BiH su dogovorena. Mislim da su ona ugrađena ovdje i ja se nadam da ćemo, s obzirom na zaista veliku potrebu da se donese ovaj zakon, ovaj zakon danas i donijeti. Samo toliko.

HARIS SILAJDŽIĆ

Poštovane kolegice i kolege, ja bih ovdje iznio neke načelne primjedbe na ovaj nacrt zakona, ja ga tretiram kao Nacrt koji dolazi iz Predsjedništva BiH, ako mogu tako reći, to je Nacrt Predsjedništva BiH, koliko ja mogu da razumijem.

PERO SKOPLJAK

Nije, to je sad trojice poslanika.

HARIS SILAJDŽIĆ

Ja bih htio da ponovim neke načelne primjedbe, jer se radi, po meni, o narušavanju Ustava BiH, koje smo mi ranije iznosili, i bez obzira na to, mi zadržavamo pravo, na kraju diskusije još da nešto kažemo o ovome i da se, u skladu sa potrebama države, u ovom trenutku i opredijelimo. Po stavu stranke za BiH, ovdje se radi o narušavanju Ustava po dva principa. Prvi princip je princip diskriminacije. U ovom nacrtu uvodi se princip, ili preslikava princip Predsjedništva BiH i princip Doma naroda, princip Centralne banke u nekim segmentima. Mi uvodimo ovdje principe koji su inače označeni kao diskriminatorski i loši i u neskladu sa međunarodnim, posebno sa evropskim standardima i konvencijama. Po ovome, član Vijeća ministara BiH i predsjedavajući Vijeća ministara BiH ne može biti niko ko nije Bošnjak, Srbin ili Hrvat. Svaki građanin po Ustavu može biti to, ova diskriminatorna odredba se uvodi tamo gdje je po Ustavu nema. Ima je u Predsjedništvu BiH, ima je u Domu naroda, ima je u Centralnoj banci, u jednom segmentu, ali je nema u Vijeću ministara BiH, dakle, uvodi se i ova diskriminatorna odredba tamo gdje je nije bilo, po meni, što preslikava jednu opštu tendenciju etničke podjele u BiH, na svim

mogućim razinama i na sve moguće načine uključujući izbore u kojima, nažalost, svi učestvujemo, uključujući i moju stranku.

Drugi princip je princip da odlučujuću riječ o personalnom sastavu Vijeća ministara BiH ima ovaj Predstavnički dom PSBiH. Ako u personalnom sastavu Vijeća ministara BiH, Predstavnički dom ne odlučuje, onda su izbori u potpunosti bespredmetni. Uvodimo nešto što ne postoji u Ustavu i ova dva principa, princip diskriminacije i princip da Predstavnički dom potvrđuje ili odbacuje Vijeće ministara BiH, što je jasno rečeno u Ustavu, na taj način se narušavaju ta dva principa Ustava i moramo biti svjesni, ja sam svjestan toga u ovom trenutku da ovaj nacrt nije ustavan i može nam se desiti da Ustavni sud BiH ponovo proglasi zakon ili neke odredbe, neke članove iz ovog zakona o Vijeću ministara BiH neustavnim.

Kada sam govorio o prvom principu, to je princip diskriminacije, moramo voditi računa o članu 9., iza opštih odredaba koje ostvaruju balans kada je u pitanju srazmjerna zastupljenost naroda.

Drugo, da Vijeće ministara BiH, bez obzira na personalni sastav, ne može provoditi majorizaciju niti raditi na uštrb vitalnih interesa naroda. Zbog čega? Zbog toga što Predstavnički dom ima dvije mogućnosti, ima, prije svega, Dom naroda, ima mogućnost da zaštiti vitalne nacionalne interese, ukoliko su narušeni, a drugo, ovaj Predstavnički dom ima mogućnost da izglasa nepovjerenje Vijeću ministara BiH.

Prema tome, obzrom da takav efikasan mehanizam zaštite postoji i da ga je Predstavnički dom imao u svojoj ruci, preslikavati situaciju iz Predsjedništva BiH, Doma naroda na Vijeće ministara BiH, ne samo da nije ustavno, nego je, po meni, i blokada. Ja bih stao na ovome ovdje, ne bih ulazio u meritum same materije. Iz mog iskustva, i ovo Vijeće ministara BiH će biti, na neki način, razapeto između Predsjedništva BiH, jer se Predsjedništvu BiH daju ovdje ingerencije koje ne postoje u Ustavu, dakle, Vijeće ministara BiH odgovara i Predsjedništvu BiH, odgovara i Predstavničkom domu, mada, po Ustavu, odgovara, podnosi izvještaj Predstavničkom domu i završeno. Ovdje imamo i Predsjedništvo BiH uključeno. Između entiteta, između dva entiteta, između Predsjedništva BiH, između Parlamenta i takvo Vijeće ministara neće moći odgovoriti zadacima, ne zbog slabosti koje su inherentne u samom sistemu, nego i zbog činjenice da je postojeće Vijeće ili Vijeće ministara BiH koje je neustavno, po Ustavnom sudu BiH, i do sada radilo pod takvim uvjetima i mi vrlo dobro znamo kakva su to ograničenja, ali, prije svega sam izašao da kažem, zadržavajući pravo da se i kasnije javim, da kažem da se po dva osnova narušava Ustav BiH ovim nacrtom.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, mi smo danas pred jednim velikim testom, da li konačno iza velikih riječi o evropskim integracijama stojimo i svojim djelom? Sigurno da ovaj prijedlog zakona o Ministarskom vijeću nije idealan i da bi svako nešto unio svoje, neko s namjerom da ga istinski popravi, kako on vidi stvari, a neko s namjerom da spriječi nešto čega se boji da bi moglo da dođe, vođen iskustvom, šta je sve moguće na ovim našim prostorima, ali, kažem, mislim da bi danas trebalo, zaista, da pokažemo minimum spremnosti za kompromis i za usvajanje onoga što, prije svega, nije protiv Ustava jer preko toga ovaj dom ne smije niti može da radi, a što neće, što je u skladu s Ustavom, a što neće ugroziti nijedan od naroda BiH. U tom kontekstu, ja bih rekao da se ne mogu složiti sa svojim prethodnikom, kada je komentarisao da su

neke stvari koje su Ustavom definisane, vezano za Predsjedništvo BiH i Vijeće naroda, preslikane ovdje, tačno je to da u Ustavu ne stoji da se to preslikavanje napravi i u Ministarskom savjetu BiH, ali u Ustavu ne stoji da se to ne može uraditi. Ustavom to nije definisano. Kako praksa govori i kako smo radili, evo, ovo vrijeme iza Dejtonskog sporazuma, jedini način garancije da će biti i kroz ovaj organ zaštićeni interesi sva tri konstitutivna naroda, jeste, čini mi se, upravo ovaj prijedlog kako je i ovdje. Ako dođe vrijeme, pokaže se za 2 ili 3 godine da to nije bilo potrebno, ovo nije napravljeno za vijek vijekova. Ovo nije protiv Ustava, da se razumijemo. U Ustavu nije napisano da treba da bude jedan prema jedan, ali nije ni protiv Ustava. Amandman koji je podnio gospodin Špirić, amandman broj 2., za mene je djelomično prihvatljiv i modifikovao bih ga u sledećem smislu i predložio bih i predlagaču da razmotri, takođe, da svoj član 8. prilagodi. Naime, ovdje se govori kada Ministarski savjet BiH podnosi ostavku i u Prijedlogu zakona stoji da kada mu oba doma Parlamentarne skupštine BiH izglasaju nepovjerenje, a amandman broj 2. gospodina Špirića kaže: "Kad jedan od domova Parlamentarne skupštine BiH izglasa nepovjerenje". Moj prijedlog je treći. Da to bude da kada mu Predstavničko vijeće Parlamentarne skupštine BiH iskaže nepovjerenje. To iz tog razloga što Predstavničko vijeće i potvrđuje izbor članova, odnosno, izbor savjeta, predsjedavajućih i izbor savjeta, prema tome, logično je da mu Predstavničko vijeće iskazuje i nepovjerenje.

Tačno je to da se može postaviti pitanje je li to po Ustavu. Po Ustavu stoji da će Ministarski savjet BiH podnijeti ostavku kada mu Parlamentarna skupština BiH izglasa nepovjerenje. Ali, kada se ispred ovog Parlamentarna skupština doda Predstavničko vijeće Parlamentarne skupštine, mislim da ovo može da bude zadovoljeno. Ja na tome ne insistiram, ali mi se čini logičnim i ujedno nije protiv Ustava. Zadovoljava se ustavni kriterijum. Ovdje se može diskutovati i o broju ministara. Ovdje je sad šest, da li ministri bez portfelja ili kako je predloženo, kako stoji u ovom prijedlogu, ja ću svoj stav prilagoditi na kraju, ali mislim da bi bilo dobro možda opet neko srednje rješenje. Stojim iza toga da nam je potrebno ministarstvo za evropske integracije, jer po Ustavu BiH, BiH je nadležna u potpunosti, spoljnopolitički odnosi su u nadležnosti institucija BiH. Mi ćemo morati, ukoliko zaista želimo istinski u evropske integracije, ne samo u Savjet Evrope. Savjet Evrope je viza za evropske integracije, onda ćemo morati imati, duboko sam ubijeđen, jedno ovako ministarstvo.

Ja bih vas podsjetio da slovenačka Vlada ima možda jedno od jačih, da ne kažem jedno od najjačih, jedno od jačih ministarstava koje je upravo Ministarstvo za evropske integracije, koje broji preko stotine raznih eksperata, pomoćnika, službenika i koji, kad smo bili prošli put, samo prošle godine su preveli na hiljade i hiljade materijala, raznih propisa iz oblasti ekonomije, prava iz Evrope i koje, naravno, nastoje ugraditi u svoj sistem. Zato, još jednom ponavljam, podržavam ovo ministarstvo, a ostavljam, zaista, otvoreno pitanje da li ministri za, kako ovdje stoji, izbjeglice i ministar Trezora, čini mi se da bi ovdje bolje bilo da to budu ministri bez portfelja, a da im u nadležnosti budu, između ostalog, i ti poslovi koji su ovdje predviđeni da to obave ova dva ministarstva.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Dokiću, Vi ćete svoj amandman pismeno priložiti Tajništvu.

MIODRAG DERETIĆ

Ja se izvinjavam, ja sam maloprije propustio samo upravo da se izjasnim o ovome amandmanu kolege Špirića, broj 2. gdje kaže: "Savjet ministara BiH podnosi ostavku, ako mu u bilo koje vrijeme jedan od domova Parlamentarne skupštine BiH izglasa nepovjerenje". U tom kontekstu je sada i diskutovao gospodin Dokić. Ja ću ovdje samo pročitati, doslovce iz Ustava BiH, član 5., tačka 4., pod c) "Ministarski savjet će podnijeti ostavku kada god mu Parlamentarna skupština BiH izglasa nepovjerenje". To se podrazumijeva, dakle, i jedan i drugi dom, a ne samo jedan ili drugi dom. Samo toliko.

IBRO SPAHIĆ

U vezi sa raspravom tri člana našeg doma i članovi Kolegija, podnosioci ovog prijedloga, želim da vam odam priznanje da ste se potrudili da zaštitite interese gdje ste to god mogli, a vidim to crnim slovima ispisano, Predstavničkog doma i Parlamentarne skupštine BiH od strane već jednog prijedloga i nacrtu koji je bio, doslovce, isključivo relacija Predsjedništvo BiH - Vijeće ministara BiH. Vi ste dali, ipak, jedan krupan doprinos i vidim da je taj doprinos ovdje izražen crnim slovima, gdje ste vi omogućili da se može razgovarati o odnosu Predstavničkog doma PSBiH i Vijeća ministara BiH i Predsjedništva BiH, tako da ja mislim da to nije mali napor koji ste učinili da unesete u sve moguće odredbe koje su po Ustavu vezane za odnos između Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara BiH, ono što je nužno, to je ovako, prva moja impresija na osnovu prijedloga. Znači, da ste štitili interese, pokušali ste štititi, koliko ste mogli, interese Skupštine BiH, kao zakonodavnog tijela, koje je odgovorno da ovaj posao radi kako treba i ima primarnu ulogu u odnosu na Predsjedništvo BiH.

Drugo što bih želio reći u odnosu na ovo što ste dali kao prijedlog, odnosno Nacrt ovog zakona, jer ste preskočili sve faze pa ste odmah dali, niste rekli da je po skraćenom postupku, pa ste odmah gurnuli prijedlog. Ovo je trebao biti nacrt. Ali mislim da ste tu možda malo prebacili, to je formalna primjedba. Ovo je vaš nacrt. Ne vjerujem da vi imate neke poslovničke mogućnosti da date odmah prijedlog. Mislim, ako možete, onda u redu, ali vi to malo provjerite da ne budemo formalno grijeshili.

Što se tiče prijedloga ili nacrtu, kako ga ko razumijeva, želio bih upozoriti da je dobro što, u odnosu na amandmane koje smo do ovog trenutka primili, vidi se da ste se trudili i da spriječite da to definitivno bude međuentitetska vlada, trudili ste se da to bude, ipak, Vijeće ministara BiH. Postoji jedan trud, jer svi amandmani koji su dati na vaš nacrt ili prijedlog odnose se na prijedloge koji bi trebali da stvore međuentitetsku vladu BiH. Takva vlada ne postoji ni u Ustavu, ni u duhu, ni u slovu Ustava, ni Dejtonskog mirovnog sporazuma i dobro je što se vi odupirete još tome kao Kolegij. Što se tiče odnosa Vijeća ministara BiH i Predstavničkog doma i Parlamentarne skupštine BiH, želio bih skrenuti pažnju na član 7. Mislim da ne možete vi kao predlagači, mislim da ne bi bilo u redu da stojite iza ovoga prijedloga, pa vam predlažem da razmislite poslije ove diskusije i da preformulišete te stavove, da članovi Vijeća ministara BiH i zamjenici ministara mogu podnijeti ostavke bez obrazloženja. Nije to, znate, privatni posao na koji su oni izabrani, da ne mogu nikom ništa obrazložiti, da mogu napustiti kad hoće svoje mjesto, to ja ne razumijem. Bilo bi dobro da kažete da ne mogu otići bez obrazloženja, faktički, znači, budeš mjesec, dva, dana ministar i ne sviđa ti se nešto, naljutio te neko na sjednici ili imaš neke porodične probleme i ti odeš iz tog vijeća ministara, ionako ga jedva sastavljamo kao zakon, ali

zaista bez ikakvog obrazloženja da odete iz jednog tijela, to nije ukusno. Možda je to moguće poslovnički, to imate pravo.

Što se tiče te druge rečenice, predsjedavajući Vijeća ministara BiH podnosi ostavku Predsjedništvu BiH. Po Ustavu, Predsjedništvo BiH imenuje tog kandidata ili tog čovjeka koji, ministar, predsjednik, znači, prvi čovjek Vijeća ministara BiH, ali on ne može da postoji uopće kao funkcija dok ga ne odobri Predstavnički dom PSBiH. On, faktički, ne bi mogao mimo Parlamentarne skupštine BiH podnijeti ostavku Predsjedništvu BiH. On može pokrenuti svoja pitanja na Predsjedništvu BiH, ali ja ne vidim razloga da neko ko mu odobrava, važniji je onaj ko mu odobri njegovu funkciju i onaj kome on podnosi izvještaj i kome je morao podnositi program rada, valjda on mora njemu podnijeti ostavku, znači da je isključen u ovom dijelu, niste se baš potrudili da sačuvate integritet Parlamentarne skupštine BiH.

U vezi sa onim što mislim da je jako dobro danas ovdje akcentirao gospodin Dokić, to su nazivi ovih ministarstava, tu ste se trudili da se vratimo četiri godine unazad i na onaj prijedlog oko koga je vođen spor već početkom, poslije Dejtonskog mirovnog sporazuma, da li trebamo da budemo jedno suho vijeće ministara od dva, tri poslanika i rotacije ili ćemo napraviti s punim kapacitetom vijeće ministara koje će raditi. Četiri godine smo izgubili i sad konačno isti, faktički, ljudi, isti krug političara, iste političke snage predlažu novi saziv od 5+1 sa vrlo konkretnim i relativno dobrim izborom ministarstava i tu mislim da je sasvim korektno da ostanu evropske integracije i to je već dobro obrazloženo.

Na kraju, u vezi sa onim što mi možemo uraditi. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, zasnovan je, i nije slučajno izabran u Ustavu kao tijelo kojem se odobrava, prije svega, izbor i imenovanje ministra, predsjednika, znači, premijera ili kako ga već zoveš, predsjedavajući, i, naravno, vladu. Ovdje postoji jedan napor koji ste mogli učiniti i koji možete još uvijek učiniti, da prije nego što stupa na snagu, kad ga već odobravamo, kad prođe taj prijedlog, jednako kao što podnosi izvještaj, izvještaj o radu, ne može izvještaj o neradu. Bilo bi korektno da taj koji stupa na snagu, kome odobravamo da on podnese i program rada tog vijeća, jer valjda ima to smisla, jedno je s drugim povezano. Iz duga obaveze, da je on obavezan podnijeti izvještaj o radu, proizilazi da prilikom odobravanja, ja mislim da se može to ugraditi, njegovog imenovanja, on bude odobren sa jednim programom koji se tiče tog rada tog vijeća ministara, jer sada imamo nova ministarstva i vijeće, itd. Mislim da to tehnički možete doraditi, možemo i po članovima to predložiti.

Sad u vezi sa duhom cijelog ovog sastava. Ja smatram da je minimiziran u članovima 27., 28., 29., 30. i 31. odnos između Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara BiH. Predlažem da u Vijeću ministara BiH, da u radu daljem u ovom nacrtu ili prijedlogu, pokušate to uskladiti sa Ustavom, odgovornosti Vijeća ministara BiH prema Parlamentarnoj skupštini BiH. Iz prakse koju su imali, ovdje bi, recimo, prema članu 29. moglo Vijeće ministara BiH poslati koga hoće, kao ovlaštenog predstavnika na sjednice domova i radnih komisija. Po mom uvjerenju, treba to vrlo striktno da se odnosi na ministre i na njihove zamjenike, a ne ovlaštene predstavnike, ispada kao da imamo neko ogromno ministarstvo i da imamo neku vlast i državu u kojoj je to sve jako komplikovano.

Želio bih da istaknete više, kao što ste dobro radili, da još više ojačate poziciju. Što se tiče ovog rada na donošenju zakona o Vijeću ministara BiH i ministarstvima BiH, smatram da je to dobar pokušaj da se u datim okolnostima odgovori unutarnjim, prije svega, potrebama da imamo ekonomski i socijalni program i program evropskih integracija, a onda, naravno, međunarodnih obaveza koje BiH ima, da ima vlast. Što se tiče kompromisa, jedini logičan kompromis jeste, u ovom slučaju, da shvatimo da, gdje god imamo ovdje odstupanja od Ustava, kad je riječ o izborima, kad je riječ o većini koja je izabrana ovdje, o snagama političkim koje su pobijedile, itd., da bi trebalo voditi računa da je ovo jednostavno jedan izlaz iz postojeće mrtve situacije u kojoj nemamo vlast.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Divkoviću, je li Vi imate repliku ili, OK.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ovo je intervencija poslovničke naravi i to upućena vama. Ja sam, i mi iz SDP-a, prije izvjesnog vremena, dobio ovdje izvješće o nastojanju za postizanje suglasnosti, ja mislim da su i ostale kolege to dobile, gdje kaže, pod tačkom 1. Prijedlog zakona o Vijeću ministara, predlagači su Sejfudin Tokić i Ivo Divković, gdje se kaže da nije postignuta suglasnost. To otprilike znači, poslovnički, da se mi dalje trebamo ovdje ovdje do kraja izjasniti o Zakonu nakon nepostizanja suglasnosti. Znači, mi nismo završili proceduru povodom Zakona o Vijeću ministara BiH predlagača gospodina Tokića i mene. Raspravljamo o Zakonu koji ste predložili vi, kao zastupnici, članovi Kolegija, a nismo završili opredjeljivanje, znači, izjašnjavanje po ranijem prijedlogu. Ja mislim da bi bilo jako dobro da se završi izjašnjavanje vezano za zakon o Vijeću ministara BiH, predlagača gospodina Tokića i mene, pa da poslije toga eventualno raspravljamo o Prijedlogu zakona koji ste uputili u proceduru.

MIRKO BANJAC

U ime Kolegijuma, da vam kažem, tačna je konstatacija poslanika Divkovića, međutim, uvaženi gospodine, ovo su dva odvojena zakona i kad bude usvojen jedan, pa daj bože usvoji se i drugi, onda će onaj prvi prestati da važi, jer dva ne mogu egzistirati, postoji prelazna odredba, prema tome, nema nikakve potrebe da mi narušavamo sada ovu raspravu, zbog toga što ima, nema nikakvih problema što se toga tiče.

IVO DIVKOVIĆ

Ja samo da pojasnim moj stav. Ja samo tražim da onaj zakon koji je prvi ušao u proceduru, da se ta procedura okonča i nema nikakvih problema. Ja ne tražim da se skine sa rasprave vaš prijedlog zakona, koji ste uputili, ne, nego da se rasprava, odnosno, izjašnjavanje po Zakonu koji smo mi stavili, o kojem se raspravljalo, o kojem ste se i vi izjašnjavali da se dovrši.

ANA HAVEL

Štovani zastupnici, očito smo malo produžili sa ovom sjednicom pa nismo u toku. Naime, sve ovo stoji što je gospodin Divković rekao, međutim, to se dešavalo na istoj istoj sjednici, još uvijek je 18. sjednica. Prema tome, moramo završiti 18. Sjednicu, pa onda ponovo govoriti o prijedlogu zakona o kojem Vi govorite.

PERO SKOPLJAK

Da bismo se dogovorili, moramo uzeti pauzu od 10 minuta.

/PAUZA/

Kao što znate imamo ovaj prijedlog da smo Zakon koji je bio na usuglašavanju i Zakon o Vijeću ministara BiH, odnosno, Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH gospodina Tokića i Divkovića, mi smo skinuli to, na usaglašavanju on nije prošao. Prema tome, mišljenje nekih poslanika jeste da trebamo to glasovanje dovršiti, privesti kraju. No kako nismo u dnevnom redu taj dio stavljali, ja smatram da trebamo završiti ovu tačku dnevnog reda o kojoj sada raspravljamo, a onda se izjašnjavati o tom prijedlogu.

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, mi smo danas, vodeći se principima odgovornog ponašanja prema institucijama BiH o usvajanju zakona, izglasali da na dodatku 18. sjednice imamo Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH. Očito je da je Kolegij napravio jednu proceduralnu, ja bih rekao, jedan proceduralni propust, što i onu prethodnu stvar koja je bila sporna nije stavio na glasanje, ali ja bih se, naravno, osvrnuo na drugu stvar.

Čini mi se, i bez obzira što su bile plemenite namjere trojice članova Kolegija, ipak, bilo je prebrzo stavljanje Prijedloga zakona o Vijeću ministara BiH, jer su poslanici imali gotovo manje od jednog jedinog dana za predlaganje amandmana. Stoga, s obzirom na količinu i žestinu primjedbi u vezi s tim, koje se kreću od tehničkih do primjedbe gospodina Silajdžića o ustavnim osnovama za donošenje ovakvog zakona, ja bih predlagačima predložio da u toku sjednice, onako kako su javno izjavili da su oni predlagači Zakona, na sugestiju Ustavne komisije, preimenuju Prijedlog u Nacrt zakona o Vijeću ministara BiH, sa obavezom da zakažu odmah danas novu sjednicu Predstavničkog doma, na kojem će ovaj zakon, kao nesumnjivo jedan od najznačajnijih zakona u ovom trenutku, biti tačka dnevnog reda i kada će moći sumirati i raspravu i amandmane i sugestije i zaista izaći sa prijedlogom zakona koji bi mogao da dobije porednu većinu, a i da bude u skladu sa Ustavom BiH.

Druga stvar, ovaj Predstavnički dom ima iskustvo u vezi sa ocjenom Ustavnog suda BiH o neustavnosti pojedinih odredbi Zakona o Vijeću ministara BiH. U potpunosti se slažem sa gospodinom Silajdžićem u vezi sa sumnjama, u vezi sa ustavnošću i ovog zakona u pojedinim odredbama. Zbog toga, vrlo jasno bih želio da kažem da nisam spreman, kao poslanik, ovaj put prihvaćati zakon koji će Ustavni sud BiH sutra ponovo proglašavati neustavnim. Mi nemamo pravo kršiti vlastiti Ustav da bismo, navodno, rješavali određene velike političke probleme u BiH, obrnuto trebamo raditi. Mi trebamo poštovati Ustav BiH, pa ma koliko to koštalo u ovom trenutku, to je moj vrlo precizan stav.

Treće, mogao bih se, naravno, osvrnuti i u političkom smislu i na amandman gospodina Deretića koji je, naravno, i u duhu demokratskih tradicija BiH, ali koji zaista predstavlja mnogo koraka unazad u pogledu raspodjele određenih mjesta u BiH i koji, ako bismo počeli analizirati, vjerovatno bi nas doveo do poznatih rasprava na ovom domu, tako da predlažem gospodinu Deretiću, drago mi je da sam vidio i ovakvo moguće razmišljanje o ustroju u BiH, ali mislim da ovo neće izdržati test političkih odluka na ovom domu. Precizno, gospodo predsjedavajući i predlagači

zakona, predlažem da ovaj zakon proglasite nacrtom, da ostavite još sedam dana rasprave do nove sjednice, da pokušate uvažiti primjedbe o neustavnosti pojedinih odredbi ovog zakona da, i to ću biti vrlo direktan, da smanjite ovlašćenja Predsjedništva BiH u tekstu ovog zakona. Ovlašćenja Predsjedništva BiH u tekstu ovog zakona su nedopustivo velika i smatram da Vijeće ministara BiH mora prvenstveno da odgovara Parlamentarnoj skupštini BiH, a ne nikako drugim organima.

Da zaključim, nadam se da će narednih sedam dana, uz sve ovo što već imamo kao amandmane, što smo imali kao diskusije, pomoći da zaista dođemo do teksta zakona o Vijeću ministara BiH za kojim postoji velika potreba jer znamo da nam to kao mač visi nad glavom i u pogledu unutrašnje političke stabilnosti BiH, a i u pogledu ispunjavanja uvjeta za prijem u VE.

PERO SKOPLJAK

Vi dobro znate u kakvim okolnostima smo ovaj zakon stavili na dnevni red, prema tome, smatram da to, uvažavajući sve ove primjedbe koje smo dali, ipak trebamo imati na umu, ako ćemo korektno i kvalitetno razgovarati. Gospodine Divkoviću, Vi imate diskusiju ili repliku.

MIODRAG DERETIĆ

S obzirom da je spomenuto moje prezime, a vezano za amandman 2., u negativnom kontekstu, mi smo demokrate, bar se tako deklariramo, onda svako može imati svoj stav, međutim ja ne mogu da prećutim konstataciju prethodnog diskutanta koji kaže da je amandman 2., koji sam ja predložio, korak unazad u odnosu na procese koji se dešavaju u BiH. Nažalost, ja sam duboko ubijeden, i to sam, taj princip sam zagovarao od prvog dana kada sam ušao u ovu skupštinsku salu, da se doslovce treba pridržavati i odredbi Dejtonskog sporazuma i Ustava BiH. Ako je jedinim drugim normativnim aktom predviđeno da je BiH sastavljena od dva ravnopravna entiteta, onda je sasvim normalno i to podrazumijeva da na isti način jedan i drugi entitet učestvuje, ne samo u najvišim organima vlasti, kada je u pitanju uređenje određenih odnosa na nivou BiH, i u tom kontekstu sam duboko ubijeden da svako drugačije regulisanje pitanja predsjedavajućeg, budućeg predsjednika, odnosno predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH je na apsolutnu štetu RS. Hvala.

IBRO SPAHIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Deretiću što je povodom mog pitanja da nam objasni šta je mislio pod ovom tačkom 2. i povodom novog poticaja gospodina Kadića, konačno precizirao šta je ta pozicija. Podvlačim, sve one primjedbe i sugestije, koje su tri poslanika, koji sada sjede ovdje za ovim stolom, predsjedavajući, kao nosioci ovog prijedloga, dali, kako bih rekao, padaju u vodu, rasipaju se pred ovom argumentacijom koju smo sad čuli. BiH je država koja ima Vijeće ministara BiH, to nije međuentitetska vlada, gospodine Deretiću. To nema veze sa Ustavom BiH. Kad je riječ o prvoj primjedbi, koja je na dnevnom redu cijele Evrope i svijeta o BiH, bilo je riječi o funkcioniranju institucija države BiH. Pogledajte sve papire koje potpisuju članovi Predsjedništva BiH, Vijeće ministara BiH i pojedini ministri u proteklo vrijeme, ova Parlamentarna skupština BiH, oni se odnose na jednu činjenicu koja je vrlo jasna. Ovo se ne radi o stvaranju međuentitetske vlade BiH i ta praksa od dva premijera, koji predstavljaju BiH, u ime BiH, koji rade svoju politiku, koji rade unutrašnje dogovore, (gdje nešto s čim se dobro je povodom Vašeg amandmana jednom završiti kao raspravu?), riječ je o Vijeću ministara BiH, o Savjetu ministara

BiH. Prema tome, ja sam zaista zadovoljan jer ste to objasnili, ali bih morao da kažem da bi bilo nužno, ne da ja reagujem, nego ja tražim sada da se tri predlagača, tri poslanika, koji su se pojavili kao predlagači ovog zakona, a Vi ste dali amandman na taj zakon, prije našeg izjašnjavanja o Vašim amandmanima, da li ćemo ga prihvatiti, odbiti ili biti suzdržani, to je naše pravo, koje bilo koji amandman, moj ili Vaš, da oni, ipak, imaju jedan taj aut i da se oni odrede prema ovim amandmanima, ne da bismo ga prihvatili – odbacili samo, nego da kažu da li je to u skladu sa onim što su oni predložili. Ako oni izbjegnu odgovor, kao svaki predlagač na amandmane, koji su ovdje ponuđeni, i ne uzmu ovih sedam dana *timeout*, mi ćemo doći u situaciju da ćemo političku raspravu vratiti na ono što je bilo prije četiri godine, zbog čega je napravljen jedan truli kompromis, zbog čega Ustavni sud BiH rekao da je to neustavna odluka o Vijeću ministara BiH, vraćamo se, faktički, na pitanja koja nemaju veze sa djelovanjem institucija BiH. Ovo je riječ o Vijeću ministara BiH, a ne o međuentitetskoj vladi i molim da se gospoda koja je predložila ovaj zakon izjasni povodom vašeg stava, i to za sedam, kao i oko ostalih amandmana.

MIODRAG DERETIĆ

Ovo nije prvi put da se svjesno voda tjera u krivi tok, evo, to je najblaža formulacija koju ću ja izgovoriti povodom diskusije gospodina prethodnika, prethodnog diskutanta. Ja ovdje kad sam govorio, meni je apsolutno jasno šta je funkcija i koja je funkcija, po Ustavu, Savjeta ministara BiH. Ja nisam govorio o nikakvoj vladi, čak taj termin uopšte ni u jednom kontekstu nisam spomenuo, nego sam samo govorio o načinu i dužini vršenja mandata predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH. Sve ovo što je prethodnik rekao, apsolutno nema veze sa onim o čemu sam ja diskutovao i o čemu se odnosi moj amandman. Moj amandman se odnosi samo na ravnopravan odnos vršenja funkcije predsjedavajućeg u Savjetu ministara BiH. S obzirom da se radi o dva ravnopravna entiteta, radi se o Savjetu ministara BiH na nivou države BiH, samo je u pitanju dužina vršenja mandata i ništa drugo. Nemojte, molim Vas, da mi imputirate ubuduće neke stvari koje ja čak nisam ni pomislio u datom momentu, a bio sam jako precizan ovdje.

PERO SKOPLJAK

Budući da gospodin Lagumdžija jako dugo čeka, a Vi se pozivate te na krive navode, ja dajem riječ gospodinu Lagumdžiji.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, Vi ste vrlo elegantno prešli preko moje primjedbe kad je u pitanju poslovnička intervencija, vezano za izjašnjavanje do kraja o Prijedlogu zakona o Vijeću ministara BiH, gospodina Tokića i mene. Ja potpuno shvatam ažurnost i potrebu da se donese Zakon o Vijeću ministara BiH što hitnije i pozdravljam inicijativu Kolegija, odnosno, praktično, vas kao poslanika da se po hitnom postupku donese taj zakon. Sam ću se vrlo rado izjašnjavati o tom zakonu, takođe, ali hoću da vas podsjetim, evo, u ruci držim zakon koji smo predložili gospodin Tokić i ja, bili smo i tada, kao i danas, svjesni situacije u kojoj jesmo, to je 17. novembar prošle godine. Od 17. novembra prošle godine je ovaj zakon u proceduri i nismo dovršili proceduru, gospodo. Mislim da je krajnje korektno i bilo bi prema nama, kao zastupnicima, i kao prema Klubu SDP-a, pa i prema ovom domu, da se taj posao dovrši. Taj posao se sad može dovršiti na jedan jedini, čini mi se, mogući način, a to je, i čini mi se da je neko od poslanika to i predložio, da se vaš prijedlog zakona pretvori u nacrt da se izjasnimo oko vašeg nacrta, a da na sljedećem zasjedanju, bila to nova sjednica ili produžetak 18. sjednice, prvo se izjasni o našem zakonu, onako kako

to ovdje stoji, a onda se izjašnjavamo o vašem zakonu. Mislim da bi to bio jedini korektan odnos prema nama poslanicima o prijedlozima, inicijativama koje su naše pravo, praktično, poslovničko. Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Ja imam samo što se tiče netačnog navoda na ono što je govorio poslanik Spahić. Da vam kažem, ne znam, kolege i kolegice, zašto se vraćamo na neke stvari koje nama odgovaraju i samo tumačimo i vadimo iz konteksta ono što nama odgovara, zašto to radimo. Samo je, očito, s jednom namjerom da iz toga izvedemo političku korist, ja i to razumijem i to prihvatam, ali Ustavni sud, kad je u pitanju Zakon o Savjetu ministara BiH, nije poništio Zakon, nego određene odredbe tog zakona, i da vam odmah kažem, nemojte se služiti tekstom koji možda nemate pred sobom da ga možete pročitati.

Dalje da vam kažem. U svojoj odluci, Ustavni sud BiH nije ukinuo niti konsenzus, niti paritet, iako je kompletan zakon bio na ocjeni ustavnosti. Znači, sve diskusije koje idu u tom pravcu da ospore konsenzus i paritet, moraju istovremeno da osporavaju i odluku Ustavnog suda BiH, to je tačno. Ja imam odluku, ja je moram donijeti. Prema tome, da vam kažem, nemam ja ništa protiv i takvih rasprava i to su rasprave koje imaju svoj cilj, kao što i ova rasprava koju ja vodim ima svoj cilj, a moja rasprava ima za cilj da se donese zakon. Dosta je više priča, gospodo, kako mi želimo zakon, a sad ga pomjeramo iz dana u dan sve dalje i dalje, s kojim ciljem? Kažemo hoćemo u Evropu. Jaučemo za prijemom BiH, a kad treba da donesemo nešto konkretno, nikog u ovoj zemlji ne boli glava što Savjet ministara BiH ne funkcioniše, a on ne funkcioniše. Nikog u ovoj zemlji ne boli glava da kaže jesmo li mi prešli ustavne ingerencije što se tiče ovog zakona, pa da njega popravljamo, da tu nešto dograđujemo, ja sam za to.

Što se tiče inicijative gospodina, ako mi dozvolite, da sad u ime Kolegija odgovorim kolegi poslaniku Divkoviću. Ovo se pitanje može vrlo jednostavno riješiti i ovdje. Nema u Poslovniku, a ko misli da ima, neka mi sad to pokaže, da se mora izjašnjavanje o našem usaglašavanju voditi na sledećoj sjednici, to nije tačno. Odgovorno tvrdim da to nije tačno. Mi možemo, sačekajte samo da ja završim, vi možete dići obje ruke što se mene tiče. Prema tome, mi možemo u roku od tri dana, tri dana može biti i tri sata, može biti i 15 minuta, prema tome, mogućnost da se mi vratimo na tačku zakona o kojoj govori poslanik Divković da se danas izjasnimo postoji, da ovog momenta stanemo i izjasnimo se o tome i idemo dalje sa ovom raspravom. Nemojte da odugovlačimo ovaj zakon zato što mi njega ne želimo, pa tražimo modalitete da ga ne prihvatimo. Evo, ima modalitet potpuno, ako usvojimo Zakon o kojem je govorio poslanik Divković, prestat ćemo raspravu o ovome, kraj priče i imamo zakon. Ako ga ne usvojimo, idemo dalje sa raspravom, idemo da to uradimo jer je hitno ovoj državi da to uradimo. Ja ne sporim inicijativu o kojoj govori poslanik Divković. Ona poslovnički postoji kao moguće rješenje, zašto ne.

NEDŽAD BRANKOVIĆ

Ja bih zamolio gospodina Deretića, kroz ovaj termin ravnopravnost entiteta. Plašim se da se na jedan dosta jednostavan način uvodi jedna nova politička kategorija, koja se tiče nekog omjera naroda, i ovo što govorite o ravnopravnom tretmanu, je li za Vas ravnopravan tretman, ukoliko 50% mandata predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH obnaša predstavnik iz reda srpskog naroda, a po 25% mandata tog istog obnašaju predstavnici druga dva konstitutivna naroda, bez obzira što su neki

čestitali Bošnjacima demokratsku svijest poslije ovih zadnjih izbora, mislim da je ovakav način uvođenja ovog ravnopravnog tretmana malo previše i da ne treba tek olako preko ovih stvari preći. Hoćete li mi pojasniti je li podrazumijevate ovo pod ravnopravnim tretmanom?

IBRO SPAHIĆ

Takva je procedura, kad spomeneš nečije ime, onda on ima pravo da reaguje, inače nema parlamenta, nema procedure, moraju neka pravila igre biti, mi smo ih dogovorili.

Povodom spominjanja, ja bih želio da kažem sasvim precizno, da vidimo da tok događanja ide suprotno od onoga što je respektiranje jednakog prava poslanika na čemu sam insistirao u svojoj intervenciji. Sve sam dao komplimente Vašem trudu da zaštitite integritet i identitet ovog zakonodavnog doma. Nisam još rekao kako ću se izjasniti dok mi ne bude jasno je li to nacrt ili prijedlog. Jasno je da to može biti samo nacrt, nikako prijedlog, po Poslovniku, nego može biti nacrt.

Drugo, smatrao sam, također, da prijedlog gospodina Divkovića, poslanička procedura i sve ono što je rekao mora biti respektirana na istoj ravni i zato smatram da ima izlaz iz ovoga. Treba izglasati do kraja, dovršiti proceduru u odnosu na prijedlog gospodina Divkovića i gospodina Tokića, ja sam o tome govorio dva tri puta povodom njihovog prijedloga i insistiram da se ta stvar završi jer nema nikakvo pravo da Kolegij uzurpira veća prava od poslanika Tokića i Divkovića, ne vidim tu i to ruši integritet rada svakog poslanika pojedinačno. Smatram obaveznim da završimo posao, dobro je gospodin Banjac rekao da možemo i prekinuti ovu raspravu i izjasniti se, nemam ništa protiv ako se složi Klub poslanika SDP, ali nedopustivo je reći, ako završimo ovu raspravu i proguramo ovaj zakon, zaboravili smo onaj prijedlog koji su dali gospoda Tokić i Divković, to je neprirodno i pošto je to nekorektno prema poslaniku, jer branim i svoje prijedloge kad ih imam, mislim da mi moramo čuvati identitet, i vaš, kao Kolegijuma, poslanika Divkovića i Tokića.

Što se tiče gospodina Deretića, koji je reagovao ljutito na prethodnika, ne navodeći moje ime, ja bih sasvim precizno htio da kažem. Meni je jasno da se radi o mandatima, ali ja mislim da je jasno da se radi o skraćenim vizijama budućnosti BiH koje nikud ne vode i nema šanse da se formiraju međuentitetske vlade.

MIODRAG DERETIĆ

Ja i do sada nisam ni spominjao, za razliku od drugih. Što se tiče ravnopravnosti entiteta, moj amandman je u tom kontekstu bio koncipiran, imajući u vidu odredbe i Dejtona i Ustava, to je, s jedne strane, i u tom kontekstu, dužina obavljanja funkcije predsjedavajućeg u Savjetu ministara BiH, to je pod jedan.

Što se tiče druge konstatacije da je čitav svijet pohvalio demokratske procese, kada su u pitanju ovi poslednji izbori, vjerovatno se misli, kad je u pitanju bošnjački narod, možda je to normalno za očekivati, jer ne treba zaboraviti i smetnuti činjenicu ko je prvi započeo sa nacionalnom opcijom, ko je prvi formirao stranku na nacionalnoj osnovi. U tom kontekstu, mislim da je ovo sasvim normalno što se dešavalo i ja to apsolutno pozdravljam. Pozdravljam demokratske procese i sigurno sam ubijeden da će i ti demokratski procesi vrlo brzo naći uporišta i u drugim dijelovima BiH.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjene kolege, dame i gospodo, gospodo predsjedavajući, ja želim nekoliko riječi reći o onome što je tačka dnevnog reda, a to je Zakon o Vijeću ministara BiH koje je pred nas Predsjedništvo BiH dalo. Ne želim uopšte da govorim o detaljima, kojih ima jako puno, zbog kojih Klub poslanika SDP-a ne može podržati ovakav Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH, ne želim, takođe, otvarati bilo kakve rasprave o pravnom osnovu, za ovakvo ili bilo koje drugo ustrojstvo Vijeća ministara BiH, samo ću reći nekoliko načelnih stvari, kao obrazloženje stavu koje imaju poslanici SDP-a u Parlamentarnoj skupštini BiH i reći nekoliko riječi o pravom osnovu zbog kojeg mi ne prihvatamo ovakav predloženi zakon o Vijeću ministara BiH.

Mi, takođe, izražavamo svoje zadovoljstvo da je Predsjedništvo BiH učinilo napor da dođe do ovoga. Mi, takođe, izražavamo svoje zadovoljstvo što je Kolegij konstatovao, u različitim formama, da je ovim postignut odgovarajući kompromis, koji garantuje da ćemo dobiti Vijeće ministara BiH. Mi, takođe, možemo izraziti svoje zadovoljstvo, naše zadovoljstvo zbog toga što makar Kolegij stoji iza ovakvog prijedloga, bez obzira na svu bolnost pojedinih stavova za pojedine članove Kolegija o različitim članovima ovog zakona.

Međutim, mi stojimo na stanovištu da ovakvo Vijeće ministara BiH potpuno je neodgovarajuće u situaciji u kojoj se zemlja nalazi. Ja se, takođe, pozivam na naš prošli zaključak, sa prošle sjednice Parlamentarne skupštine BiH, kada smo tražili od Predsjedništva BiH da nam ponudi raspravu o čitavom setu pitanja koja govore o odnosima sa međunarodnim finansijskim institucijama i ukupnom stanju u kojem se nalazimo, i pozivam se na član 5. Ustava, tačka 3. e) po kojem smatram da bi Predsjedništvo BiH trebalo da dostavi članovima Parlamentarne skupštine BiH materijal koji je imalo na sjednici od 3. aprila i stenogram sa te sjednice od 3. aprila. Zato što iz toga možete vrlo jasno da vidite da ovakvo Vijeće ministara BiH, o kojem mi sada razgovaramo, apsolutno ne može odgovoriti onome što je naša realnost. Da vas podsjetim, u prošloj godini, BiH je imala, po materijalu koje je Predsjedništvo BiH trebalo ranije da nam dostavi, 2,5 milijarde dolara trgovinskog deficita, a optimistička varijanta, po tom materijalu, da će u ovoj godini trgovinski deficit iznositi negdje oko 2 milijarde dolara, što za ove dvije godine iznosi više, neuporedivo više nego kompletne implementirane i one donatorske pare koje su sada u implementaciji. Pojednostavljeno rečeno, zemlja ide u totalni ekonomski ambis. Ako neko misli da ovakvim raspravama, sa ovakvim replikama, dogovorima, pregovorima, pozivanjem, čestitanjem jedni drugima i slično, možemo odgovoriti tome, onda, svaka čast.

Ja bih, takođe, zamolio, gospodine predsjedavajući, i skrećem pažnju na jednu od činjenica koja nije detalj, skrećem pažnju na član 5. Ustava, 3.j) koji, praktično, Predsjedništvu BiH daje nadležnosti izvan onih koje ono precizirano Ustavom ima, ukoliko im ih Parlamentarna skupština BiH da, a ovakvim Zakonom o Vijeću ministara BiH, skrećem pažnju da smo aktivirali član 5.3.j) kojim se Predsjedništvu BiH, praktično, daju ingerencije koje ono po Ustavu nema. Skrećem pažnju na to da znamo da s ovim, to je samo jedan od razloga koje ne mogu da sad ne kažem, zbog kojih ćemo mi biti protiv u izjašnjavanju o ovome, bez obzira kad vi ovo stavili.

Također, gospodine predsjedavajući, s obzirom na to da je Predsjedništvo BiH, preko svojih ovlaštenih predstavnika, praktično u medijima uputilo kritike Parlamentu BiH, i na određeni način, preko glasnogovornika Predsjedništva BiH, odnosno svojih izabраниh savjetnika, visokih dužnosnika, činovnika, zovite to kako god hoćete, optužilo, na određeni način, Parlament BiH da, eto, ova situacija je zbog ovakvog parlamenta kakva je, ja želim da iskažem ogradu SDP-a od takve optužbe, jer nepoznato je da Predsjedništvo BiH, koje evidentno ima legalitet, ali je veliko pitanje da li ima legitimitet zbog svega ovoga do čega nas je dovelo, može upućivati packe Parlamentarnoj skupštini BiH, iz prostog razloga što Parlamentarna skupština BiH ima svju parlamentarnu većinu i ta parlamentarna većina može da uradi šta hoće, ukoliko niko ne može da formira parlamentarnu većinu, zna se, onda, kako se to radi. Takođe, želim da u načelu podržim samo neke diskusije koje su ovdje bile, odnosno, da vrlo jasno dam do znanja zbog čega mi u glavnim crtama ne prihvatamo ovakvo vijeće ministara, smatramo da je ovim pozicija mandataru dovedena u pitanje, ne više sa stanovišta pravnog osnova Dejtonskog sporazuma, ovoga ili onoga, nego onoga što je izazov pred tim vijećem ministara koje sutra treba da počne da radi. Dame i gospodo, cijenjene kolege i kolegice, Vijeće ministara BiH koje bi, po ovom zakonu, u ovakvoj atmosferi bilo imenovano, odgovorno tvrdim da ne može da odgovori zadacima ... situacija koja je trenutno u zemlji pred njim postavljena i ja unaprijed hoću da se zna da smo mi to sa ove govornice konstatovali.

Također, gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, cijenjene kolege poslanici – zastupnici, za nas je neprihvatljivo da Predsjedništvo BiH ovakvim zakonom, praktično, Vijeće ministara BiH svodi na neku vrstu svoje radne grupe, što, objektivno, nije ni ustavna kategorija, ukoliko ovaj parlament svjesno ne donese odluku o tome.

Također, želim da konstatujem da se zemlja objektivno nalazi u vanrednoj situaciji i ja ne pozivam na vanredne mjere, ali pozivam makar na redovne mjere koje su nam Ustavom moguće i, na kraju, ustavna pozicija koja je ovdje mandataru, praktično, osporena, istovremeno uvodi jedan princip protiv kojeg želim da naglasim da se mi zalažemo da se takav princip ne prihvati. Naime, mi smatramo da se ne može nikakvom vijeću ministara, niti pojedinim članovima Vijeća ministara BiH davati bjanko mandat na neki period koji mu omogućava da oni budu sigurni da, kad prođe neko određeno vrijeme, radili ili ne radili, da će oni doći na neku poziciju koja je viša od one na kojoj se trenutno nalaze. Drugim riječima, mislim da je, u krajnjem slučaju, potpuno nevažno da li će gospoda iz Vijeća ministara BiH poslije osam mjeseci da rotiraju predsjedavajućeg, jer svakako čitavo Vijeće ministara BiH neće biti ovo koje se usvoji, iz jednog jedinstavnog razloga što to nalaže priroda izbornih procesa koji su pred nama, tako da rasprava o tome, ne želim dalje da je produbljavam, o tome kako će poslije osam mjeseci neko drugi doći, jer poslije osam mjeseci neće niko od njih ovdje biti, osim ako novi parlament to ne izglasa.

Na kraju, želim da se vrlo jasno s ove govornice očitujem što se tiče stenograma, materijala, zapisnika i svega što sam spominjao, relevantnih papira međunarodnih institucija, do njih nije problem doći. Ja ne mislim da trebamo sad glasati o tome, ali ja bih zamolio Kolegij da, u skladu sa ustavnim osnovom koji sam rekao, sa Poslovníkom, u krajnjem slučaju, evo, ja sa ove govornice pozivam članove Predsjedništva BiH da pošalju te papire članovima Parlamenta BiH. Da članovi Parlamenta se upoznaju s tim da ova zemlja je bankrot. Nemojte reći da nismo znali i da ovakav način, ovako vođenje rasprava, ovu zemlju će odvesti samo dalje od onoga

što bilo ko od nas želi i neprijatelju, a kamo li sebi samom. Ja Vam se zahvaljujem, gospodine predsjedavajući, na strpljenju što sam došao na red.

BRANKO DOKIĆ

Kao prvo, ja bih vas zamolio da uložite jednu ispravku u drugom amandmanu, koji ste, nadam se, svi dobili, koji sam predložio iza ove govornice pod 5. Stoji, dva ministarstva bez portfelja, treba da stoji dva ministra bez portfelja, umjesto ministarstva, ministra. Htio bih da samo nešto kažem u vezi ovih silnih replika i u tom trenutku sam se sjetio jedne misli Dostojevskog, uz ogradu unaprijed, molim vas, da se niko ne poistovjećuje s bilo kim iz te misli. Ona kaže ovako: “Ako krenete ka određenom cilju i ukoliko se budete bacali kamenom za svakim psom koji zalaje, nikad nećete stići na cilj”. Zaista ja postavljam pitanje, šta je nama cilj, da li treba na svaku riječ reagovati i tražiti objašnjenje, dotle da ćemo diskutovati ko je prvi došao ovdje ispod Trebevića prije nekoliko stotina ili hiljada godina. Mislim, zaista nije potrebno i dajte da vodimo i ovu diskusiju i sve diskusije ubuduće ka cilju. Ovdje nam je cilj, čini mi se, da dođemo do zakona o Ministarskom savjetu BiH.

Mi imamo prijedlog tog zakona. Ovo nije nacrt. Mi smo ovakav jedan, nešto malo drugačiji, nazovimo ga, nacrt raspravljali i dalo ga je Predsjedništvo BiH. Kolegijum je taj prijedlog koji je već bio prijedlog usaglasilo, izmijenilo i ovo je, zaista, prijedlog i nemojmo da vraćamo lopticu nazad bez potrebe. Otvorena su pitanja koliko je prijedlog dobar ili nije dobar, koliko je prihvatljiv, ali Klub SDP ima potpuno pravo kada je tražio da se rasprava o jednom njihovom zakonu završi. Napravljen je propust odmah kod usvajanja tačke dnevnog reda što to nije napravljeno i kolega Banjac mi je oduzeo nekoliko stvari koje sam htio reći, a podržavam ga, niko nama ne osporava da mi odmah poslije usaglašavanja ne glasamo, ako nije usaglašen zakon o kome se već glasalo, niko nam ne osporava pravo da to odmah uradimo. Zbog toga je moj prijedlog da završimo diskusije po ovom zakonu jer smo već započeli, da po završenim diskusijama vratimo se da završimo raspravu o zakonu, izjašnjavanje, glasanje, upravo tako, o zakonu gospode Tokića i Divkovića i da onda napravimo pauzu od 15 ili 20 minuta. Ukoliko taj zakon ne prođe, ako on prođe, mi smo završili posao. Ako taj zakon ne prođe, da damo pauzu od 15-20 minuta, koliko je Kolegijumu potrebno da odgovori na postavljene amandmane i nakon toga da mi danas glasamo o ovom zakonu. U međuvremenu, ako neko ima još nekakav prijedlog, neka ga dostavi Kolegijumu, ali, zaista, svi ste imali mogućnost, a, evo, i od usvajanja dnevnog reda da date svoje amandmane. Prijedlog je, još jednom ponavljam, da se završe diskusije, ukoliko ih ima, ako su replike, ostavite ih, sačuvajte kamenje za neku korisniju situaciju, dakle, da završimo diskusiju, da se glasa, da se napravi pauza, da se Kolegijum izjasni o amandmanima i da se ovaj stavi na glasanje, pa ćemo vidjeti šta ćemo dalje.

DESANKA RAĐEVIĆ

Iz ove rasprave o Zakonu o Savjetu ministara BiH, koja traje već nekoliko časova, ja sam shvatila, ako zaboravimo ili izostavimo sve ove potrebne i nepotrebne replike, da se rasprava, u stvari, kreće između dva pristupa ovom zakonu. Jedno je da je zakon, ovako ponuđen, neustavan, jer garantuje nacionalni paritet i konsenzus. Argumenti da tako ne treba jesu pozivanje na Ustav koji nigdje izričito ne kaže da to mora biti, pa zatim da postoje dobri odbrambeni mehanizmi, jer sve to potvrđuju poslanici, pa zatim pitanje da li Predsjedništvo BiH ima ovlaštenje da tako nešto radi, to su argumenti ove jedne opcije, i druga opcija, da zakon treba da obezbijedi, prije

svoga, nacionalni paritet i konsenzus, a ostalo su, da tako kažem, varijacije na istu temu. Vjerovatno u svemu ostalom lako ćemo se dogovoriti i postići kompromis.

Ovi drugi koji zastupaju ovu drugu opciju pozivaju se, takođe, na Ustav, jer on izričito ne brani da se to uradi, zatim, pozivaju se na to da u državi BiH, ovakvoj kakva jeste, mora postojati zaštita nacionalnih interesa. Pošto su se o ovom pitanju izjasnili Srbi iz RS, ja bih voljela da se izjasne i Hrvati, da li je potreban ovom zakonu nacionalni paritet i konsenzus ili nije potreban. Onda već samim tim, s obzirom na to da je tri neparan broj, ipak, to bi nešto govorilo o tome kakvom rješenju treba ići.

Obrazloženje da Predsjedništvo BiH nema ovlaštenja da ovako nešto uradi mi malo čudno zvuči, ni dva mjeseca nakon proglašavanja Zakona o Pograničnoj službi, u kojoj su se, maltene, iste te političke opcije, isti ti poslanici zalagali da Predsjedništvo BiH, maltene, može sve na svijetu da uradi. Ja sam se tada pitala može li donijeti odluku da mene ubije, jer tako su neki govorili da sve živo oni mogu, jednostavno, oni su Predsjedništvo i time su obrazlagali da mogu da donesu Zakon o Pograničnoj policiji i da nema amandmana na njega, samo mi imamo da glasamo. Tada su neki zastupali to, a sada suprotno da ne može Predsjedništvo.

Poslanici koji zastupaju ovu prvu opciju, da nije potreban nacionalni paritet i konsenzus, možda bi imali, to je moje mišljenje, pravo da očekuju izglasavanje takvog zakona, kada bi u BiH povjerenje među narodima bilo onako kako treba da bude. Sada ja te poslanike pitam, samo u toku današnjeg zasjedanja Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, dva puta smo čuli kako je neko negdje Evropu lažno izvjestio o onome šta se ovdje dogodilo, pa je rečeno da su srpski poslanici iz RS opstruisali donošenje Izbornog zakona, što nije tačno, mi smo čak za tri verzije svi jednoglasno, svih 11 glasalo. Neko je lažno izvjestio, tamo gdje nije bilo nekoga od nas, da vidimo kako lažno izvještava. Bilo je još jedno takvo ovdje danas izneseno isto što ukazuje da tog, sviđalo se to nama ili ne, povjerenja sada nema i da, prema tome, ostaje jedino ono što je regulisano zakonima, a to je nacionalni paritet i konsenzus, i na kraju ovoga, ma kad da se glasalo o ovome, sada ili za sedam dana, tražim da izjašnjavanje bude pojedinačno. Hvala.

MARA PERKANOVIĆ

S obzirom da se radi o zakonu koji je vrlo bitan preduslov za ulazak u Savjet Evrope, prosto me začuđava da nemamo tolerantan pristup niti imamo smisla za kompromis. Ovdje neki koji se konstantno zalažu za Savjet Evrope i ulazak u Evropu, opstruiraju već duže sve zakone koji su zaista ulaznica za Savjet Evrope. Diskusija se razvodnila do te mjere da je prosto nevjerovatno, ako smo zaista za ulazak u Savjet Evrope, zašto to ne skratimo i ne dođemo do kompromisa i izglasamo ovaj zakon. Moj prijedlog je da ne razvodnjavamo, da ne dužimo, nego da konkretno se odredimo prema ovom zakonu.

HARIS SILAJDŽIĆ

Oni koji se pozivaju na vrijeme, da bi trebalo da ovo skratimo, naravno, ja sam za to, međutim, poštovane kolegice i kolege, za mene je to sad, moram reći, nakon svih diskusija, ovaj nacrt, ili ako ste ga već proglasili Prijedlogom zakona o Vijeću ministara BiH, nastavak revizije Dejtonskog sporazuma u pogrešnom pravcu. Molim vas da zapazite da se mi moramo držati Ustava ovdje. Ustavna rješenja za Vijeće ministara BiH, molim vas, zapazite to, bitno se razlikuju od ustavnih rješenja za Predsjedništvo BiH i za Dom naroda PSBiH. Bitno. Prema tome, ovdje se radi o

reviziji. Ako govorimo o dogovorima, to je druga stvar. Međutim, postoji jedan dogovor, koji je ozvaničen, a to je dejtonski dogovor. Sasvim jasno piše kako se pravi Vijeće ministara BiH. Što se tiče pariteta i konsenzusa, ovdje je bilo riječi o tome i riječ je o tome da Ustavni sud BiH nije oborio konsenzus i paritet, iz prostog razloga što Ustavni sud BiH nije našao za shodno da raspravlja o tome. Zašto? Pa zato, kada je Vijeće ministara BiH u pitanju, ne govori ni o kakvom konsenzusu ni paritetu. Riječ je o tome, kad je u pitanju Predsjedništvo BiH i kad je u pitanju Dom naroda, i jednim dijelom, Centralna banka BiH na drugi način, a kada je u pitanju Vijeće ministara BiH, ne pominje se ni paritet niti bilo što drugo, zbog toga što to jednostavno i nije, da tako kažem, dobro za jednu izvršnu vlast. Mehanizmi odbrane vitalnih interesa postoje. Ako postoji neki drugi dogovor, i ako treba da govorimo o dogovorima pariteta, ja sam za to, ali onda svugdje, gospodo. Svugdje i na svakom nivou. Ja bih zamolio da se ovo uzme u obzir.

Što se tiče činjenice da mi trebamo ovaj zakon, trebamo li Vijeće ministara BiH, trebamo, naravno. Ako je ovo jedan od preduvjeta za ulazak u Vijeće Evrope, ja vas pitam sljedeće. Da li Vijeće Evrope od nas traži da mi kršimo principe i standarde Vijeća Evrope da bismo ušli u Vijeće Evrope. Očigledno, ovo što je pred nama, maloprije sam govorio o diskriminaciji, da li se od nas traži da mi prekršimo principe Vijeća Evrope da bismo ušli u Vijeće Evrope, koje će odmah, čim pročita ovaj tekst reći ovo nije evropski model i mijenjajte to. Od nas Vijeće Evrope to ne može tražiti. Ono od nas traži da mi ovdje radimo onako kako je, sasvim je jasno, određeno Ustavom BiH. Predsjedništvo BiH imenuje mandatara. Tu je uloga Predsjedništva BiH završena. Tada stupa na snagu Predstavnički dom ovdje. Ovim odredbama i ovim ovdje nacrtom zakona, gospodo, moram vam reći, vi ste sigurno zapazili, parlament se stavlja u poziciju posmatrača, u najbolju ruku. Vijeće ministara BiH jeste servis Predsjedništva BiH, a parlament je posmatrač. Da li to odgovara u ovom trenutku BiH i da li Vijeće Evrope od nas traži da upravo prekršimo osnovne principe na kojima ono počiva? Ne traži. Traži da radimo po Ustavu i ja ću se zalagati za takva rješenja. Ne za rotaciju, za to neću glasati nikada, jer je to implicitna neodgovornost u našoj situaciji, dodavanje još jednog, ako mogu, izvinite na izrazu, ringišpila na političku pozornicu BiH, uz Predsjedništvo BiH i Dom naroda. To nama nije potrebno. Nama je potrebna izvršna vlast koja treba da djeluje svakodnevno i u skladu sa interesima ove zemlje, a krajnje je vrijeme za to. Ja bih preporučio da imamo Ustav u vidu, (kad govorimo o ovome?). Ono što je jasno u Ustavu. Gospoda su govorila i o tome da u Ustavu ne piše nešto. Ustav ne može predvidjeti sve latentne mogućnosti, posebno na ovim prostorima, kao što su, znate, neograničene, kada je u pitanju naša mašta i spremnost da idemo u krajnost. Mi smo imali Vijeće ministara BiH, kopredsjednika i dopredsjednika, gdje sam ja bio, koje se mijenjalo svakih sedam dana. Ustavni sud BiH je došao do zaključka da to ne valja. Mi smo svi došli do zaključka da to ne valja. Zašto bi se vraćali u nešto što je neustavno danas. Znamo da će Ustavni sud BiH to oboriti. Nema stava Ustavnog suda BiH po ovom pitanju izuzev privatnih stavova. Privatni stavovi kažu to je apsolutno neustavno. Rotacija je neustavna. Zašto ulazimo ponovo u jednu takvu situaciju. Zašto to ne riješimo kako je Dejton rekao. Što se tiče broja ministarstava, prvo, pozdravljam ideju, i, evo, ako hoćete da kažete, to je bio naš prijedlog prije dvije godine, Ministarstvo za prognana i raseljena lica ili izbjeglice, kako hoćete, i ljudska prava. Ako nam je potrebno jedno ministarstvo na nivou države sa pola stavnovništva van svojih domova, onda je to bilo potrebno.

MIRKO BANJAC

Meni je stvarno žao da gospodin Silajdžić, kao kopredsjedavajući Savjeta ministara BiH, možda nije imao u vidu zakon po kome je radio. Naime, ovdje je sasvim jasno da se kaže da svaki ministar i dva zamjenika, to je ustavna odredba, ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda, a zna se da su konstitutivni narodi, po Ustavu, tri naroda: srpski, hrvatski i bošnjački. Prema tome, postoji paritet. Znači i ustavno postoji paritet, molim vas da to znate, tako piše. To piše i u članu 3. Zakona, dosadašnjeg važećeg zakona, da se sve odluke donose konsenzusom, evo, i to piše u članu 19., to je stav 1., Savjet ministara BiH donosi odluke konsenzusom onih članova koji su prisutni. Dakle, i paritet i konsenzus, gospodo, stoji i u Ustavu. Piše ovdje, gospodine. Šta Vi mislite, mislite da ovo nije tačno? Vjerovatno ste Vi pogrešno fotokopirali tekst.

VITO RAKIĆ

Javio sam se za riječ poslije diskusije gospodina Silajdžića. Drago mi je da čujem da se opredijelio da će poštovati Ustav, Dejtonski mirovni sporazum, jer poslije godina nastupa, pisanja knjiga o reviziji Dejtonskog sporazuma, vjerovatno sa ovom izjavom, koju je dao danas ovdje, nešto se krupno desilo kod gospodina Silajdžića i ulazi sigurno u jednu novu eru implementacije Dejtonskog sporazuma. Sve bi to bilo fino kad se to sluša, a da se u isto vrijeme, pod takvom firmom, pod takvom diskusijom izvrću činjenice da sve ovo što je dato u ovom zakonu je vanustavno i da to nije kategorija koja je potrebna BiH. U Ustavu jasno piše, pa mi pričali je li Vijeće ministara entiteta ili BiH, ali jasno piše, najviše dvije trećine svih ministara mogu biti imenovani sa teritorije Federacije BiH, a, normalno, jedna trećina sa teritorije RS. Isto tako, pod b) piše da kod imenovanja ministara i zamjenika, da će se voditi računa i da ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda, kao i njihovi ministri, i da ne nabrajam dalje i da ne nabrajam niz ovih elemenata koji su ovdje definisani.

To je nevjerovatno koliki smo mi velemajestori da iskrivljujemo činjenice i ono što je zapisano i ono što, očigledno, ovog trenutka možemo doći do jednog dogovora da mogu profunkcionisati zajednički organi BiH. Nažalost, ja mogu samo da konstatujem, poslije svih ovih i ovakvih diskusija, nama nije interes, odnosno, određenim strukturama nije interes da funkcionišu zajednički organi BiH, nego da se nalazimo u jednom haotičnom stanju, koje je sigurno priželjkivanje da se izvuče nešto drugo i izazove nešto drugo. Hvala.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, ja se danas namjerno nisam htio javljati u vezi Zakona o Vijeću ministara BiH, iz samo jednog razloga jer je nama ovaj zakon neophodno potreban. Očekivao sam da će predlagači napraviti i obrazložiti takav zakon o kojem će Ustavna komisija dati svoje mišljenje, da ćemo ga mi danas izglasati. Međutim, mi smo danas došli u poziciju da govorimo, tumačimo Ustav, govorimo puno o tome da li nam treba i ko osporava ovaj zakon, a ja bih podsjetio samo da tri amandmana smo dobili iz RS, od predstavnika sa područja RS, a svi govore kako hoće taj zakon, a stavljaju amandmane na taj isti zakon. Zbog toga, podržavam one koji su rekli da ovo treba da bude nacrt zakona, da se o amandmanima izjasni predlagač i da onda imamo prijedlog o kojem ćemo glasati.

Međutim, nisam izašao zbog toga, samo zato što sam izašao govorim ono što sam prethodno mislio. Hoću da kažem da se ovdje govori o pogrešnom tumačenju Ustava, govori se o tome kako je uveden paritet u Vijeću ministara BiH, to je potpuno netačan navod. Član 5. je samostalan član Ustava i on govori, u svojoj tački 4.,

odjeljak a), predsjedavajući i ministri sačinjavaju Vijeće ministara BiH i nadležni su za provođenje politike i odluke BiH. Tačka b), najviše dvije trećine ministara mogu biti imenovani sa područja Federacije BiH. Ne govori se o narodima, nego se govori o području. Sa teritorije Federacije BiH dvije trećine i sa teritorije RS jedna trećina. Ne govori se o paritetu naroda, nego o raspodjeli mandata između dva entiteta. Kad se govori o paritetu. Paritet je uveden samo unutar ministarstava. Predsjedavajući će, takođe, imenovati zamjenike ministara, koji nisu iz istog sastava konstitutivnog naroda kao njihov ministar. To po mom tumačenju znači da može biti više ministara iz jednog naroda, ali da zamjenik ne može biti iz tog naroda.

Ja ću sad iskoristiti jedno svoje poslaničko pitanje, pravo, pošto je OHR tumač Ustava BiH, prije nego što se pristupi glasanju o ovom zakonu, tražim da nam OHR da tumačenje o paritetu unutar Vijeća ministara BiH.

PERO SKOPLJAK

Smatram da ova rasprava sada ide pomalo krivim tijekom. Moj je prijedlog da podržimo gospodina Divkovića i gospodina Spahića i mislim da je, u tom smislu, da sledeću sjednicu zakažemo za sedam dana, odnosno, da dobijete obavijest, sa ovakvim dnevnim redom kakav ste ovdje predložili. Ja smatram da je to jedino racionalno, jer imamo još pola sata, prema uobičajenom našem i da mi dajemo svoje mišljenje na amandmane, to bi bio moj prijedlog. Deset minuta pauze.

/PAUZA/

Evo imamo opet kvorum. Strpljivost, očito, nam ne nedostaje. Kolegij se usuglasio da uvažimo primjedbe gospodina Divkovića i da stavimo na drugi krug glasovanja prijedlog Divković - Tokić, Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH. Vraćamo se na točku, na kojoj smo i stali 13. i da se odmah izjasnimo o tom prijedlogu.

Tajništvo. Branka, molim Vas, hoćete li vidjeti kako u prijedlogu dnevnog reda stoji, je li nacrt zakona ili je prijedlog zakona?

Ipak se radi o prijedlogu zakona. Molim Tajništvo da konstatira broj nazočnih. Imamo 33 nazočna. Glasamo po entitetima.

Prvo pitanje je za sve, tko je za ovaj prijedlog Tokić – Divković.

Tko je za?

Po entitetima, budući da se ovdje radi o drugom krugu glasovanja, glasamo samo ko je protiv.

Tko je iz Federacije BiH protiv usvajanja ovog zakona.

Tko je protiv?

Iz RS, ko je protiv ovog zakona? – 11.

Nazočna su 33 zastupnika, za je glasovalo 18, općenito uzeto. Po entitetima glasovanje. Iz Federacije BiH 4 protiv, iz RS 11 protiv. Prema tome, konstatiram da ovaj zakon nije prošao.

Nastavljamo 13. točku dnevnog reda, Zakon o Vijeću ministara BiH, prijedlog Predsjedništvo BiH, odnosno, Kolegij. Prijedlog. Mi imamo ovdje podnesene

amandmane. Raspravu smo zaokružili. Prema tome, molim vas, raspravu nemojte više tražiti i sada tražim da se izjasnimo o amandmanima.

MIRKO BANJAC

Poštovane kolegice i kolege, u ime predlagača, tri poslanika, želim da vas obavijestim o našem izjašnjavanju o amandmanima. Oko amandmana poslanika, gospođe Ane Havel nije postignuta saglasnost, znači, podijeljena su mišljenja i mi predlažemo da ide na glasanje, ako nije odustala.

Što se tiče amandmana gospodina Branka Dokića, on je sadržan u amandmanima gospodina Špirića, pa ćemo, ako se Branko slaže, dati objašnjenje tada. Može li tako, Branko? Ali je identično sa amandmanima gospodina Špirića, izuzev, dodato je jedno ministarstvo, pa možemo se izjasniti ovako. Nije, takođe, postignuta saglasnost, predlažemo da ide na glasanje, ako nisi odustao.

Što se tiče amandmana poslanika Miodraga Deretića, amandman broj jedan je prihvaćen. Amandman broj 2. je već djelomično ugrađen u Zakon, pa predlažemo poslaniku da prihvati ono što je ugrađeno, a da odustane od onog dijela koji nije ugrađen, ako se slaže, ili da glasamo o cjelini amandmana.

Što se tiče amandmana gospodina Špirića. Amandman broj 2. nije prihvaćen, jer je protivustavan. Oko amandmana 1., 3., i 4. nije postignuta saglasnost, predlažemo da ide na glasanje, a ti možeš tražiti. O amandmanima 1., 3., i 4. nismo se mogli dogovoriti, pa idu na glasanje. Slažeš li se da ide na glasanje? Toliko o amandmanima.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa.

Amandman broj 1. Nikole Špirića ide na izglasavanje. Molim da se pročita.

MIRKO BANJAC

Tekst amandmana broj 1. poslanika Nikole Špirića glasi: "Savjet ministara sačinjavaju predsjedavajući Savjeta ministara, dva ministra bez portfelja, ministar za inostrane poslove, ministar za civilne poslove i komunikacije i ministar za spoljnu trgovinu i ekonomske odnose. Mandat predsjedavajućeg Savjeta ministara traje osam mjeseci, nakon toga Predsjedništvo će imenovati drugog predsjedavajućeg Savjeta ministara iz drugog konstitutivnog naroda iz reda ministara bez portfelja. Ministri bez portfelja nemaju zamjenike i pomoćnike".

PERO SKOPLJAK

Tko je za to da se ovaj amandman prihvati?

Tko je protiv?

Amandman od ukupno 33 nazočna, za je bilo 12, protiv 16, amandman nije usvojen.

MIRKO BANJAC

Amandman broj 2. Nikola, je li odustaješ?

Amandman broj 3.

Znači, vezani su i nema potrebe glasati.

Amandman gospodina Dokića glasi, to je amandman 1. i on glasi. Odustaješ, toje isti amandman kao i u Špirića koji je odbijen i nema potrebe da glasamo.

Amandman 2., u članu 38. mijenja se i glasi: “Ministarstva BiH su Ministarstvo inostranih poslova, Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija, Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa, Ministarstvo za evropske integracije i ... dva ministra bez portfelja“.

PERO SKOPLJAK

Tko je za amandman gospodina Dokića?

Tko je protiv?

Tko je iz Federacije BiH za? Od nazočna 33, glasalo je 14 za, a 14 protiv. Ovaj amandman nije prošao.

MIRKO BANJAC

Amandman gospodina Miodraga Deretića postaje sastavni dio zakona jer je prihvaćen.

Amandman broj 2. koji glasi: “Ministri i zamjenici ministara imenuju se iz reda tri konstitutivna naroda, s tim da funkciju predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH iz reda srpskog naroda, isti vrši pola mandata, drugu polovinu iz reda druga dva konstitutivna naroda u BiH”.

PERO SKOPLJAK

Tko je za?

Tko je protiv?

Od 33 nazočna – 8 je bilo za, a 22 protiv. Amandman nije prošao.

MIRKO BANJAC

Amandman gospođe Havel odnosi se na član 6. Prijedloga zakona. U članu 6., stav 5. briše se tačka i dodaju se riječi „po principu pariteta“.

PERO SKOPLJAK

Tko je za ovaj amandman?

Tko je protiv?

Od nazočna 33 zastupnika – 11 je bilo za, a 14 protiv. Ni ovaj amandman nije prošao. Hvala lijepa.

Sada trebamo izglasati integralni tekst ovog predloženog zakona, uz napomenu da je ovaj amandman gospodina Deretića uvršten u taj integralni tekst u preambuli.

Je li tražite ovdje pojedinačno izjašnjavanje?

BRANKA TODORVIĆ

Alagić Raifa - za

Bičakčić Edhem -

Branković Nedžad – za

Čaršimamović Tarik – za

Kulović Hamdija -

Filipović Mediha – protiv
Genjac Halid – za
Jahić Adman – za
Kadić Rasim – protiv
Neimarlija Hilmo – za
Oručević Safet – nije prisutan
Pamuk Mustafa – protiv
Silajdžić Haris – protiv
Spahić Ibrahim – protiv
Bogičević Bogić – nije prisutan
Lagumdžija Zlatko – protiv
Mijačević Ivo – nije prisutan
Muminagić Suada – protiv
Divković Ivo – protiv
Đedović Ibrahim – protiv
Havel Ana – za
Zovko Ljubomir – odsutan
Pašalić-Hotak Ivica – za
Skopljak Pero – za
Mikulić Anita – nije tu
Baković Mirko – za
Lozančić Ivo – protiv
Bećirbašić Smail – protiv
Karić Munira – odsutna
Malkić Abdurahman – za
Balta Radenka – za
Mirković Dragan – uzdržan
Deretić Miodrag – protiv
Bošnjak Milenka – za
Dokić Branko – za
Jovanović Branislava – uzdržana
Rakić Vito – za
Banjac Mirko – za
Perkanović Mara – za
Rađević Desanka – za
Špirić Nikola – protiv

PERO SKOPLJAK

Molim vas da priopćimo rezultate glasovanja pisanim slovom. Sveukupno od nazočnih poslanika, 18 je glasovalo za – 13 je glasovalo protiv i 2 je bilo suzdržano.

Iz RS, 8 je bilo za – 3 je bilo protiv – 2 su bila suzdržana.

Iz Federacije BiH, 10 je bilo za – 10 je bilo protiv.

Prema tome, ovaj zakon je dobio prolaznu ocjenu, odnosno, on je usvojen. Proglašavam ovaj zakon usvojenim. Ima li tko primjedbu na glasovanje? Hvala lijepa. Ovaj zakon je usvojen.

Ad. 14. Odgovori na zastupnička pitanja i pitanja zastupnika

Odgovore koje smo mi imali pismeno, vi ste dobili, a izvolite sad ko ima. Napominjem da ste vi dobili formulare za pitanja u pismenoj formi, prema tome, to ne trebate ponavljati. Mislim da sam sve rekao i po entitetima. Sve je ušlo u zapisnik. Sve sam pročitao i po entitetima. 10 – 10. Ovdje se radi o prvom krugu glasovanja, gospodine Zlatko.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, ja bih nešto pitao, ako dozvolite, doduše ne vas, nego Ministarstvo inostranih poslova. Pitanje glasi: "Po čijem nalogu određena diplomatska predstavništva po Evropi organizuju prijeme povodom dana 1. marta, nekog praznika BiH?"

Ko je donio odluku da je to praznik BiH i da li diplomatska predstavništva trebaju da organizuju prijeme povodom entitetskih praznika ili državnih praznika BiH i da li su diplomatska predstavništva entitetska ili države BiH"? Pitanje je upućeno Ministarstvu spoljnih poslova i tražim odgovor za sledeću sjednicu i to pismeno.

PERO SKOPLJAK

Dok gospodinu Spahiću dam riječ, obavijest samo sredstvima javnog priopćavanja, sutra u 16 sati je sjednica Doma naroda.

IBRAHIM SPAHIĆ

S obzirom da je u toku, ja bih želio samo da skrenem pažnju na jednu činjenicu, osim onoga što smo čuli danas i prošli put u vezi sa ekonomskom situacijom u BiH. Želio bih da postavim pitanje. S obzirom da smo mi dobili garanciju od Kolegijuma da će dokument koji je gospodin Kurtović o ekonomskoj politici i socijalnoj politici pripremio biti u proceduri, ja tražim, kao poslanik, da se taj papir stavi u proceduru parlamenta, jer ne možemo odlagati raspravu o ekonomskoj i socijalnoj politici u BiH.

Drugo, postavljam pitanje. Da li je moguće da, također, ministarstvo to Parlamentu BiH saopšti, šta je sa kategorijom koja potpuno propada, jedna opšta bolest koja se zove siromaštvo u BiH. Tražio bih da mi ministarstvo na sljedećoj sjednici donese pred parlament i pusti u parlamentarnu proceduru dokument koji je pripremio gospodin Kurtović.

PERO SKOPLJAK

Ima li još pitanja?

Mi se, najvjerojatnije, vidimo za tjedan dana ovdje, u iduću srijedu, a prijedlog dnevnog reda ćete vi pravovremeno dobiti. Hvala lijepa.

Sjednica je završena u 18.15 sati.